

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

DIĞIĞAIDOLU

ديغيجادو

Հրատարակություն Գահիրեի Հ.Բ.Ը.Մ.ի

نشرة جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة

ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Տիթրոյթ
ԱՄՆ

Երեւան
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Փարիզ
ՖՐԱՆՍԱ

ԾՆՆԴԵԱՆ 140 ԱՄԵԱԿ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Պաշտոնաթերթ Գահիրեի
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության
Հեռաձայն: 22916444 - 24151127 - 24152478
Ինտերնետ: 22916916

IDEGHIEGADOU

Periodical published by
Armenian General Benevolent Union - Cairo
Tel.: 22916444 - 24151127 - 24152478
Fax: 22916916
e-mail: agbuc@menanet.net
www.agbuegypt.org

ديفحادو

نشرة دورية
لجمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة
ت: ٢٤١٥٢٤٧٨ - ٢٤١٥١١٢٧ - ٢٢٩١٦٤٤٤
فاكس: ٢٢٩١٦٩١٦

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

«Ա՛խ, Մարալ Զան» Հուրիկ	1	Կաղանդ Պապան Կ՛այցելե «Ծիածան» ցիներուն Արփի հաչերեան	24
ՀՀ ԱԺ Սախազահ Յովիկ Աբրահամեանի Այցը Եգիպտոս	6	ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի «Ծիածան» Մանկական Երգչախումբին Ելոյթը Աղեքսանդրիոյ Մէջ Նազարթ Փարթալեան	26
Տոցթ. Արմեն Մելքոնեան Նշանակուած Եգիպտոսի Սօս ՀՀ Արտակարգ Եւ Լիազօր Դեսպան	7	Աղեքսանդրիոյ Գերագանցիկ Ուսանողներու Մրցանակաբաշխում	27
Արժ. Տ. Յակոբ Զիւյ. Յակոբեան Գահիրեի Հայ Համայնքին Նոր Հոգեւոր Հովիւը	7	Գահիրեի Գերագանցիկ Ուսանողներու Մրցանակաբաշխում	28
Նկարչուհի Ռոզ Բաբազեանի Ստեղծագործութիւններն Երեքը Նուիրուած Գահիրեի ՀԲԸՄ-ին	8	Բարերար - Հայրենասեր - Յաւերժութիւն Անժիկ Յակոբեան- Կանիմեան	30
Եգիպտոսի Նկարիչներու Յուշահանդէս «Էլ Հանակեր» Մշակոյթի Կեդրոնին Մէջ	8	«Արաքս» Երգչախումբը Ուղղափառ Եկեղեցիներու Հոգեւոր Երգի Գահիրեի 3-րդ Փառատօնին	31
Սարուխանի Գործերուն Յուշադրութիւնը Աղեքսանդրիոյ Մէջ Արփի հաչերեան	9	Տոցթ. Գեորգ Պարտաքճեանի Դասախօսութիւնները Գահիրեի Եւ Աղեքսանդրիոյ Մէջ	32
Հայերու Դիմանկարներու Հաւաքածոյ Արփի հաչերեան	9	Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութեան Աւանդական Փառատօնը Անի Պօղոսեան	33
Ա. Սարուխանի Ստեղծագործութիւններուն Յուշահանդէսը Աղեքսանդրիոյ Մէջ Հրանդ Զեչիշեան	10	Այգ Չաքարեանի Դասախօսութիւնը Կոկանեան Սրահէն Ներս	33
Մեծ Հայրիկս Սօսի Յակոբեան	11	Գահիրեի ՀԲԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Պասքէթպօլի Տղոց Եւ Աղջկանց Ա. Խումբերը Յաղթական Սօսի Ներեւեան- Յակոբեան	34
ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» Մանկական Երգչախումբ Չեփիւռ Թամբրեան	14	ՀԲԸՄ Արարատի Մրցաշարքին Գահիրեի ՀԲԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Պասքէթպօլի Տղոց Խումբը Յաղթական Սօսի Ներեւեան-Յակոբեան	36
Հարցազրոյց «Ծիածան» Մանկական Երգչախումբի Գեղարուեստական Դեկադար՝ Միհրան Դազէեանի Հետ Չեփիւռ Թամբրեան	15	Ս. Թրեքա Ակումբին Կազմակերպութեամբ Եգիպտոսի Մարզական Ակումբներու 2009-ի Պասքէթպօլի Մրցաշարքերուն Վերջինը Սօսի Ներեւեան-Յակոբեան	37
Գահիրեի ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» Երգչախումբին Պտոյտը Դեպի Հալէպ Ասփե Ծիզմեճեան	16	Ընդունելութիւն Ի Պատիւ Պասքէթպօլի Եգիպտոսի Միացեալ Խումբերուն Արփի հաչերեան	38
Տպաւորութիւններ Մասնակիցներ Ասփե Ծիզմեճեան	19	Ոչխարասեղան Ի Պատիւ Գահիրեի ՀԲԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Պասքէթպօլի Խումբի Յաղթական Տղոց Արփի հաչերեան	39
«Ծիածան»-ը Սուրիոյ Երկնքին Տակ Վարդուկ Արթինեան	20	Աշխարհահռչակ Աճպարար Տէյվիտ Լէյ Կ՛այցելե ՀԲԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Արփի հաչերեան	39
Գահիրեի ՀԲԸՄ-ի «Ծիածան» Մանկական Երգչախումբի Հնգամ-Եակի Նշում Եւ «Ծիածան» Պատանեկանի Ծննդեան Աւետում Արաքսի Տօվլէթեան	21	ՀԲԸՄ ՆՈՒՊԱՐ ԳԱՅԻՐԷ - Ամանորեայ Ձեռնարկներ	40-42
«Ծիածան»-ի Հնգամեակի Ելոյթը Գահիրեի Մէջ Արփի հաչերեան	24	Անդամական	43-44
«Ծիածան»-ի Հինգերորդ Տարեդարձին Առթիւ Տօնախմբութիւն Արփի հաչերեան	24		

الناشر: جمعية القاهرة الخيرية الأرمنية العامة
١٥ ش عماد الدين القاهرة

«ԱՆՆ, ՄԱՐԱԼ ԶԱՆ»

Վերջացան ուսումնական տարիները: Պետք է վերադառնալ իր ժողովուրդին: Այդպես խոստացած էր. այդպես պիտի ընէր ու խիղճը տարբեր բան չէր կրնար արտօնել:

Բայց Կոմիտաս կը մտածէր: Իր նեղ ու փոքր ուսանողական խուցին մէջ կը ճեմէր: Մերթ կը նայէր ճամպուրակներուն, որոնք պատրաստ ու կոպուած, քանի մը ժամէն շոգենաւ պիտի մտնէին: Մերթ կը նայէր դուրս, ուր կը տեսնէր Պերլինի ամպոտ երկինքը. այդ ամպերը այնքան բարձր ու ազատ էին, որքան եղած էր իր հոգին, իր միտքն ու սերը Պերլինի մէջ... Ո՛րքան ընդարձակ էր հոն աշխարհը ու ո՛րքան ազատ շնչած էր, հոգ չէ թէ սեւաթոյր սքեմը գերեզմանի մը պատը ըլլար իր մարմնին: Այս երեք տարիներու ընթացքին շատ բան սորված էր եւ միտքն ու հոգին լեցուցած: Որքան ամբարած, ա՛յնքան աւելի պարապուծին զգացած էր:

Ու կը ճեմէր: Գլխուն դրած էր սեւ մախմուրէ գոպկը, վերը կլոր շրջանաձեւ, բայց ոչ գըմբեթաւոր: Վզին շուրջը օսլայուած ու ձիւնի նման օձիքը կը բնորոշէր իր մաքրասիրութիւնն ու բժախնդրութիւնը: Իր փոքրիկ մօրուքը կը շոյէր ու կը մտածէր: Թաւ յօնքերուն տակէն նայուածքը, որ միշտ ուրախ եղած էր, կը սեւեռէր պատուհանէն դուրս: Յայրենասէր հոգին խռոված էր: Իր հայրենիքը թշուառ էր, կոտորէր էին գերանները, փլեր էին սիւները: Ամէն տեղ աւերակ ու աւերակներու մէջ բուեր կը վայէին: Տխուր երգ մը դարձեր էր հայրենիքը: Ո՛վ պիտի երգէր: Դարաւոր աղօթք ու շարական դարձեր էր հայու հոգին, ո՛վ պիտի երգէր: Տեղ-տեղ, գիւղերու մէջ դեռ կը յամենային հարսանեական եւ աշխատանքի երգերը. ո՛վ պիտի երգէր:

Պահ մը իր լայն ճակատը պատուհանէն դուրս՝ հովին տուաւ: Երեկոյեան զով գեփիւռը կը փչէր: Քանի մը վայրկեան այդպէս կը խաղաղէր ալեկոծ միտքը ...: Ու կը դիտէր հեռուն, խաժամուժ քաղաքի մը շէնքերուն մէջ հազիւ երեւցող իր համալսարանի աշտարակն ու ժամացոյցը: Ականջին կը հասներ անոր խուլ ու ծանր «տինկ-տանկ»ը: Յետմիջօրէ էր ու ժամը՝ չորս: Կը յիշէր: Երեք տարիներ անընդհատ, երբ ժամը չորս հնչէր, ան համալսարանի ընդարձակ ծառուղիներուն մէջէն կը քալէր դէպի իր լսարանը, երբեմն գինք շատ սիրող ու յարգող փրոֆեսորներուն հետ: Անոնցմէ մին մանաւանդ, բոլոր իր արժանիքները տեսնելով, ջանացած էր հետաքրքրուիլ այս սեւագգեստ մարդուն ներաշխարհով: Կոմիտաս յարգած էր այդ խորագետ մարդը, հիացած անոր լայնախոհութեան, զարմանալով թէ օտար մը ի՞նչպէս պիտի

հասկնար օտարականի մը. հայու մը ներաշխարհը, մանաւանդ՝ իր ներաշխարհը:

- Կոմիտաս, դուն տարբեր ես իմ բոլոր աշակերտներէս, շա՛տ տարբեր: Կը փորձեմ հասկնալ, բայց կը խորհիմ թէ շատ հեռու եմ այդ պահէն:

- Փրոֆեսէօր, եթէ տեսնես մեր հայրենիքը, լսես մեր ցաւերը եւ ուրախութիւնները, որոնք բոլորն իմ սրտիս մէջն են, թերեւս քիչ մը հասկնաս գիս...:

Ու Կոմիտաս կը յիշէր այն երգահանդէսը, զոր տուած էր համալսարանի ընդարձակ սրահին մէջ: Սրահը բերնէ-բերան լեցուն էր օտարականներով, որոնք հիացումով կը հետեւէին իր երգչախումբին, իր երգերուն եւ նուագներուն:

- Ս'է սիւփերայ, ս'է թիւն մերվէյ Կոմիտաս (սքանչելի է, հրաշալիք մըն է Կոմիտասը):

Բայց միայն մէկ հոգի, իր փորոփեսէօրը եկաւ, ձեռքը համբուրեց ու ըսաւ.

- Ժը քրուա քը, մէնթընան ժը քոմփրան Եօն փեօ է քը ժեմ լ'Արմենի. (կը խորհիմ թէ հիմա քիչ մը կը հասկնամ եւ կը սիրեմ Յայաստանը):

Եւ Կոմիտաս կրկին հիացած էր այս արեւմուտքի մեծանուն մարդուն մտքին ու հոգիին:

- Դուն պետք է երթաս ժողովուրդիդ, հո՛ն պետք է աճիս,- ըսած էր ան:

- Պետք է երթաս այդ ժողովուրդին եւ այլեւս պի-

տի չուզեմ հոս մնալ,- կրկնած էր դասախօսը թաքուն հասկացողութեամբ:

Այո, պետք է վերադառնար: Երեք տարիներ ետք, պիտի վերադառնար իր ժողովուրդին, որ իր ծնողքն էր ու ներշնչարանը:

Գոցեց պատուհանը ու այրող ճակատը դրա պաղ ապակիին: Նորէն կը հնչէր ժամացոյցը, տի՛նկ-տա՛նկ: Սկսաւ ուղեդին գարնել: Տինկ-տանկին խամսուեցան իր սիրած եւրոպական դասական եղանակները: Նորէն տինկ-տանկ ու հայրենի աղբիւրներու եւ աղջիկներու երգերը ...: Ուղեդին մէջ կը նուագէին այս բոլորը, իրար կը հրմշտկէին, կը զօրանային ու տինկ-տանկով ճակատը կը հարւածէին: Ի վերջոյ հայրենի երգերուն հմայքը յըստակացաւ, բիրեղացաւ եւ Կոմիտաս յաղթական ժպտեցաւ: Նայեցաւ ժամացոյցին: Ու մեկնեցաւ լռիկ, քալեց անձայն, հրաժեշտ տալով այն քաղաքին, որ իր հոգիին բարձրութիւն տուած էր եւ իր մտքին՝ թելեր: Այդ թելերով, այդ անկաշկանդ հոգիով կը վերադառնար իր հայրենիքը, հոգ չէ թէ քիչեր հասկնային զինք, ու շատեր՝ հալածէին, հոգ չէ թէ նմանները նախանձով գրգռուէին: Իր հոգին շատ բարձր էր նման նսեմութիւններու համար: Ինք մարդոց համար չէր ըներ, այլ ժողովուրդին համար: Ժողովուրդը հոգի էր, մի՛տք էր եւ ո՛չ թէ ցանկութիւն:

Բայց ինք պիտի երթար: Իսկ հոգին շատոնց մեկնած էր ...: Իր քալումըն ու ծանր ճամպարուկները այդ կը հաստատէին: Այնքան արագ, թեթեւ ու խանդավառ էր որ բեռնակիրը դժուարութեամբ կը հետեւէր արդէն երկու ճամպարուկ ունեցող Վարդապետի մը:

* * *

Կոմիտասի խուցը գեղեցիկ էր. իր ճաշակով յարդարուած - անկիւնը՝ դաշնամուրը եւ ամբողջ սենեակը գորգապատ. կարմիր գորգեր՝ պարսկական եւ հայկական նախշերով: Այնքան կը սիրէր եղանակի մը վրայ աշխատելէ ետք նետուիլ բազկաթոռի մը մէջ ու դիտել իր սիրած գորգերու նախշերը: Ապա միտքը կ'երթար ... այն ո՞ր պատանին հիւսած էր դրախտի թռչունը, այն ո՞ր սիրահար աղջիկը իր սերը երգելով նախշեր էր ծաղիկները. արդեօք ի՞նչ երգած էին մատղաշ ու դեռատի հայուհիները՝ երբ հայրենի տեսարաններ կը նախշէին: Կոմիտասի համար ամեն ինչ երգ դարձած էր այլեւս եւ այդ շեշտուած էր Եւրոպայէն վերադարձին՝ մեծ գիտութիւններով իր փոքրիկ ածուին ծառայելու համար:

Եւրոպայի մէջ հանդիպած էր մարդոց, որոնք հաւաքածոներ ունէին դրոշմաթուղթերու, նկարներու կամ դրամներու: Անոնց համար կեանքի չափ սուղ նիւթ մը եղած էր իրենց հաւաքածոն ու դեռ ի՞նչ խենթութեամբ կը հետապնդէին անելի ունեւալ: Կոմիտաս կը յիշէր ու կը խնդար: Ինք ալ խենթ մըն էր հիմա: Կը շրջէր հայրենի գիւղերը, կը

պտըտէր հանդերը, կը նստէր աղբիւրներու մօտ: Մարդիկ կը զարմանային սեւագգեստ վարդապետի մը անժամանակ ներկայութեան: Բայց երբ կը հանդիպէին անոր ժպտալիք ու սիրուն բարեւին, ու մանաւանդ՝ կը լսէին իրենցմէ առած բայց անելի կատարելագործուած ու հայացուած երգերը, ան կը դառնար գիւղացիին բարեկամը: Քանի՛-քանի՛ անգամներ աղբիւր գացող աղջիկներու պարերը դիտած էր գաղտնօրէն եւ երգերը ունկնդրած: Իսկ երբ անոնք նշմարած էին, ամօթխածութեամբ տուն փախած էին: Բայց երբ հետզհետէ ճանչցած էին զայն, անոնք չէին վարանած Վարդապետը իր թաքստոցէն հրաւիրելու ու իր ներկայութեան երգելու, պարելու:

Բայց իր հայրենի հողին վրայ, ազատ ու անկաշկանդ հոգիին վրայ սեղմումներ կը դնէին: Յոս ու հոն կը բամբասէին զինք, նոյնիսկ մտաւորականներ, ընկերները եւ իր կարծեցեալ մտերիմները:

- Երգ հաւաքելու տեղ շուրջը աղջիկ կը հաւաքէ ...

- Առտու կանուխ գիւղերը կը շրջի, աղբիւրներու քով ճահել հարսերը եւ աղջիկները դիտելու համար:

- Գոնէ սեւ գգեստը հանէ. ասիկա անպատուութիւն է մեզի համար:

Կոմիտաս կը լսէր, կը վիրաւորուէր ու կը զայրանար: Կը փորձէր անտեսել կամ իր անհուն հայրենասիրութեամբ ծածկել: Իր հոգին չէր դիմանար այսքան նեղմտութեան: Ու օր մըն ալ լքեց իր հայրենի ազատ երկնքին տակ զինք կաշկանդող սեւահոգի շրջապատը, գնաց Պոլիս: Պոլիսը չափով մը կը յիշեցնէ Պերլինը, ուր մարդկային գձուձ հաշիւներ եւ նախանձներ իրեն համար չկային:

Բերա, Սագըզ-Աղաճ, Լալէ փողոց: Կոկիկ սենեակ մը շտկած էր կրկին, որուն ամեն մէկ առարկան իր բժախնդրութիւնը կը մատնանշէր: Պատեն կախած էր Խաչատուր Աբովեանի մեծադիր նկարը, որ ամեն այցելուի ուշադրութիւնը կը գրաւէր: Կոմիտաս կ'ըսէր անոնց. « Իմ ուսուցիչս, հայրենասիրութեանս աղբիւրը »:

Պոլսոյ արուեստասէր հասարակութիւնը ծովու նման կ'ընդունէր արուեստի բոլոր հոսանքները: Կոմիտասը ողջունեցին գրկաբաց, թերթերու մէջ հիացումի ու սքանչացումի սիւնակներով, գովեստի խօսքերով: «Ատոնք անելորդ խօսքեր են: Ես իմ գիտցածս կ'ընեմ եւ ինչ որ կ'ընեմ՝ իմ ազնիւ ժողովուրդիս համար կ'ընեմ »:

Կոմիտասի համար աշխատանքը նուիրական էր եւ ինչ որ իր ազգին համար կ'ընէր՝ սուրբ: Այնուհետեւ ան սարքեց դասախօսութիւններ եւ համերգներ: Կազմեց անհաւատալիօրէն մեծ, այդ օրերու համար շատ մեծ երգչախումբ մը՝ երեք հարիւր գուսաններէ բաղկացած: Երեք հարիւր մարդ միատե՞ղ ... Լսողը կը զարմանար ու կասկածով կը

ժպտեր: Բայց իրօք տեսնելու բան էր: Իր կազմակերպելու եղանակը, աշխատանքի հետեւողակա-նութիւնը եւ իր եռանդը փաստեցին թէ Կոմիտաս ո՛չ միայն մեծ երաժիշտ էր, այլ նաեւ բացառիկ դե-կավար:

Երբ յայտարարուեցաւ երգչախումբի մը կազմութիւնը, որոշեալ օրերուն ներկայացան բազմաթիւ երկսեռ երիտասարդներ: Եսայեան վարժարա-նի սրահին մէկ անկիւնը դրուած դաշնամուրին առջեւ նստած, Կոմիտաս մէկ ականարկով կը քննէր բոլորը, եւ իր բարի ժպիտով ու կէս կատակով կ'ը-սէր.

- Զիմա, հիմա կը տեսնեմ թէ որ գաւառի ագռա-ւը կամ սոխակն էք:

Առանց ժամանակ կորսնցնելու, ան փոքրիկ հարուած մը կու տար ձեռքի կարմիտունին եւ ականջին տանելով, «Ֆա՛» ձայնը կը հանէր, ու կը սկսէր մտիկ ընել «Ֆա»երը:

- Տրապիզոնցի ես դուն, գնա՛:

Արդեօք նախօրօք կը ճանչնա՞ր: Իսկապէս ալ տղան Տրապիզոնցի էր:

-Զո՛ւ եկուր նայիմ, պարոն:

-Ֆա՛...

- Դուն ալ Վանեցի ես ...

Եւ բոլորը կը խնդային: Այդ խնդուքի ձայները Կոմիտաս կ'ունկնդրէր եւ քովը կը կանչէր քանի մը հատը:

- Դուք հո՛ւս մնացէք, երգչախումբին անդամներն էք:

Ապշած՝ իրարու կը նայէին անոնք: Մի՞թէ այդ-քան դիւրին էր խնդուքի ձայներէն դատել լաւ եր-գիչները ...

Չէ՛, ասիկա տարբեր երեւոյթ էր:

* *

Պալատական իշխանագուններ, հիացողներ, ազնուական ու տոհմիկ հայեր, արուեստագետներ եւ հասարակ ժողովուրդի խաւերէն եկած երիտա-սարդ- երիտասարդուհիներ մաս կը կազմէին անուանի երգչախումբին: Կոմիտասի համար եա-կանը անոնց ձայնն էր: Երեք հարիւր հոգի, հա՛յ, իրեն հետ հայերէն երգէ՛ն: Ատիկա այն մեծ երջան-կութիւնն էր որ կը յորդէր իր հոգիին անբաւ բաժա-կէն: Բայց այս հսկայ խումբին մէջ, սփրանսօնե-րուն կողմը մէկը կար, որուն ձայնը Կոմիտասի ականջին առանձին կը հասներ: Զազիւ 18 տարե-կան, նորահաս ու մանկատի, վարդ այտերով ամօթխած աղջիկ մըն էր: Կոմիտաս կը յիշէր այն առաջին փորձը, երբ աղջկան մայրը հետն էր:

-Ա՛խ, Վարդապետ, աղջիկս հիացած է ձեր երգ-չախումբին: Կ'ուզէ մասնակցիլ:

- Մտիկ ընեմ ձայնը:

Ու հնչած էր Կոմիտասի կարմիտունը, ֆա՛...: Աղջիկը երգած էր ֆա՛... այնքան գեղեցիկ, այն-քա՛ն թաւշային ...:

-Նորէ՛ն, նորէ՛ն երգէ, ֆա՛...

- Ֆա՛ ...

- Մնացէ՛ք օրհորդ: Տիկին, բացառիկ է ձեր աղջը-կան ձայնը: Կը շնորհաւորեմ ...:

- Վարդապետ, երանի՛ թէ լաւ չըլլար:

- Գացէ՛ք, տիկին, տգէտի պէս մի խօսիք: Ու դառնալով աղջկան, հարցուցած էր.

- Ի՞նչ է ձեր անունը:

- Մարիամ:

- Մարիա՞մ ... Ոչ՛ Մարալ: Ես ձեզ Մարալ պիտի անուանեմ: Ձեր անունն իսկ հայկականութիւն պի-տի բուրէ: Մարալը լա՛ւ է:

Նոր Մարալը ժպտեցաւ ու գետին նայեցաւ: Այդ-պէս խոնարհած, թարթիչները երկայն, ու ծամերը սեւ էին: Յետոյ գլուխը վեր առաւ, շտկեց խոպոպ-ները ու մարալի պէս քալելով, գնաց միացաւ հե-տաքրքիր սփրանսօներուն: Այդ գիշեր, Կոմիտասի փոքրիկ խումբին լոյսը երկար ատեն չմարեցաւ:

* *

Զամերգին թուականը շատ մօտ էր: Կոմիտաս կ'աշխատէր քանի մը նոր երգերու վրայ, ինչպէս «Մոկաց Միրզէն», «Սոնա եար», «Անտունին», «Ով Մեծասքանչ», որոնց թերիները եւ սխալ ձայնա-նիշերը նկատած էր փորձերու ընթացքին: Աջբերը յոգնութենէն կարմրած ու պզտիկցած, սեղանին առջեւ կը գրէր: Երբեմն՝ գլուխը ավերուն մէջ կ'-առնէր, ջղածգօրէն կը քերէր, ապա՝ դառնալով դաշնամուրին կողմը, աջբերով կը նուագէր ու շրթ-թունքներով անձայն կ'երգէր՝ գլխու թեթեւ շար-ժումներով:

Այդպէս, գիշերուան ուշ ժամերուն, Կոմիտաս անձայն ու անաղմուկ կ'երգէր ու կը նուագէր: Իսկ ցերեկը, իր պատշգամին տակ գինք սիրողներն ու երաժշտութեան սիրահարները հիացած մտիկ կ'ը-նէին անոր թաղէ թաղ արձագանգող ձայնը:

«Քանի մը հատ Մարալին պէս ձայն ունեցողներ ըլլար, խումբս բացառիկ երեւոյթ կ'առնէր»,- կ'ը-սէր Կոմիտաս մտահոգ: Կոմիտասի մտքէն չէր հե-ռանար այն աղջիկը ... Մարիամը, որ իր նոր անու-նը սիրած էր եւ օրէ օր աւելի՛ կը գեղեցկանար ու աւելի՛ լաւ կ'երգէր:

«Ես այսքան չէի մտածած ոեւէ աղջկայ մա-սին»,- ինքզինք կը կշտամբէր Վարդապետը: Եր-գահան Կոմիտասի համար հայուհին խիստ կա-րեւոր եղած էր. իր երգերուն մէջ կը դնէր անոր յու-զումները, սերերը, մայրական օրօրը, բայց երբե՛ք,

երբե՛ք իր սիրտը այսպես չէր փոթորկած:

* * *

Փռթի-Շանի թատրոնին մեջ տեղի ունեցած Կոմիտասի այս երկրորդ երգահանդեսն էր: Բացառիկ յաջողութեամբ տեղի ունեցաւ ան եւ հայկական թերթերը արդար գովասանքներով լեցուցին իրենց սիւնակները, Կոմիտասի եւ իր երգչախումբին մասին: «Բացառիկ երեւոյթ է 300 հոգի մէկտեղ բերել, ընտիր ձայներ գտնել, մարգել եւ հրամցնել ճոխ յայտագիր մը հայկական երգերու՝ մեր լեռներէն, մեր դաշտերէն ու աղբիւրներէն հոսող զուլալ ջուրերու պէս»: Իսկ թրքատառ թերթերը, գովասանքի տողերու հետ, ինքնաքննադատութիւններ ըրին. «Մենք չե՛նք կրնար Կոմիտասի նման երգչախումբ կազմել, Կոմիտաս մըն ալ մենք ունենալ որ մեր ազգային երգերը մշակէ»: Նոյնիսկ առաջարկողներ եղան որ Կոմիտաս ընէ այդ բոլորը: Իսկ Կոմիտաս կը կարդար ու միայն կը խնդար:

Քանի մը ամիս չանցած Գերմանիայէն եւ Ֆրանսայէն հրաւերներ եկան Կոմիտասի, դասախօսութեանց եւ երգահանդեսներու համար: Գգրոցը լեցուցաւ հրաւերներով եւ գնահատանքի նամակներով: Բայց Կոմիտաս չէր շլանար: Իր ամբողջ եութիւնը նոյնացած էր հայութեան հետ, հայու պատմութեան, տառապանքին ու մշակոյթին հետ: Իսկ այդ բոլորը Կոմիտաս կը գտներ հայ երգին մէջ, հայ գեղջուկի բերնին մէջ: Եւ երբ այս բոլորը կը մտածէր, կը զարմանար թէ ինչո՞ւ կը յիշէր Մարալը: Մարիամ ... այդ ի՞նչ անուն դրած էին հարազատ հայուհիի դիմագծով աղջկայ մը, ճիշդ այնպէս, ինչպէս աղարտեր էին հայկական երգերը:

Կոմիտաս կ'աշխատէր տիւ ու գիշեր: Փորձեր, հանդիպումներ, դասախօսութիւններ, յօրինումներ եւ մշակումներ: Նոր երգերը վարար աղբիւրներու պէս կը վազէին, ու ինք բաժակ մը դարձած՝ կ'ըմպէր անյազօրէն:

Իր խանդավառ ու գործօն այդ շրջանին էր որ կեանքը արեւի պէս կը ժպտէր ու երջանկութիւնը բաղեղի պէս զինք պարուրած էր, երբ հայ հոգին երգի վերածուած՝ իր մտքէն, մատներէն ու շրթներէն կը հոսէր: Թէեւ նախանձներ ու արգելքներ կ'ունէր զինք կը խռովէին, թէեւ «սիրոյ երգիչ» կը կոչէին զինք, սակայն ան կը ջանար չլսել այդ բոլորը ...:

Այդ օրերուն էր, երբ առաւօտ մը, դրան զանգը հնչեց: Կոմիտաս շատոնց արթնցած՝ իր այդ օրուան փորձին ստուգումները կը կատարէր, երգերը կը պատրաստէր եւ մեներգներուն բաժինները կ'որոշէր: Գիշերազգեստին վրայէն հապճեպով սքեմը հագաւ ու շտապեց դէպի դուռը, նոր երգի մը յանկերգը մրմռալով: Դրան մէջ կայնած էր Մարալը եւ քովը՝ մայրը: Կոմիտաս քիչ մը զարմացաւ, ապա փորձեց ժպտիլ, շիկնեցաւ ու շփոթով ձեռքը անգիտակ գլխուն տարաւ:

- Մի՛ շփոթիք, հայր սուրբ, շատ պիտի չկենանք, ըսելիք ունինք միայն,- ըսաւ Մարալին մայրը:

Կոմիտասի մտքէն լաւ բան չանցաւ: Նայեցաւ Մարալին աչքերուն եւ հոն թախիժ տեսաւ: Որքան գեղեցիկ էր ան. «Խելագարուելիք բան էր. բնութիւնն ամէն բան կատարեալ տուեր է - ձայն, հասակ, գեղեցկութիւն, խելք, շարժումներ. խելագարուեցայ», կը գրէր ան Ս. Բաբայեանին:

Վարդապետը գիրենք առաջնորդեց գորգերով ու բարձերով ծածկուած բազկաթոռները: Պահ մը ջղածիք լռութիւն տիրեց:

- Վարդապետ, - ըսաւ Մարալ:

- Կեցի՛ր, ե՛ս ըսեմ,- վրայ հասաւ մայրը: - Վարդապետ, աղջիկս կը նշանենք ու երկու ամիս ետք պիտի չկարենայ ձեր երգչախումբին մասնակցիլ:

- Ի՞նչ կ'ըսես, տիկին,- շունչը բռնեց Կոմիտաս:

- Այո՛, Վարդապետ: Լա՛ւ տղայ է: Աղջիկս ալ ամուսնանալու տարիքին հասած է:

- Բայց, տիկին, Մարալը պէտք չէ ձգէ երգելը:

- Վարդապետ,- ըսաւ կինը ոտքի ելլելով ու անգամ մը աղջկան եւ անգամ մը Կոմիտաս Վարդապետին նայելով, փորձեց մտքէն անցնող կասկածները հաստատել: - Վարդապետ, աղջիկ մը ամուսնանալէ ետք ի՞նչ պիտի ընէ երգը: Քանի մը երգ իր մանկան համար կը բաւէ:

Կոմիտաս ջղայնացած ոտքի ելաւ: Յուզումէն ու բարկութենէն չտեսաւ Մարալին աչքերը:

- Բայց՝ ձեր աղջիկը համաձայն է այդ ամուսնութեան: Միթէ չ'ուզե՞ր ատեն մը ձայնը մարգել. երգչուհի ըլլալու բացառիկ տաղանդ ունի ան:

- Մա՛յրիկ, ձգէ՛ խօսիմ,- միջամտեց Մարալը:

- Լռե՛ աղջիկ. հայրդ ի՞նչ ըսաւ: Եթէ գիտնայ որ դեռ կը դժկամիս, ոտքին տակ կ'առնէ քեզ:

- Տիկին, դուք մարդասպան էք. դուք հրէշային գործ կը տեսնէք:

- Վարդապետ, չէք գիտեր ո՛րքան աղաչեցի, ո՛րքան պաղատեցայ, ծունկի եկած՝ ձեռքերնին համբուրեցի որ չնշանեն զիս, որ թոյլատրեն գոնէ ձայնս մարգեմ ու երգեմ: Չիս պիտի նետեն տան մը խոհանոցը ու օրօրոցի մը քովը: Ես անմուրազ պիտի մեռնիմ:

Կոմիտասի սիրտը ճմլուեցաւ: Աչքերը, որոնք բարկութենէն կարմրած էին, հիմա խոնաւցան: Ինչպէս մխիթարուէր ու ինչպէս մխիթարէր դատապարտուած իր Մարալը: Պէտք է զայն սփոփէր ու առանց դառնութեան բաժնուէր:

- Տիկին, թող ամուսնին հետ եւրոպա երթայ ու հոն մարգէ ձայնը:

- Չ'ըլլար, Վարդապետ, գործը չի կրնար ձգել:

Անիկա չի սիրեր որ կին մը հրապարակ իջնէ: Արդէն շատ բարկացած է երգչախումբին մէջ երգած ըլլալուն համար:

Մարալ ամբողջ եութեամբ աղաչանք դարձած, իր Վարդապետին կը նայեր փրկութեան վերջին նշոյլ մը փնտռելով:

- Մարալ, մի՛ լար: Գնա՛, եղիր աղուոր հայ հարս մը: Երգէ՛, տանդ մէջ, ամուսինիդ համար, երախայիդ համար: Այդ ալ նուիրական ու սուրբ է մեր ազգին համար:

Եւ Կոմիտաս ինքն ալ զարմացաւ թէ ինչպէս արտասանեց այդ խօսքերը:

Յետոյ անոնք մեկնեցան, ինչպէս կը մեկնին սգաւորի մը տունէն: Կոմիտաս երկար ատեն անշարժ մնաց բազկաթոռին մէջ ու անժամանակ քունը տարաւ ու քնացաւ: Երբ արթնցաւ, զգաց որ կրկին դառն իրականութեան առջեւ է: Ալ պիտի չտեսներ կարմիր թուշերով այն աղջիկը, որուն համար ականայ սիրտը արագ կը տրոփէր, եւ որուն քաղցր ձայնը միշտ ականջին մէջն էր եւ որուն վերջին արցունքը բնա՛ւ պիտի չմոռնար:

Անցաւ դաշնամուրին առջեւ: Մատերով բաւական ատեն խաղեր ըրաւ ստեղներուն վրայ: Ուրիշ անգամներ զուարթ ու ինքնավստահ կ'ըլլար, բայց այս առաջին անգամն էր որ այտերը անանուն կրակներով կը վառէին, մատները կը դողային, աչքերը կը պղտորէին ու ստեղները իրար կը հրմշտուկէին:

Ծանր ու դժուար եղաւ երկունքը: Նախ՝ անորոշ, յետոյ՝ ինքնավստահ ու հաստատ, կոկորդին մէջ խեղդուող յուզումով մը սկսաւ նուագել ու երգել:

Ա՛խ, Մարալ ջան,
Կոկոնըս թոռմած մընաց,
Ջան, գեարալ ջան,
Սիրտըս կրակած մընաց:

Ա՛խ, Մարալ ջան,
Ինչ անեմ իմ ապրելը,
Ջան, գեարալ ջան,
Իմ աչքերը թաց մնաց:

Կամար ունքերդ գովեցիր,
Սիրել էիր՝ ատեցիր,
Ինձ պէս ուժով կտրիճին
Դու՝ անդանակ մորթեցիր:

Ջահել եմ, ընկեր չունեմ,
Ընկել եմ ես, տեր չունեմ,
Ոչ լաւ ասեք, ոչ էլ վատ,
Յարստութեան սեր չունեմ:

Երբ թուղթի անցաւ նոր երգը, իր Մարալին ձօնուած նոր յօրինումը, փոթորիկէն ետք խաղաղած ծովու նմանեցաւ ան: Բայց գիշերը անհանգիստ քնացաւ, երբեմն գառնանցանքի պէս կը կրկնէր երգին տողերը. «Սիրտս կրակած մնաց», «Իմ աչքերս թաց մնաց», «Դու անդանակ մորթեցիր»:

Առաւօտուն Կոմիտաս աղօթեց: Երկար ատեն ի վեր այսքան ջերմեռանդութեամբ չէր աղօթած: Երբ վերջացուց, խաղաղած հոգիով երկար նամակ մը գրեց Մ. Բաբայեանին, միակ երաժիշտ բարեկամուհին որ զինք լաւ կը հասկնար:

- Գնա՛ց. լաւ ձայներէն մին ալ գնաց. չկրցայ համոզել ծնողքը: Այ թէ ինչեր կը կորչին եւ ինչպէ՛ս, ի՛նչ տաղանդներ եւ հանճարներ կ'անյայտանան, կ'այրին տգիտութեան երեսէն: Այսօր իմ առաջին խելագարիլս էր, որովհետեւ Մարալս կորսնցուցի: Տար Աստուած որ չկորսնցնէի իմ ժողովուրդս: Այդ պիտի ըլլար եւ վերջին խելագարիլս:

Յաջորդող երկու տարիներուն Կոմիտաս ինքզինք զբաղ պահեց աւելի՛ նուիրուելով ազգային երաժշտական գործին: Իր հսկայ երգչախումբով շրջեցաւ Պոլսոյ գիւղերը, հայկական ներքին գաւառները, եւրոպական կարգ մը քաղաքները, միշտ իր հետ պտըտցնելով թաքուն վիշտ մը: Չինք ճանչոցողները կը զգային թէ Նախկին զուարթախօս Կոմիտասը չէ: Դիւրագրգիռ, խոհուն եւ մտածկոտ դարձած էր ...:

Կոմիտաս Վարդապետի հոգին փոթորկած էր: Կը լսեր ներքին գաւառներու մէջ մերթ ընդ մերթ պատահող տխուր պատմութիւնները, կասկածելի շշուկները: Կը լսեր եւ իր դիւրագրգաց հոգին կը տառապէր իր ժողովուրդին համար:

Եւ ... շատ հեռու չէր այն սեւ թուականը, 1915-ը, երբ ազգ մը ամբողջ սրախողխող, իր աչքերուն առջեւէն պիտի անցներ: Իր երգերը պիտի լռէին, դաշնամուրը պիտի լռէր, 300 հոգիներ պիտի լռէին ու գերեզման պիտի դառնար հայոց աշխարհը: Չէ՛, Կոմիտաս պիտի չկարենար տոկալ, չէ՛, պիտի չկարենար դիմանալ այդքան մեծ վիշտի: Այդ իր երկրորդ, վերջին եւ անդարմանելի խելագարիլը պիտի ըլլար ...:

Յուրի

ԿՈՄԻՏԱՍԸ ԻՐ ՄԱՍԻՆ

Մէկ ուզում եմ թե՛նք հեռու միայնակ, մէկ ուզում եմ փակ-ւեմ ու ճգնեմ, բայց ինչ եմ անում որ չեմ ճգնում... այդ, բայց ոչ այսպիսի, այլ մուսայիս հետն եմ ուզում միայնակ ապրել, որ սիրտս չպղտորուի, միտքս չխարոպխուի, հոգիս չխռովի եւ խիղճս չմեռնի...բայց եւ այնպէս չեմ յուսահատուել, աշխատում եմ, շատ բան գրել, շատ բան եմ արել...

* Ծանօթ. Յօդուածը արտատպած ենք «Շիրակ» ամսագրի Օգոստոս -Դեկտեմբեր 1969-ի թիւէն:

ԸՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱԾ ՅՈՎԻԿ ԱՔՐԱՀԱՄԵԱՆԻ ԱՅՑԸ ԵԳԻՊՏՈՍ

Յունուար 16-ին պաշտոնական այցով Եգիպտոս ժամանեցին ՀՀ Ազգային ժողովի Նախագահ Յովիկ Աբրահամեան եւ իր գլխավորած պատուիրակուհին, որուն կազմին մեջ ընդգրկուած էին ՀՀ ԱԺ աշխատակազմի ղեկավար Գեղամ Ղարիբջանեանը, ՀՀ ԱԺ պատգամաւորներ Գալուստ Սահակեանը, Սկրտիչ Մինասեանը, Համլետ Յարութիւնեանը, Սուրիկ Պօղոսեանը, Վարդան Բոստանջեանը, Յովհաննէս Մարգարեանը, Արայիկ Գրիգորեանը, ՀՀ Արտաքին Գործերու փոխ նախարար Արման Կիրակոսեանը եւ այլ պաշտօնական անձնակազմի անդամներ:

ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահին գլխավորած պատուիրակուհին հանդիպում ունեցաւ Եգիպտոսի Խորհրդարանի նախագահ Ահմետ Ֆաթիի Սուրուրի հետ:

Յունուարի 18-ին ԱԺ-ի նախագահ Յովիկ Աբրահամեան Եգիպտոսի վարչապետ Ահմետ Նազիֆի հետ ունեցած հանդիպումին ընթացքին, անոր ներկայացուց Եգիպտոսի Խորհրդարանի նախագահ Ֆաթիի Սուրուրի հետ ունեցած իր հանդիպումին արդիւնքները:

Եգիպտոսի Խորհրդարանի նախագահ Ահմետ Ֆաթիի Սուրուրը ՀՀ ղեսպանատուն ժամանումի պահուն

Ան բարձր գնահատելով հայ-եգիպտական քաղաքական յարաբերութիւններուն ներկայ մակարդակը, ընդգծեց երկկողմ առեւտրատնտեսական համագործակցութեան աշխուժացման անհրաժեշտութիւնը:

Վարչապետ Ահմետ Նազիֆ յոյս յայտնեց, որ երկու երկիրներու միջեւ փոխադարձ այցելութիւններու աշխուժացումը կը նպաստէ երկկողմ յարաբերութիւններու յետագայ զարգացման:

Նշենք, թէ այցի օրերուն Յունուար 16-ի երեկոյան պատուիրակուհին Գահիրէի ՀՀ ղեսպանատան մէջ, ի պատիւ ՀՀ ԱԺ նախագահին տրուած պաշտօնական ընդունելութեան ընթացքին, հանդիպում ունեցաւ Եգիպտահայ համայնքի ներկայացուցիչներուն հետ:

Յունուարի 18-ին ՀՀ ԱԺ նախագահ Յովիկ Աբրահամեանի գլխավորած պաշտօնական պատուիրակուհին վերադարձաւ Երեւան:

Ձախին՝ ՀՀ ԱԺ նախագահ Յովիկ Աբրահամեան կ'ողջունէ Եգիպտոսի վարչապետ Ահմետ Նազիֆը

«Տ.»

ՏՈՔԹ. ԱՐՄԷՆ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԿԸ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄՕՏ ՐՐ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԵՒ ԼԻԱԶՕՐ ԴԵՄՊԱՆ

Եգիպտոսի Արաբական Հանրապետության Նախագահ Ն.Վ. Հոսնի Մուսարաբ, 17 Նոյեմբեր 2009-ին պաշտոնապես ընդունած է Տոքթ. Արմեն Մելքոնեանի ներկայացուցած հաւատարմագիրը, որ կը հաստատէ Եգիպտոսի մօտ իր նշանակումը, որպէս Հայաստանի Հանրապետության Արտակարգ եւ Լիազօր դեսպան:

Նորանշանակ դեսպանը նախ քան Եգիպտոսի մէջ ծառայութեան անցնիլը, 2006-էն սկսեալ գլխաւորած է Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան Միջին Արեւելքի բաժինը: 2007-ին անոր շնորհիւ ընտրուած է Արտակարգ եւ Լիազօր դեսպանի աստիճան: 2001-2002-ին ան ղեկավարած է Սուրբ Էջմիածինի Միջազգային Յարաբերութիւններու բաժինը:

Յարգարժան դեսպանը իր դիւանագիտական ասպարէզը սկսած է 1994-ին: Նոյն թուականին նշանակուած է խորհրդական Գահիրէի հայկական դեսպանութեան, ուր մնացած է մինչեւ 1997 թուականը: Ապա դիւանագիտական պաշտօններ վարած է նախ որպէս ՀՀ Ընդհանուր Հիւպատոս Լոս Անճելոսի մէջ 1998-2000 եւ ապա՝ Հալէպի մէջ 2002-2006 թուականներուն:

Դեսպան Արմեն Մելքոնեան գիտակ է հայերէն, ռուսերէն, արաբերէն եւ անգլերէն լեզուներուն: Ան ամուսնացած է Եւգինէ Մելքոնեանի հետ: Հայր է երկու զաւակներու՝ մանչ եւ աղջիկ:

Կը շնորհաւորենք յարգարժան դեսպանը եւ կը մաղթենք որ իր գործունէութեան ժամանակաշրջանը ըլլայ խաղաղ ու արդիւնաւետ:

«Տ.»

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻ Տ. ՅԱԿՈԲ ԲՆՅ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԳԱՇԻՐԷԻ ԸԱՅ ԸԱՄԱՅՆՔԻՆ ՆՈՐ ՇՈԳԵՒՈՐ ՇՈՎԻԷ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր տնօրինութեամբ Գահիրէի Նոր հոգեւոր հովիւ նշանակուած է Արժանապատիւ Տէր Յակոբ Զահանայ Յակոբեան: Տէր հայրը երիցուհիին եւ իր երկու որդիներուն հետ Գահիրէ ժամանած է 25 Դեկտեմբեր 2009-ին:

- Արժանապատիւ Տէր Յակոբ Բնյ. Յակոբեան ծնած է Էջմիածին 1979 Յունուար 30-ին:

- Նախնական կրթութիւնը ստացած է Էջմիածնի Երուանդ Օտեանի անուան երկրորդական վարժարանին մէջ:

- 1995-ին ընդունուած է Էջմիածնի Գեորգեան Հոգեւոր ճեմարանը,

որտեղ աւարտած է 2001-ին, պաշտպանելով «Հայ Եկեղեցին ԺԶ-ԺԷ դարերուն» նիւթով աւարտաճառը:

- 2001-ի Դեկտեմբերին ստացած է սարկաւազի աստիճան, ձեռամբ Միքայէլ Ս. Եպսկ. Աջապահեանի:

- 2002-2004 ծառայած է Հայաստանի ազգային բանակին մէջ:

- 2003-ին ձեռնադրուած է ամուսնացեալ քահանայ ձեռամբ Տ. Դաւիթ Արքեպս. Սահակեանի:

- 2004-ին ծառայութեան կոչուած է Սիւնեաց Թեմին մէջ, իսկ 2009-ին Եգիպտոսի թեմին՝ որպէս Գահիրէի հոգեւոր հովիւ:

Բարի գալուստ եւ կեցութիւն ու արդիւնաբեր ծառայութիւն կը մաղթենք Տէր հոր:

«Տ.»

ՆԿԱՐՉՈՒՄԻ ՌՈՉ ԲԱՔԱՉԵԱՆԻ ԱՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՐԵՐԸ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԳԱՇԻՐԵԻ ՇՐՄՈՒՄԻՆ

Գահիրեի ՉԲԸՄ-ը վերջերս նուր ստացաւ եգիպտահայ նկարչուհի Ռոզ Բաբազեանի ստեղծագործութիւններն երեք նկարներ, որոնք ՉԲԸՄ-ի եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի փոխատենայետ՝ Տիար Օննիկ Կարիպեանի յանձնուած էին, նկարչուհիին դուստրերուն Քրիստինի եւ Սիմայի կողմէ, ժնեւի մէջ (Չուիցերիա):

Ռոզ Բաբազեան ծնած է Աղեքսանդրիա 30 Յունուար 1935-ին: Փոքր տարիքէն Աշոտ Չորեանի արուեստանոցին մէջ հետեւած է նկարչական դասերու: Անոր սկզբնական շրջանի գործերուն մեծ մասը կնոջական դիմանկարներ եղած են: 1964-ին, Չուիցերիա փոխադրուելէ ետք, ան մասնագիտացած է վերացական նկարչութեան՝ եւ աւելի ուշ

իւղաներկ բնանկարչութեան մէջ: Ռոզ Բաբազեան մահացած է 23 Փետրուար 1987-ին ժնեւի մէջ:

Նշենք թէ Գահիրեի ՉԲԸՄ-ը մասնաւոր հետաքրքրութիւն կը ցուցաբերէ եգիպտահայ արուեստի գործերու նկատմամբ՝ ինչպէս նկարներու, դիմանկարներու եւ քանդակներու:

Ներկայիս ընթացքի մէջ է եգիպտահայ արուեստագետներու գործերուն թուային արխիւաւորումը:

ԵԳԻՊՏԱՆԸ ՆԿԱՐԻՉՆԵՐՈՒ ՅՈՒՅԱՆԱՆԴԵՍ «ԷԼ ՇԱՆԱԿԵՐ» ԱՅԱԿՈՅԹԻ ԿԵՂՈՆԻՆ ՄԷՋ

Յաջորդելով 2008-ին Աղեքսանդրիոյ Atelier-ին մէջ տեղի ունեցած եգիպտահայ նկարիչներու գործերուն նուիրուած ցուցահանդէսին, 24-29 Նոյեմբեր 2009-ին, Գահիրեի Պետական Օփերայի «Էլ Շանակեր» ցուցասրահին մէջ, կայացաւ նոյնանման ցուցահանդէս մը:

Ցուցահանդէսը կը վայելէր եգիպտոսի Մշակոյթի Նախարար արուեստագետ Ֆարուք Յոսնիի բարձր հովանաւորութիւնը: Ցուցահանդէսին բացումը կատարեցին եգիպտոսի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան Արտակարգ եւ Լիազօր Դեսպան՝ Տոքթ. Արմէն Մելքոնեան, եւ «Էլ Շանակեր» սրահի տնօրէնուհին Տոքթ. Յոտա Ուասֆի, ներկայութեամբ եգիպտահայ թեմի առաջնորդ Աշոտ Ս. Եպսկ. Մաքսականեանի եւ Հայ Կաթողիկէ Համայնքի առաջնորդ Օգոստինոս Ս. Եպսկ. Գուսանի: Հանդիսութեան ներկայ գտնուեցան նաեւ եգիպտահայ համայնքի զանազան կազմակերպութիւններու ատենակապետներ, վարչականներ եւ մշակութասեր ընտրանի մը:

Ցուցադրուած էին մօտ 40 եգիպտահայ արուեստագետներու գործերէն նմոյշներ ինչպէս՝ Երուանդ Տեմիրճեանի, Վահրամ Մանաւեանի, Տիրան Կարապետեանի, Ալեքսանտր Սարուխանի, Աշոտ Չորեանի, Վահան Յովիւեանի, Օննիկ Աւետիսեանի, Արթէ Թոփալեանի, Համբար Համբարձումեանի, Բիւզանդ Կոճամանեանի, Սիմոն Շահրիկեանի, Ժիրայր Փալամուտեանի, Ծոն Բաբազեանի, Սիմոն Սամսոնեանի, Ռոզ Փափազեանի, Էլիզ Փարթամի, Յովհաննէս Տընկճեանի, Արմենուհի Ժամկոչեանի, Նորա Իփեքեանի, Մարկրիթ Պալթաեանի, Յրանդ Զեշիշեանի, Շանթ Աւետիսեանի, Վահէ Վարժապետեանի, Սարգիս Թոսունեանի, Ալին Ճիգմեճեանի, Մարի Արթինեանի, Վահան Դելբեանի, Շահէն Մազլումեանի, Սերժ Մետեֆճեանի, Արմէն Յակոբի եւ Գեղամ Ճղալեանի:

Արդէն եգիպտահայ նկարիչներու գործերէն 600-էն աւելին պատճենահանուած եւ թուարկուած են ՉԲԸՄ-ի կողմէ եւ մօտ օրէն ՉԲԸՄ-ի կայքէջին վրայ պիտի ներկայացուին:

Արփի Խաչերեան

ՍԱՐՈՒԽԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՂԵՔԱՆՆԵՐԻՈՅ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻՆ ՄԵՋ

Չորեքշաբթի 9 Դեկտեմբեր 2009-ի երեկոյեան ժամը 8-ին բացումը կատարուեցաւ եգիպտահայ աշխարհահռչակ երգիծանկարիչ Ալեքսանտր Սարուխանի գործերուն նուիրուած ցուցահանդէսին բացման արարողութիւնը Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին մէջ: Այս ցուցահանդէսը կարելի եղաւ իրագործել Գահիրէի ԶԲԸՄ-ին եւ Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին գործակցութեամբ:

Բացման հանդիսութեան ներկայ եղան աւելի քան 300 անձեր որոնց մէջ՝ արուեստագետներ, պաշտօնատարեր, եւ մեծ արուեստագետին երկըրպագուները: Սօս 100 գործեր ցուցադրուած էին որոնք կը ներկայացնէին երգիծանկարիչին ստեղծագործական ամբողջ ժամանակաշրջանները:

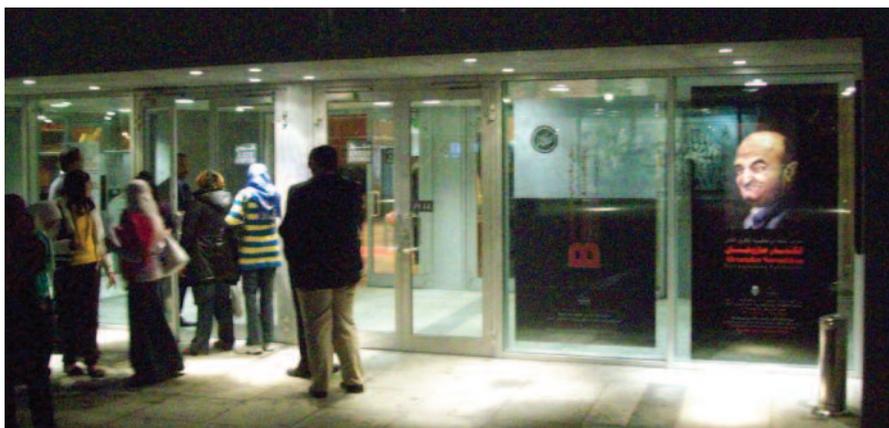
Բացումը կատարեցին Գրադարանի Արուեստներու Կեդրոնի տնօրէն՝ Մայեստրօ Շերիֆ Մոհի Էլ Տին ու արուեստագետներ Մոսթաֆա Ռազազ եւ Ֆարահաթ Կոման: Անոնք նաեւ խօսք առին նշե-

լով Սարուխանի ունեցած ազդեցութիւնը ժամանակակից երգիծանկարչութեան ընթացքին վրայ:

Ցուցահանդէսին ներկայ գտնուեցան ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Ճիգմեճեան, ԶԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ ատենապետ Տիար Սարգիս Վարձպետեան, ԶԲԸՄ-ի Եւրոպայի Կեդրոնի անդամուհի Տիկին Աստղիկ Ալեքսանեան-Փափագեան եւ այլ վարչականներ: Նաեւ ներկայ էին Սարուխանի դստեր ընտանիքը: Նկարները տրամադրած էին Սարուխանի հարազատները՝ Սեդա եւ Կարօ Ներսէսեանները, Սօսի եւ Ժիրայր Յակոբեանները եւ Սիլվա եւ Վահէ Բլատեանները:

Արուեստագետ Զրանդ Բէշիշեան յանձն առած էր ցուցահանդէսին առթիւ հրատարակուած գեղատիպ գրքույկին պատրաստութիւնը: Շնորհաւորութիւններ:

Արփի Խաչերեան

Վերի նկարը՝ Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին Մուտքը:

Վարը ձախի նկարին մէջ՝ Տոքթ. Ճորճ Սիմոնեան եւ եգիպտացի արուեստագետ Ֆարուք Շեհաթա Սարուխանի թոռնուհիին՝ Տիկին Սօսի Յակոբեանի հետ զրոյցի պահուն:

Վարը աջի նկարին մէջ՝ արուեստագետ Զրանդ Բէշիշեան եգիպտացի արուեստագետի մը հետ:

ՐԱՅԵՐՈՒ ԴԻՄԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՐԱԻԱՔԱԾՈՅ

Սուրիահայ արուեստասեր լուսանկարիչ Տոքթ. Զրաչ Արպաշ 4-10 Յունուարին այցելեց Եգիպտոս լուսանկարելու եգիպտահայ գաղութի զանազան անդամներուն դիմանկարները: Տոքթ. Արպաշ ծրագիր մը սկսած է 2007-ին, որ ձեւով մը կը ջանայ հոգեկան կապ մը ստեղծել Սփիւռքի մէջ ապրող հայերուն միջեւ: Ան այն կարծիքէն է թէ դարերու ընթաց-

քին հայերու ապրած ողբերգութիւնը կը փոխանցուի սերունդէ սերունդ եւ այդ կարելի է տեսնել հայերու աչքերուն մէջ: Ծրագիրը ընթացքի մէջ է: Զետաքըրուողները կրնան այցելել ծրագրի կայքէջը www.armenianportrait.com

Արփի Խաչերեան

Ա. ՍԱՐՈՒԽԱՆԻ ԱՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՑՈՒՑԱՐԱՆԴԵՍ ԱՂԵՔԱՆՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Անցեալ Դեկտեմբեր 9-էն 28-ի ընթացքին, Աղեքսանդրիոյ Գրադարանը, Գահիրէի ԶԲԸՄ-ի համագործակցութեամբ կազմակերպած էր կարելոր յետահայեաց ցուցահանդէսը հանճարեղ երգիծանկարիչ Ալեքսանտր Սարուխանի (1 Դեկտեմբեր 1898- 1 Յունուար 1977) ստեղծագործութիւններուն:

Նախաձեռնողն էր Տիար Կարօ Ներետեան՝ Սարուխանի միակ դստեր ամուսինը, որ աւելի քան տասնամեակ մը անձնուիրաբար կը զբաղի մեծ արուեստագետին ստեղծագործական ժառանգութեան պահպանման ու ցուցադրման հարցերով: Ան նախ դիմած էր Աղեքսանդրիոյ Գրադարանի վարչութեան, ապա նաեւ Գահիրէի ԶԲԸՄ-ին կազմակերպելու համար այդ մեծ ցուցահանդէսը:

Պիտի աւելցնենք նաեւ, որ Սարուխանի այս վերջին ցուցահանդէսը յետ մահու կազմակերպուած երկրորդ մեծ ցուցահանդէսն էր: Առաջինը տեղի ունեցած է Էլ Աիրամ օրաթերթի նախասրահին մէջ (Գահիրէ) 1998-ի Դեկտեմբերին, արուեստագետին ծննդեան 100-ամեակին առիթով: Իսկ այս երկրորդին նպատակն էր Սարուխանի մեծարժէք ստեղծագործութիւնը ծանօթացնել ժամանակակից արուեստասէր սերունդներուն:

Ցուցահանդէսին բացման արարողութիւնը կատարեց Աղեքսանդրիոյ գրադարանի արուեստներու բաժնի խորհրդական՝ արուեստագետ Տոքթ. Մուսթաֆա Էլ Ռազզազ, որ հակիրճ խոսքով մը ներկայացուց երգիծանկարիչ Կոմաա Ֆարահաթ (Աիրամ օրաթերթի գլխաւոր երգիծանկարիչը), որ իր կարգին պատշաճ կերպով ներկայացուց Սարուխանի անձն ու գործը: Ապա ժապաւենը հատեց արուեստներու կեդրոնի տնօրէն Սօ. Շերիֆ Մոհիի Էլ Տին:

Ցուցադրուած էին Սարուխանի Գործերէն 79 ստեղծագործութիւններ, որոնք «խտացուած» կերպով կը ներկայացնէին անոր յարատեւ աշխատանքը, աւելի քան 50 տարիներու ընթացքին (1924-1976): Նկարները ցուցադրուած էին յաջորդական ժանրերով, ըստ ժանրերու եւ ըստ ժամանակային յաջորդականութեան:

Նախ կային 12 նմոյշներ վարպետին ակադեմիական ուսանողական աշխատանքներէն, որոնք յըստակ ցոյց կու տային թէ արուեստագետը մինչեւ 1924-ի Յունիսին իր Եգիպտոս ժամանելը արդէն տիրապետած էր թեքնիք վարպետութեան բարձր մակարդակի մը:

Ապա կար քաղաքական երգիծանկարչութեան

մեծ շարք մը, բաղկացած 43 ստեղծագործութիւններէ: Այս շարքը ըստ ժամանակային հերթականութեան բաժնուած էր ենթաշարքերու:-

1- Մինչեւ երկրորդ համաշխարհային Պատերազմ

2- Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի շրջան (1939-1945), յետպատերազմեան շրջան (1945-

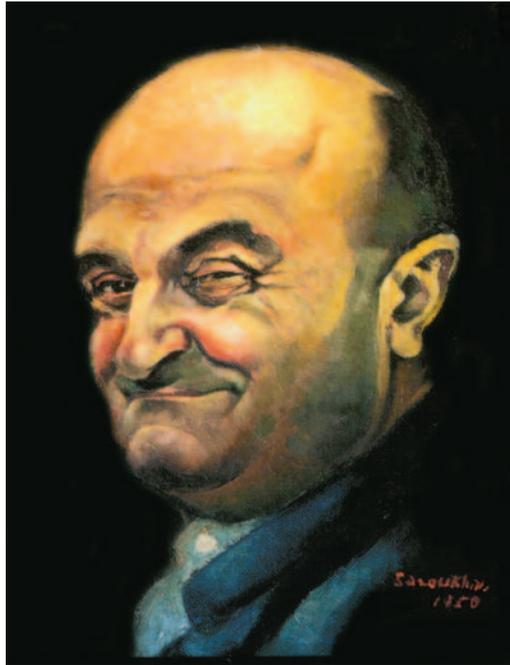
1952), յետոյ կու գար 1952-ի Յեղափոխութեան երկար ժամանակաշրջանը, որ իր կարգին բաժնուած էր Նասերեան եւ Սատաթեան ենթաշրջաններու:

Ներկայացուցած էր նաեւ ընկերային երգիծանկարներու շարք մը, որուն կը յաջորդէր նկարաշար մը արուեստներու տարբեր երեւոյթները երգիծողաբար ներկայացնող: Իսկ ամենավերջին բաժնին մէջ ներկայացուած էր երգիծական դիմանկարներու շարք մը: Այս շարքին եւ ամբողջ ցուցահանդէսին «պսակը» կը հանդիսանար Սարուխանի իւղանկար ինքնանկարը, ստեղծուած 1950-ին: Այս նկարը, որ դարձաւ ցուցահանդէսի logo-ն, մեծ վարպետութեամբ ու խորափանցութեամբ կ'արտացոլէ արուեստագետին արտաքին

ու ներքինը, հանդիսանալով հանճարեղ արուեստագետին գլուխգործոցներէն մին:

Աւարտին նշենք, որ եգիպտական Էլ Աիրամ օրաթերթի արուեստի գլխաւոր քննադատ Նակուա Էլ Աշրի, անձամբ մեկնելով Աղեքսանդրիա վայելելու համար Սարուխանի ստեղծագործութիւններուն հմայքը, հակիրճ բայց լուրջ յօդուածով մը արտայայտած է իր հիացական կարծիքը, սոյն օրաթերթի 7 Յունուար 2010-ի թուին մէջ (Էջ 23):

Հրանդ Զէշիշեան

Ձախէն աջ՝ Տոքթ. Ճորճ Միմոնեան եւ արուեստագետներ Հրանդ Զէշիշեան ու Ֆարուք Շեհաթա:

ՄԵԾ ՂԱՅՐԻԿՍ

21 Յուլիս 1924-ին երիտասարդ Ալեքսանտր Սարուխան ճակատագրի անորոշ կատակով մը կը հասնի Աղեքսանդրիա: 9 Դեկտեմբեր 2009-ին, Նոյն հիւրընկալ քաղաքի՝ Աղեքսանդրիոյ գրադարանին մէջ մեծ շուքով կը ցուցադրուին համբաւաւոր վարպետին գործերը:

Երբ ակնարկ մը նետենք մեծ հորս, Սարուխանի կեանքին վրայ, պիտի նկատենք որ ան շատ մը հայերու նման ապրած է արկածախնդրութիւն մը: 19-րդ դարու վերջին եւ 20-րդ դարու սկիզբի անկայուն ժամանակաշրջանին ծնած ու ապրած հազարաւոր տարաբախտներու նման, ան ալ եղած է թափառական:

Սարուխան կը ծնի 1 Դեկտեմբեր 1898-ին Կովկասի Արտանուշ գիւղը, 1900-ին ընտանեօք կը փոխադրուին Պաթում՝ շրջանի մայրաքաղաքը Սեփովուն վրայ: 1909-ին կը տեղափոխուին Պոլիս, ուր ինքն ու եղբայրը, Լեւոն, կը սկսին յաճախել տեղւոյն Մխիթարեան Վարժարանը:

Գործի ձախողութեան պատճառաւ ընտանիքը կը ստիպուի կրկին Պաթում վերադառնալ թողելով երկու եղբայրները վարժարանին գիշերօթիկ բաժնին մէջ: Շուտով վրայ կը հասնի համաշխարհային առաջին պատերազմը եւ անկարելի կ'ըլլայ երկու Սարուխան եղբայրներուն միանալ իրենց ընտանիքին. անոնք այլեւս ընդմիշտ կը բաժնուին իրենց ծնողքէն ու 3 քոյրերէն (4-րդ քոյր մըն ալ հետագային կը ծնի):

1918-ին երբ պատերազմը կ'աւարտի եղբայրները այլեւս չեն վերադառնար իրենց ծննդավայրը այլ երկու տարի եւս մնալէ ետք Պոլսոյ մէջ, 1922-ին կ'երթան միանալու իրենց հորեղբոր Առաքել Սարուխանի որ բարեկեցիկ դիրք մը ուներ Պրիւքսելի մէջ, Պելճիքա: Չարգացած հորեղբայրը անմիջապէս կը նկատէ Սարուխանի ունեցած ձիրքը գծագրութեան մէջ եւ շնորհիւ իր նիւթական ու բարոյական աջակցութեան Սարուխան առիթը կ'ունենայ յաճախելու Վիեննայի Graphic Arts Institute-ը ուր կ'ուսանի Դեկտեմբեր 1922-էն մինչեւ Յուլիս 1924:

Եթէ Սարուխանի կեանքը բնականոն բնոյթ ունենար, ան ուսումը աւարտելէ ետք Եւրոպա պիտի մնար իր հորեղբոր հոգատարութեան ապաւինելով ինչպէս որ իր եղբայրը Լեւոնը ըրած էր: Սակայն նախախնամութիւնը տարբեր կարգադրութիւն ծրագրած էր երիտասարդ Սարուխանին համար: Մարտ 1924-ին ան կը հանդիպի Ապտել Քատեր Էլ Շիննաուի անուն եգիպտացի երիտասարդ ուսանողի մը, որ եկած էր Վիեննա տպագրութեան արուեստը սորվելու, որպէսզի Եգիպտոս վերադառնալով տպարան մը հիմնէ եւ ապագային ալ թերթ մը հրատարակէ: Շիննաուի կը կարողանայ համոզել Սարուխանը որ աւարտելէ ետք, Եգիպտոս երթայ եւ միասին հիմնեն սրաբանական (humoristic) պարբեր-

ութիւն մը: Այդ որքա՞ն անվեհեր ու լաւատես խառնուածք պէտք է ունենայ անձ մը որ ձգէ Եւրոպան իր բոլոր ընձեռնելի կարելիութիւններով, ապահովութիւններով եւ յառաջդիմութեամբ ու ընդունի երթալ Ափրիկէի մէջ գտնուող Եգիպտոս կոչուած երկիրը, ուր ոչ ոք կը ճանչնայ ու ոչ իսկ լեզուն գիտէ, այլ պարզապէս հիմնուելով մի քանի ամիս առաջ ծանօթացած եգիպտացիի մը տուած խոստումին:

Երբ նաւէն կ'իջնէ ու ոչ ոք զինք դիմաւորելու կու գայ, միայն այդ ժամանակ է որ կ'սկսի գիտակցիլ իր առած քայլին ահաւորութեան: Շիննաուի, Նիւթական ձախողութեան պատճառաւ անկարող կ'ըլլայ իր խոստումը յարգելու: Այս տեսակ ցնցումներ կամ կը քանդեն կամ ալ յաջողութեան սեմին կը դնեն անձ մը:

Երկու շաբաթ Աղեքսանդրիա մնալէ ետք փոքրիկ ճամպրուկը շալկած ետ Եւրոպա երթալու փոխարէն կ'ուղղուի դէպի Գահիրէ: Կը մօտենայ Գահիրէի հայ գաղութի անդամներուն եւ կը յաջողի հայերէն լեզուով շաբաթաթերթ մը հրատարակել «Հայկական Սինեմա» անունով, որ սակայն 50 թիւ կեանք կ'ունենայ (Յունուար 1925-Մարտ 1926) ու կը խափանի նիւթական դժուարութիւններու պատճառաւ:

Սարուխանի ասպարեզին անկիւնադարձը կ'ըլլայ Նոյեմբեր 1927-ին, երբ ան կը հանդիպի մեծ լրագրող Սոհամետ Էլ Թապիի, Ռօզ- Ալեուսէֆ թերթի խմբագրապետին: 22 Մայիս 1928-ի Ռօզ-Ալեուսէֆ թերթին կողքի նկարը Սարուխանի գծած քաղաքական երգիծանկարն էր: Այդ օրուրնէ սկսաւ Սարուխանի աստղը փայլիլ որպէս Եգիպտոսի քաղաքական երգիծանկարիչ:

1932-ին Սարուխան կ'ստեղծէ Մասրի Էֆէնտի կերպարը որուն միջոցաւ կ'արտացոլէր ռամիկ եգիպտացիին սրամտութիւնն ու ունեցած գանգատները: 1934-ին Սարուխան կը թողու Ռօզ-Ալեուսէֆը եւ կ'աշխատակցի Ախեր Սաա պարբերութիւնին: 1946-ին կը միանայ Ախպար Էլ Եօմ թերթի անձնակազմին եւ կը մնայ հոն մինչեւ իր մահը 1 Յունուար 1977:

Հագարաւոր եգիպտական քաղաքական երգիծանկարներու կողքին ան համաշխարհային երկրորդ պատերազմի շրջանին հրատարակած է Ֆրանսերէն լեզուով շաբաթաթերթ մը Le Caravane, ուր լոյս տեսած են իր համաշխարհային բնոյթի երգիծանկարները: Ասոնցմէ 80 հատը ամփոփուած են Cette Guerre գիրքին մէջ, որ կը նկատուի գլոյս գործոց մը:

Ան բուն հայրենասէր մըն էր ու մտահոգ՝ հայրենիքի ու սփիւռքի վիճակով: Իր երգիծանկարներով տարբեր փայլք տուած է Երուսաղ օտեանի Ընկեր Փանջունիին եւ Յակոբ Պարոնեանի Մեծապա-

տիւ Մուրարցկաններուն: Գրած է մի քանի թատերգութիւններ, որոնց մէջ հռչակաւոր է «Մենք Հայերէն Չենք Գիտեր»-ը: «Տես Խօսքերդ» գիրքին մէջ հաւաքած ու երգիծանկարներով ներկայացուցած է հայերէն ասացուածքները, աշխատանք մը որ անմահացուցած ու կորուստէ փրկած է այս հայկական աւանդը: Ան երգիծանքով մատնանշած է ևս եւ հարիւրաւոր մարդկային ու հայկական թերութիւններ, գրած է հազարաւոր յօդուածներ ու նամակներ եւ տուած՝ բազմաթիւ բանախօսութիւններ: Ընթերցանութեան սիրահար, Սարուխան կը կարդար հայերէն, անգլիերէն, ֆրանսերէն ու նոյնիսկ Ռուսերէն գրական աշխատանքներ, գիտական ուսումնասիրութիւններ, ընդհանուր պատմութիւն ևս որեւէ գիրք որ ձեռքը անցներ:

Կը յիշեմ մեծ հայրս իր աշխատասենեակին մէջ միշտ գործի վրայ: Գրասեղանին վրայ սփռուած տասնեակ մը գրութիւններ իր պզտիկ ու յատկանշական ձեռագրով, գրուած իրեն շատ սիրելի Parker գրիչով: Զիչ անդին մի քանի ապակիէ ջուրով լեցուն ամաններու մէջ ջրաներկի վրձիւները վարպետին հպումին կ'սպասեն անհամբեր:

Անոնց քով տուփ-տուփ ջրաներկներն ու կուշները ևս չինական սեւ մելանի շիշերը իրար կը խճողեն: Մի քանի պարզ մատիտ, ռետին եւ տրցակ մը թուղթ՝ կ'ամբողջացնեն իր աշխատանքի գէնքերը: Աւելի հեռու նոր աւարտած գծագրութիւն մը ներկերուն չորնալուն կ'սպասէ: Աղմուկը բնաւ չէր խանգարեր զինք: Փոքրիկ ձայնասփիւռի սլաքը Եւրոպական կայանին վրայ ճշդուած էր օրն ի բուն: Հեռուէն դիտողին համար այս տակնուվրայ վիճակը նեղացուցիչ կը նկատուէր. սակայն մեծ հայրիկիս համար այս էր ստեղծագործման իսկական միջավայրը: Այս քառսին վրայ եթէ անելցնենք քրոջս՝ Սիլվային եւ իմ ներկայութիւնն ալ աշխատասենեակին մէջ, պատկերը կատարեալ կ'ըլլայ: Մենք գրեթէ ամէն օր մեծհայրիկիս մօտ էինք. մեր շատախօսութեամբ ու անհատնում պահանջներով. չեմ գիտեր թէ ինչպէ՛ս կրնար կեդրոնանալ:

Օր մըն ալ Լիբանանէն հայերէն տառերով գրամեքենայ մը նուէր դրկուեցաւ իրեն: Սեղանին վրայ այդ գործիքն ալ տեղաւորուեցաւ եւ ես որ փոքր տարիքէս շատ կը սիրէի նամակներ գրել մեր ազգականներուն, իւրացուցի զայն ու բոլոր նամակներս սկսայ այդ աղմկարար գործիքով գրել, ճիշտ մեծ հայրիկիս քիթին տակ նստած: Ամենայն համբերութեամբ կը դիմանար մեզի, մտածկոտ ու ժպտուն կը դիտէր մեր չարաճճիութիւնները: Արդեօ՞ք մտովին բաղդատութիւն կ'ըներ իր մանկութեան եւ մերինին միջեւ: Չեմ յիշեր որ մեր քնահաճոյքները մերժած է: Նոյնիսկ իր ամենազբաղած ժամանակներուն, երբ երգիծանկարի մը ժամկետը հասած էր եւ պետք էր որ Ախպար Էլ Եօմ դրկուէր յաջորդ թիւին համար: Այնքան արագ ու դիւրին կը գծեր կամ կը գրէր, որ կարծէք պարզ ժամանց մը ըլլար այդ իրեն համար:

Ան այնքան համեստութեամբ կ'ընդունէր որեւէ գովասանք կամ մեծարանք, որ իր մահուընէ տա-

րիներ անց տակաւին չէի կրնար գնահատել իր գործերը, իր հանճարը, իր վարպետութիւնը: Շատ ժամանակ վերջ էր, որ գործերուն սկսայ նայիլ ոչ թէ թոռնիկի աչքով այլ օտարի Միայն այդ ժամանակ հասկցայ անոր ստեղծագործութիւններուն վիթխարիութիւնը, խորութիւնը ու սրամտութիւնը: Ան պետք էր որ աշխարհի լուրերէն կատարելապէս տեղեակ ըլլար, որպէսզի կարենար մշակել ու ստեղծել իր երգիծանկարները: Վաթսունական թուականներուն հեռուստացոյցը նոր մուտք գործած էր Եգիպտոս եւ մենք մեծ գոհունակութեամբ հատ մը գնած էինք: Չինք միայն օրուան լուրերը կը հետաքրքրէին եւ խեղճ մարդը կը խնդրէր մեզմէ, որ իրիկուայ 6:00-ի լուրերը դիտէ: Այդ իսկ կը զլանայինք իրեն, «ՕՖ, նորէն լուր պիտի դիտես» կը դժգոհէինք ու շուրջը կ'աղմկէինք: «Հոգ չէ, քանի մը վայրկեան միայն» կ'ըսէր խեղճուկ երես մը առնելով ու կը ջանար նախագահներուն կամ վարչապետներուն դէմքերուն հետ ծանօթանալ յետագային գանոնք գծելու համար: Այս տեսակ մարդ էր մեծ հայրս, մի քանի վայրկեանի կեդրոնացում մը բաւարար էր իրեն թափանծելու համար դիմացինին նկարագրին ու խառնուացքին եւ ներկայացնելու զայն ցայտուն գիծերով իր երգիծանկարներուն մէջ:

Եւ այսպէս, 9 Դեկտեմբեր 2009-ին Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին մէջ մեծ հայրիկիս գործերուն ցուցահանդէսի բացումին շրջապատուած, արուեստագետներով, ուսանողներով, հայերով, Գահիրէէն ու Աղեքսանդրիայէն, մտովին վերապրեցայ այդ երանելի օրերը, ի տես պատերուն վրայ ցուցադրուած գլուխգործոցներուն, որոնց մէկ մասին ստեղծման ժամանակ ներկայ եղած եմ մեծ հայրիկիս աշխատանոցին մէջ:

Չմայլանք, ակնածանք ու ժպիտ կար բոլոր ներկաներուն դէմքերուն վրայ: Մինչ տարեցներուն համար Սարուխանը հանրածանօթ անուն էր, երիտասարդներուն համար ան յայտնութիւն մը եղաւ:

Շնորհիւ հօրս, Կարօ Ներեւտեանի տարիներու աշխատանքին կորուստէ փրկելու հարիւրաւոր ստեղծագործութիւններ եւ անոր անխոնջ ճիգերուն Աղեքսանդրիոյ գրադարանի պատասխանատուներուն հետ ցուցահանդէս մը կազմակերպելու, Գահիրէի Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան աջակցութեամբ եւ բժախնդիր պատրաստութեամբ արուեստագետ Հրանդ Գէշիշեանի գոր կարելի է «Սարուխանագետ» նկատել, կարելի եղաւ գլուխ հանել այս ծրագիրը եւ Սարուխանի վայել մեծ ցուցահանդէս մը կազմակերպել այն քաղաքին՝ Աղեքսանդրիոյ մէջ, ուր ան իր առաջին քայլերը առած էր եգիպտական հողին վրայ եւ ցարդ նկատուած՝ որպէս Եգիպտոսի քաղաքական երգիծանկարչութեան ռահվիրայ:

Սօսի Ներեւտեան - Յակոբեան
14 Նոյեմբեր 2009

ԳԱՂԻՐԷԻ
ՋԲԸՄ-Ի
«ԾԻԱԾԱՆ»
ՄԱՆԿԱԿԱՆ
ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ
ՇՆԳԱՄԵԱԿ

ՀԱԸՄ-Ի «ԾԻԱԾԱՆ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳ-ՉԱԽՈՒՄԲ

Շարաթ, 29 Օգոստոս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին, Միուրեանս Նազարեան սրահէն ներս, Հալէպի ԶԵԸ-ի Տեղական Վարչութեան կազմակերպութեամբ, ելոյթ ունեցաւ Եգիպտոսէն յատկապէս հրաւիրուած «Ծիածան» մանկական երգչախումբը:

Գահիրէի ՀԱԸՄ-ի «Ծիածան» երգչախումբը հիմնուած է 15 Յունիս 2004-ին: Հիմնադրութենէն առ այսօր, եգիպտահայ կեանքէն ներս, արձանագրած է փայլուն յաջողութիւններ, ու ահա, երգչախումբի հնգամեակին առթիւ, մանկական երգչախումբը հալէպահայ հասարակութեան ներկայացաւ «Ընկերներս եւ ես» երաժշտական յայտագիրի ճոխ ու հարուստ երգացանկով:

Փոքրիկ կատարողները մեծ վարպետութեամբ երգեցին ազգային, ժողովրդական եւ դասական գեղեցիկ երգեր, խանդավառեցին ներկաները ու խլեցին գնահատանքի ու հիացմունքի ձափողջոյններ:

ՀԱԸՄիութեան փառակերտ գործունեութեան մէջ լուսաշող երեւոյթ մըն է «Ծիածան»-ը որուն նախածեռնողները, անտարակոյս, կը ձգտին քաջալերել հայկական բարձրորակ արուեստի տարածումը:

«Ծիածան»-ի ելոյթը անգամ մը եւս յուշեց, թէ «Ազգ մը, որ երգ ունի, ազգ մը որ գիտէ երգել՝ չի մեռնիր»:

Թեւաւոր խօսք դարձած այս արտայայտութեան ճշմարտացիութիւնը փաստող լաւագոյն վկան հայ ժողովուրդն է, որ ուր ալ ապրի, հայրենիքի թէ սփիւռքի մէջ, հայ երգով կը կերտէ իր նոր կեանքը, հայ երգով կը դիմագրաւէ գոյութեանը սպառնացող վտանգները, հայ երգով կը փառաւորէ անցեալն ու ներկան եւ հայ երգով կը փայփայէ յոյսը լուսատու ապագային:

Չեփիւր Թամերեան

ՀԱՐՑԱԶԻՐՈՅՑ «ԾԻՎԾԱՆ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳ-ՉԱԼԽՈՒՄՔԻ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ ՄԻՆԻՍՏՐԱՆ ԳԱԶԷԼԵԱՆԻ ՀԵՏ

-Դուք՝ Ձեր մասին:

- Ծնած եմ Պեյրութ, աւարտած եմ Վահան Թէքէ-եան վարժարանը, երաժշտական ուսումնա կը վերա-բերի Հայաստանին, ուր նախ աւարտած եմ Երեւա-նի Ռոմանոս Մելիքեանի անուան երաժշտական ու-սումնարանի խմբավարութեան բաժինը (Աշոտ Ղափլանեանի դասարան) ապա Կոմիտասի անուան պետական երաժշտանոցը (Յովհաննէս Չէ-քիճեանի դասարան) խմբավարութիւն եւ երաժշտա-գիտութիւն մասնագիտութիւններով:

-Ինչպէ՞ս ծնունդ առաւ այսպիսի երգչախումբ մը ունենալու միտքը:

- Ընդհանրապէս մշակոյթի դերը գիտակցող ամէն մէկ կառոյց կ'ենթադրեմ, որ չի կրնար երգչա-խումբ ունենալու գաղափարը շրջանցել (մանկա-կան կամ ոչ մանկական, նայած ըստ հնարաւորու-թիւններու):

2004 թուականին արդէն մէկ տարի էր, որ կը գտնուէի Գահիրէ եւ ստանձնելով տեղի երկու վար-ժարաններու երգի ուսուցչի պարտականութիւնը, ինչպէս նաեւ եկեղեցւոյ երգչախումբի եւ Առաջնոր-դարանի «Արաքս» երգչախումբի ղեկավարի պար-տականութիւնները՝ առիթներ ունեցած էի ներկա-յացնելու իմ աշխատանքը: Ուստի Բարեգործականի Վարչութեան մանկական երգչախումբ մը հիմնելու առաջարկը նոյնպէս սիրով ընդունեցի:

-Ինչպիսի դժուարութիւններու հանդիպեցաք խումբի կազմաւորման ընթացքին:

- Հանդիսատեսը պէտք ունի գեղեցիկ, հաճելի, ուսանելի, ոգեշնչող կատարողական արուեստի եւ եթէ այդպիսի զգացումով կը հեռանայ սրահէն (իսկ ես կը կարծեմ որ Օգոստոս 29-ի Հալէպեան համեր-գը այդպիսին էր), ապա անցեալի կամ ներկայի դժուարութիւններով ծանրաբեռնել հանդիսատես-ընթերցողին անտեղի կը գտնեմ. մանաւանդ որ ղե-կավարի մը պարտականութիւններուն մէջ կը մտնէ արուեստի ճանապարհին յաղթահարել ամէն տե-սակ դժուարութիւնները:

- Երգի ընտրութիւնը ի՞նչպէս կը կատարէք:

- Երգի ընտրութեան համար կան բազմաթիւ եւ յաճախ մէկը միւսէն անկախ որոշիչ հանգամանք-ներ: Սակայն վերջնական արդիւնքին համար հիմ-նական չափանիշը կատարողի եւ ունկնդրի համար ոչ անցողիկ տպաւորութիւն եւ դրոշմ ձգելու նկրտումն է՝ հիմնուած երաժշտական բարձրա-ճաշակ եւ հայեցի երգային նմոյշներու վրայ: Այս ըն-թացքին կարելի չէ շրջանցել խումբի անդամներուն

կատարողական կարելիութիւններու սահմանը, ինչ-պէս նաեւ ունկնդրի պատրաստուածութեան աստի-ճանը:

-Առաւել տեղեկութիւններ կրնա՞ք տալ համեր-գի Ա. մասի թիւ 8-9 եւ Բ. մասի թիւ 2 երգերուն մասին:

-Երգացանկը բազմազան դարձնելու համար եւ ճաշակային ու կատարողական սահմանափակու-թենէ ձերբազատուելու նպատակով երբեմն պէտք կ'ըլլայ դիմել օտարալեզու այն երգային նմոյշնե-րուն, որոնք ուսանելի գաղափարական խորք ունին եւ արժէքաւոր երաժշտական կերպար: Մեր երգա-ցանկին մէջ ընդգրկուած են այդպիսի քանի մը օրի-նակներ:

Այդպիսի նմոյշներէն են Ալլա Փուկաչովայի «Ո՛ւր կ'երթայ մանկութիւնը» սրտառուէ՛ երգը, որ «Ծիւ-ծան»-ի կատարման մէջ քիչ մը ռուսերէնէ թարգմա-նութիւն է եւ քիչ մը ազատ փոխադրութիւն եւ առա-ջին անգամ կը կատարուէր Հալէպի մեր հանդէսին:

«Հովեր հովեր» երգը (խօսք Միհրան Պողոսեան) պուլկարահայ յայտնի երգահան Հայկաշոտ Աղասեանի յօրինումն է. երգահան մը որ շատ յայտ-նի է Պուլկարիոյ մէջ, որուն երգերով սերունդներ դաստիարակուած են եւ որ բոլորովին վերջերս ար-ժանացաւ պետական մրցանակի: Իր հայրենասի-րական երգերու շարքին կը պատկանի այս «Հովեր հովեր» երգը, որ գրուած է Բարեգործականի 2004 թուականի Ալպենայի համամիութենական խաղե-րուն առթիւ եւ որ շատ հոգեհարազատ է սփիւռք ու-նեցող հայութեան՝ անկախ մեր գտնուած երկրի անուանումէն:

Իսկ ինչ կը վերաբերի «Մայրենի լեզուի դատաս-տանին առջեւ» քանթաթէն ինչա՞ծ հատուածներուն «հեղինակ՝ Ալեքսանդր Թանել», ապա պէտք է ըսել, որ ստեղծագործութեան բնագիրը կը վերաբերի իր մայրենի լեզուին անուշադիր աշակերտի մը՝ պուլ-կարական իրականութեան մէջ:

«Ծիւծան»-ը ամբողջութեամբ կատարած է այս քանթաթը իր հայացուած տարբերակով: Մեր հան-դէսին ինչա՞ծ կտորները ամենախօսուն եւ բնորոշ հատուածներն էին, որոնք օժտուած են ոչ միայն երաժշտական վառ արտայայտչականութեամբ այլ նաեւ կը պարունակեն թատերական կատարողա-կանութիւն ընձեռող լուրջ կարելիութիւններ, որոնց-մէ սիրով կ'օգտուիք եւ արդիւնքն ալ հանդիսատե-սի ակնբախօրէն խանդավառ ընդունելութեամբ շատ անգամներ վկայուած է :

Չեփիւռ Թամերեան

ԳԱՀԻՐԷԻ ՀՐԸՄ-Ի «ԾԻԱԾԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄՔԻՆ ՊՏՈՅՏԸ ԴԷՊԻ ՀԱԼԵՄ (29 ՕԳՈՍՏՈՍ - 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2009)

Որպես Գահիրեի «Ծիածան» երգչախումբի անդամներ, շատ բախտաւոր ենք որ մեզի համար կազմակերպուած էր այդքան սքանչելի վեցօրեայ պտոյտ մը դէպի Յալէայ՝ Սուրիա, ուր պիտի երգէինք եւ լաւ ժամանակ անցընէինք: Ըարբաթներէ ի վեր անհամբեր այս պտոյտին կը սպասէինք եւ վերջապէս օրը հասաւ:

Բոլորս ալ շատ ուրախ եւ խանդավառ էինք...:

եակի մէջ հնչեց հեռաձայնի զանգ մը մեզ արթնցնելու համար: Նախաճաշէն վերջ պատրաստուեցանք «Blue Lagoon» երթալու: Այնտեղ կային լողաւազաններ՝ սահնակներով եւ ուրիշ ջրախաղերով: Յոն ճաշեցինք, լողացինք եւ շատ լաւ ժամանակ անցուցինք: Կեսօրէ վերջ պանդոկ վերադարձանք եւ պատրաստուեցանք ընթրիքի երթալու սուրիական ուտելիքներու յատուկ «Kasr El Wali» ճաշարանը: Ըաշտ-

Ա. օր

Կեսօրէ վերջ ժամը 1:30-ին, հաւաքուեցանք Գահիրեի օդակայանը եւ քանի մը ժամ վերջ արդէն Յալէայ էինք: Մեզ դիմաւորելու եկած էին ՅԵԸ-ի պատասխանատուներ եւ մեզմէ ոմանց ալ ազգականները: Երկու հանրաշարժերով գացինք «Կիլիկիա» պանդոկը ուր կէս ժամ հանգստանալէ յետոյ պատրաստուեցանք ընթրիքի երթալու ՅԲԸՄ-ի կեդրոնը: Մեզ պտըտցուցին հսկայական շէնքը, որ կը բաղկանայ հինգ յարկերէ եւ երկու ստորգետնեայ յարկերէ (underground):

Այնտեղ կան ճաշարաններ, «ping pong»-ի, մարզասրահի «gymnasium»-ի, պարի, գծագրութեան եւ քանդակագործութեան, ձայնագրութեան, «net cafe»-ի յատուկ բաժիններ, խոյնիսկ պասքէթպոլի գոց խաղավայր մը: Ընքը ամեն յարմարութիւն ունի ՅԲԸՄ-ի բոլոր գործունէութիւններուն համար:

Այնտեղ հանդիպեցանք հին ընկերներու եւ ծանօթացանք նորերու:

Ընթրիքէն վերջ վերադարձանք պանդոկ արդէն առաջին օրը վերջացած էր:

Բ. օր

Առաւօտեան ժամը 8:30-ին, ամեն մէկ սեն-

րը շատ համով էին, այնտեղ խոյնիսկ նուագախումբ մըն ալ կար որ կը նուագէր արաբական եղանակներ: Գիշերուան մէկն էր երբ պանդոկ վերադարձանք շատ յոգնած եւ շիտակ մեր սենեակները գացինք, որովհետեւ գիտէինք որ յաջորդ օրը պէտք էր կանուխ արթննալինք:

Գ. օր

Նախաճաշէն վերջ, այցելելու գացինք ՅԲԸՄ-ի Գալուստ Կիւլպէնկեան- Լազար Նաճարեան վարժարանը ուր ՅԵԸ-ի սկաուտները զանազան հաճելի խաղեր պատրաստած էին մեզի

համար: Խաղերեն առաջ վարժարանին տնօրենը մեզ պտըտցուց շէնքը եւ շատ զարմացանք լսելով որ 1500-է աւելի հայ աշակերտներ ունին եւ տակաւին ալ Հալէպի միակ հայ վարժարանը չէր...: Հոն շատ աղուոր խաղեր պատրաստած էին մեզի համար, շատ ուրախ ժամանակ անցուցինք, նոր ընկերներ ալ ճանչցանք որոնք մեզի հետ եկան երբ կեսօրին ՀԵԸ գացինք ճաշի: Յետոյ պանդոկ վերադարձանք, քիչ մը հանգչեցանք եւ երգի փորձի համար նորէն Գ.Կ.-Լ. Նաճարեան վարժարանը գացինք: Փորձանք...մեր բոլորին ձայները քաշուեր էին եւ չկրցանք լաւ երգել: Սօ. Միհրանը եւ Տիկին Գոհարը մեզի խորհուրդներ տուին որպէսզի մինչեւ հանդեսին օրը, Շաբաթ՝ լաւանանք: Անկէ վերջ սկսանք ուշադիր ըլլալ, առատ մեղր ուտել եւ դեղ առնել:

Փորձեն վերջ, ելանք ՀԵԸ-ի տանիքի ճաշարանը, տեսարանը հոյակապ էր, սուրիական ճաշերը շատ համով եւ ժամանակը շատ շուտ անցաւ: Արդէն կես գիշեր էր, պանդոկ վերադարձանք:

Դ. օր

Առաւօտեան ժամը 8:30-ի արթնցնող սովորական զանգը՝ մեզ մեր անկողիններէն դուրս գատկեցուց: Նախաճաշեցինք եւ յետոյ ճամբայ ելանք երթալու համար Սուրբ Սիմէոնի տաճարը որ Հալէպէն երկու ժամ հեռու է: Երբ հոն հասանք, մեզի բացատրութիւններ տուին սուրբին մասին թէ ինչպէս ան երկար տարիներ ապրեր է սիւնի մը վրայ եւ մենք այդ քարին շուրջը հաւաքուեցանք եւ «Հայր Մեր» երգեցինք մեր մարած ձայներով...:

Շատ հաճելի էր, Ս. Սիմէոնի բարձունքէն դիտել շուրջի գեղեցիկ տեսարանները, կ'երեւեր Նոյնիսկ Թուրքիոյ սահմանը...:

Միջնաբերդէն վերջ գացինք «Աֆրին» լիճին վրայ նայող «Միրանքի» գիւղը՝ ուր ճաշեցինք

զուարթ մթնոլորտի մը մէջ, զուարճալիքներ պատմելով եւ ընկերային խաղեր խաղալով: Ժամը 6-ին պանդոկ վերադարձանք եւ երգի փորձի երթալէ առաջ քիչ մը հանգչեցանք: Մեր ձայները աւելի լաւ էին եւ աղօթեցինք որ մեր երգահանդէսը յաջող անցնի: Այս անգամ Սօ. Միհրանը եւ Տիկին Գոհարը գոհ էին մեզմէ:

Փորձեն վերջ, ընթրիքի գացինք ՀԲԸՄ-ի «Արուպա» սրահը, շատ աղուոր ժամանակ անցուցինք եւ կես գիշերին վերադարձանք պանդոկ:

Ի՛նչ լեցուն օր մըն էր...:

Ե. օր

Վերջապէս այդքան սպասուած «Մեծ Օր»-ը հասաւ:

Առաւօտեան նախաճաշէն վերջ այցելեցինք Հալէպի միջնաբերդը: Բաւական քալեցինք սակայն բարձունքէն տեսարանը հրաշալի էր: Հոն բաւական մնացինք դիտելով մեր շուրջի գեղեցիկ տեսարանները: Մեր առաջնորդը մեզի բացատրութիւններ տուաւ Սուրիոյ թագաւորներուն մասին թէ ինչպէ՞ս կ'ապրէին եւ ինչպէ՞ս կը պատերազմէին իրենց թշնամիներուն դէմ: Բաւական յոգնեցանք, պէտք էր որ մեր ելոյթէն առաջ քիչ մը հանգչէինք: «Ծիածան»-ի անդամներս պանդոկ վերադարձանք, մեր սուրիահայ ընկերներն ալ եկան մեզի հետ, ու միասին ուրախ ժամանակ անցուցինք, իսկ մեծերը շուկայ գացին:

Ժամը 7-ին դարձեալ Գ.Կ.-Լ. Նաճարեան վարժարան գացինք, ելոյթէն առաջ վերջին փորձ մը եւս ընելու համար: Մեր ձայները նորէն քաշուեր էին, մեզմէ ոմանք անհանգիստ էին, ուրիշներ երգել չէին կրնար, բոլորս ալ վախի մէջ էինք...: Աստուծոյ աղօթեցինք եւ իրապէս ալ կարծես Աստուած հրաշք մը գործեց եւ մենք այդ օրը, բեմին վրայ, ունեցանք մեր ամենալաւ ելոյթներէն մէկը: Բոլոր ներկաները շատ գոհ մնացին եւ իրենց ծափերով քաջալերեցին

մեզ:

Ելոյթէն վերջ, «Laguna» գացիկը ուր շատ լաւ հայ երգիչ մը կար եւ մինչեւ առաւօտեան ժամը 1-ը պարեցիկը եւ լաւ մը զուարճացանք:

2 եւ վերջին օր

Մեղք, վերջին օրը հասաւ...:

Առտուն, հայկական «Քառասուն Մանուկ» եկեղեցին գացիկը, 150 տարւան, բաւական մեծ եւ գեղեցիկ եկեղեցի մըն է: Այնտեղ տեսանք խաչքար մը որուն վրայ հետքերը կային հրաշքով մեջէն դուրս ելած ձեռքի կաթիլներու ...: Քահանան մեզի ըսաւ որ այդ հրաշքը պատահած է այս տարուան սկիզբը: Այնտեղ, պատեն կախուած, իւղաներկ նկար մըն ալ կար, անոր վրայ ալ կը տեսնուէին չորցած ձեռքի կաթիլներու հետքեր: Պարզապէս հրաշալի էր: Անոնք փոքրիկ թանգարան մըն ալ ունէին որուն մէջ կային եկեղեցիին պատկանող հին խաչեր, սկիհներ, գիրքեր, զգեստներ եւ այլն:

Եկեղեցիէն վերջ պանդոկ վերադարձանք եւ մեր պայուսակները պատրաստեցիկը Գահիրէ վերադառնալու համար: Օդակայան մեկնելէ առաջ, նախ գացիկը «Ուանիս» կոչուող մեծ ճաշարանը եւ այնտեղ ուրախ մթնոլորտի մը մէջ տօնեցիկը «Ծիածան»-ի 5-րդ տարեդարձը: Յետոյ վերջին անգամ ըլլալով ՅԵԸ գացիկը

մեր սուրիահայ ընկերներուն հետ. հինգ օրուան մէջ որքա՛ն բարեկամացեր էինք, շնորհակալութիւն յայտնեցիկը անոնց՝ իրենց բոլոր ըրածներուն համար, փոխանակեցիկը մեր «E-mail»ները, հեռաձայնի թիւերը, մաղթելով որ կրկին առիթը կ'ունենանք զիրար տեսնելու:

Ժամը 5-ին պատրաստուեցանք օդակայան երթալու: Բաժանումը տխուր էր: Այն ուրախ, զուարթ հինգ օրերը որ անցուցեր էինք մեր բոլոր սոր բարեկամներուն հետ պիտի ըլլային միայն յիշատակներ:

Ի՛նչ հաճելի եւ անմոռանալի օրեր էին: «Ծիածան» երգչախումբի անդամներուն եւ իմ կողմէս, մասնաւոր շնորհակալութիւն կ'ունգեմ յայտնել մեր խումբին ղեկավար՝ Սօ. Միհրան եւ Տիկին Գոհար Ղազէլեաններուն, Գահիրէի ՅԲԸՄ-ի վարչութեան, որ մեզի համար այդքան գեղեցիկ եւ անմոռանալի պտոյտ մը կազմակերպած էր, ինչպէս նաեւ Յալէպի ՅԲԸՄ-ի եւ ՅԵԸ-ի պատասխանատուներուն որոնք սիրով ընդունեցին մեզ եւ շատ լաւ զբաղեցան մեզմով:

Անգլերէնով գրեց՝ Ասիէ Ճիզմեճեան Յայերէնի թարգմ. Անայիս Ճիզմեճեան

ՏՊԱՌՈՐՈՒԹՒՒՆՆԵՐ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԷ

Սուրիոյ մէջ հայ երիտասարդները աշխոյժ եւ գործունեայ են:

Անոնք ունին երգչախումբեր, պարախումբեր, թատերախումբեր, կազմակերպուած ճամբարներ, սկաուտական գործունեութիւններ:

Այս բոլորը զիրենք կը կապեն իրենց ակումբներուն եւ այդ պատճառով է որ երիտասարդներուն ամենասիրելի հաւաքավայրերը՝ իրենց հայկական ակումբներն են:

Մարինա Սիմոնեան

Այստեղ ամենքը ընկերասեր են եւ զիրար կը յարգեն: Անոնք շատ քաղաքավար են, աղտոտ բառեր չեն գործածեր եւ մաքուր հայերէն կը խօսին...:

Սորվեցայ ինչպէս վարուիլ բարեկամներու հետ երբ միասին դուրս ելլենք:

Ալէն Գարգուր

Հալէպի մէջ, հայ երիտասարդները միշտ հայկական ակումբ կը յաճախեն որովհետեւ այստեղ շատ աշխոյժ գործունեութիւն կայ: Բայց Նաեւ որովհետեւ անոնք չունին մեզի պէս քաջողական ժամանցի ուրիշ վայրեր: Այդ պատճառով իրարու կը հանդիպին հայկական ակումբներուն մէջ:

Գաթրին Իրատեան

Շատ տպաւորուեցայ ՀԲԸՄ-ի հսկայ շէնքը տեսնելով: Երիտասարդները ինչ որ կ'ուզեն այստեղ կրնան գտնել: Այդ պատճառով է որ իրենք միշտ հոն կը հաւաքուին: Ինչո՞ւ ուրիշ տեղ երթալ երբ մէկ վայրի մէջ կարելի է ամէն ինչ գտնել:

Վարդան Թերզիպաշեան

Շատ զարմացայ որ այդքան շատ հայեր կան Հալէպի մէջ, փողոցը քալած ժամանակդ, ամէն կողմ հայեր կը տեսնես, հայերէն կը լսես եւ հայերէն կը կարդաս: Նաեւ երբ կիրակի օր եկեղեցի գացինք, տօն չէր, բայց եկեղեցին լեպ լեցուն էր, հոն ամէն մարդ եկեղեցի կ'երթայ:

Թամար Սաարի

Հոն հայերը շատ ընկերասեր եւ քաղաքավար են: Պատանիի թէ մեծի, բոլորին հետ կը խօսին առանց տարիքի խտրութեան, ոչ մէկը անտեսուած է:

Փարիլ Պաթանի

Անգլերէն թրգմ. **Ասայիս Ծիզմեճեան**

Պարով ելոյթ կ'ունենան Ալէն Գարգուր եւ Վարդան Թերզիպաշեան

Ելոյթ կ'ունենայ Ասիէ Ծիզմեճեան

«ԾԻԱԾԱՆ»Ը ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՐԿՆ-ՔԻՆ ՏԱԿ

Շաբաթ, 29 Օգոստոս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին լեցուն էր Հալեպի ՀԲԸՄ-ի Նաճարեան հանդիսասրահը:

Արդեօք ի՞նչ էր առիթը, որ այդքան հանդիսատեսներ եկած էլ անհամբեր կը սպասէին հանդեսին սկսելուն:

Առիթը այն էր, որ Գահիրէի ՀԲԸՄ-ի հիւնդ տարեկան դարձած «Ծիածան» մանկական երգչախումբը՝ Սօ. Միհրան Ղազէլեանի եւ Տիկին Գոհար Ղազէլեանի ղեկավարութեամբ Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ ելոյթներ ունենալէ ետք, ելոյթ պիտի ունենար «Ընկերներս Եւ Ես» ծրագրով:

Մենք անհամբերութեամբ կը սպասէինք այս ճամբորդութեան ու համերգին: Եւ, հակառակ որ իւրաքանչիւր անձ յոգնած էր ե՛լ ամենօրեայ փորձերէն, ե՛լ կազմակերպուած պտոյտներէն, կամ ալ անհանգիստ էր (օդի փոփոխութիւն, պաղառութիւն), սակայն խումբին ընկերակցող ծնողներու բժախնդիր ուշադրութեան եւ քաջալերանքին հետեւանքով, մոռնալով ամէն բան, բեմին վրայ հրաշալի ելոյթ մը ունեցանք, արժանանալով ներկաներուն բարձր գնահատանքին ու հիացմունքին:

Համերգը կազմուած էր երկու բաժիններէ. առաջին բաժինին մէջ տասը երգ ընդգրկուած էր, իսկ երկրորդին մէջ տասնմէկ: Բոլոր երգերը երգեցինք արտասովոր աշխուժութեամբ եւ զգացումով:

Այս համերգը խումբին առաջին ելոյթն էր Եգիպտոսի սահմաններէն դուրս, որ կարելի է ըսել, պատասխանատու քննութիւն մըն էր մեզի համար:

Միաժամանակ ասիկա զբօսապտոյտ մըն էր դէպի Հալեպի պատմական վայրերը: Զբօսապտոյտի պատասխանատուներն էին Հալեպի ՀԵԸ-ի խումբ մը երիտասարդներ որոնք սիրով մեզ կ'առաջնորդէին բոլոր վայրերը:

Առաջին պտոյտը եղաւ դէպի Ս. Սիմոնի բերդը: Ապա գացինք Հալեպի բերդը: Իսկ վերջին օրը այցելեցինք «Քառասուն Մանուկ» եկեղեցին, ուր ականատես եղանք աստուածային հրաշքին. ձեթ կ'իջներ երկու խաչքարերու եւ սրբապատկերի մը վրայէն:

Բացի այս զբօսապտոյտներէն, ամէն օր քանի մը ժամով կ'երթայինք ՀԵԸ-ի ակումբը ճաշելու եւ ընթերելու, ինչ որ առիթ էր նոր ընկերներ ունենալու:

Անշուշտ բոլորիս միտքերուն մէջ մշտապէս վառ պիտի մնայ այս տպաւորիչ պտոյտ-համերգը, որուն ընթացքին ամբողջ խումբին մեծ ու պզտիկ անդամներս աւելի մտերմացանք՝ դառնալով մեծ ընտանիք մը:

«Ծիածան»-ցիներս շատ շնորհակալ ենք պտոյտը կազմակերպողներուն եւ կը յուսանք, թէ յառաջիկային ալ կ'ունենանք այսպիսի հրաշալի պտոյտներ:

Վարդուկ Արթինեան

ԳԱՅԻՐԷԻ ՀՐԸՄ-Ի «ԾԻԱԾԱՆ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄՔԻ ՀՆԳԱՄԵԱԿԻ ՆՇՈՒՄ ԵՒ «ԾԻԱԾԱՆ» ԳԱՏԱՆԵԿԱՆԻ ԾՆՆԳԵԱՆ ԱԲՏՏՈՒՄ

Կը բաւէ աչք մը նետել Գահիրէի ՀՐԸՄ-ի «Ծիածան» մանկական երգչախումբի հնգամեակի համերգին առթիւ լոյս տեսած նկարագարոյ, գունատիպ եւ բովանդակալից 31 էջերէ բաղկացած գրքոյկին, գաղափար կազմելու համար, թէ 2004 թուականի Յունիս 15-ին հիմնուած «Ծիածան»-ը ինչպիսի՞ բեղուն աշխատանք կատարած է անցնող հինգ տարիներու ընթացքին:

«Ծիածան»-ը կը գրէ երգչախումբի գեղարուեստական ղեկավարը՝ Սօ. Միհրան Ղազէլեան, անոր հնգամեակին նուիրուած գրքոյկին մէջ. «փորձերու վարման իր սկզբունքներով, երգացանկի ընտրութեան յատուկ ծրագրերով եւ համերգներու կազմակերպման ու մասնակցութեան ձեւով ունի իր իւրայատուկ մարտավարութիւնը, ըստ որուն երգչախումբի գործունէութիւնը հիմնուած է երեք հիմնական գերակայութիւններու վրայ՝ երաժշտական, ազգային եւ ընկերային»:

«Երգչախումբային գործունէութիւնը այն ասպարէզն է ուր կը ձեւաւորուին ու կը թրծուին անդամներուն ձայնային-լսողական եւ կատարողական-մեկնաբանական ունակութիւնները եւ ձեւ կ'առնեն ու կը զարգանան երաժշտական ճաշակն ու մտահորիզոնը՝ հիմնուած ազգային, ժողովրդական եւ դասական լաւագոյն երգային նմոյշներու վրայ »:

Արդարեւ Սօ. Միհրան Ղազէլեանի կազմակերպած իւրաքանչիւր համերգ իր իւրայատուկ երգացանկով ունէր իր նպատակը: Նպատակ որ ան խօսքով եւ երաժշտութեամբ նախ կը ներարկէ մանուկներու հոգիին ու մտքին մէջ եւ ապա՝ մանուկներու կատարումներով կը հասցնէ հանդիսատեսին:

«Ծիածան» մանկական երգչախումբի հնգամեակին նուիրուած համերգը, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ 17 Յոկտեմբերին Յելիոպոլսոյ Պըլըքտանեան սրահին մէջ, եւս իւրայատուկ էր: Ծիածանի հնգամեայ ելոյթ-

ներէն ընտրանքի մը կողքին, նոր երգերու փունջ մը կը կազմէր 2 մասէ կազմուած յայտագրին երգացանկը:

Յայտագրին առաջին մասին սկիզբը եւ յաջորդական երեք երգերուն ընթացքին, « Ծիածան» երգչախումբէն 11 անդամներ մերթ ընդ մերթ անսայթաք կերպով ու համարձակ ներկայացուցին «Ծիածան» մանկական երգչախումբին հնգամեայ երթը ու ինչպէս երգերը, իրենք եւս երկխօսութիւններով գովաբանեցին ընկերասիրութիւնը:

Համարձակ ու հաղորդական ձայնով Մարիան Աբիկեան կատարեց "We are the young" երգը եւ երգով հանդիսատեսին հաղորդեց թէ,

Մենք ենք մանուկները,

Մեր ձեռքն է ապագան.

Սորվեցուցէք մեզի լաւ,

Սորվեցուցէք ինչպէ՞ս հոգալ.

Տուէք մեզի սեր, սեր որ կարենանք բաժնել,

Եւ մենք պիտի քալենք ձեռք-ձեռքի,

Լոյսին տակ ծագող արեւին:

Հայրենի երաժշտահան Տիգրան Մանսուրեանի ծննդեան 70-ամեակին նուիրուած էր Եւրոյի Սահակեանի խօսքերով «Խուտուտ» երգին կատարումը, որ խուտուտ եւ քրքիջ բերաւ թէ՛ կատարողներուն եւ թէ՛ ունկնդիրներուն մօտ: Քնահատանքի ծափահարութիւնները բուռն էին, իսկ Սօ. Միհրան Ղազէլեանի յայտարարութիւնը ուրախալի անակնկալ:

«Ծիածան» մանկական երգչախումբը ծնունդ տրւած էր նոր՝ «Ծիածան» պատանեկան երգչախումբին: Այս ծննդեան ակտումն էր որ փոխանցեց մեզի երգչախումբին ղեկավարը: «Ծիածան»-ի պատանի դարձած անդամները անջատուելով մանուկներէն, ունե-

ցան իրենց առաջին ելույթը:

Դարձեալ ընտրուած էին յատկանշական երգեր:

«Իմ ընկերներ բարի» եւ «Ու՞ր կերթայ Մանկութիւնը»

Եւ վերջապէս երրորդ երգը որ կանչ է ու խնդրանք ուղղուած գարնան հովերուն, որ Գահիրէի ԶԲԸՄ-ի «Ծիածան» նոր երգչախումբին երգը տանին հեռու, ամէնուրեք եւ երգին հետ տանին իրենց հոգին, «Եգիպտոսէն մինչեւ Մասիս»:

Գուցէ իսկապէ՞ս գարնան հովերը հասցնեն պատանիներուն խնդրանքը ուր որ պէտք է, ու անոնք իրենց երգն ու հոգին իրենց տանին Եգիպտոսէն մինչեւ Մասիս:

հաղորդական, լուսաւոր ժպիտը կը ցոլայ մանուկներուն դէմքին ու անոր ձեռքի առաջին շարժումով անոնք կը սկսին երգել «Յամբարձում Եայլա, Եայլա շան Եայլա»: Երգը Յովհաննէս Թումանեանի «Անուշ» օփերայէն է: Երգին կատարումը նուիրուած է հեղինակին ծննդեան 140-ամեակին:

Յաջորդող երկու երգերը «Զելէ քելէ» եւ «Գնա Գնա» Կոմիտասի մշակումով, խումբը կատարեց եռանդով: Այս կատարումները նուիրուած էին Կոմիտասի ծննդեան 140-ամեակին:

Եւ երկու կատարում երգ եւ մենապար ու մօրուսաւոր թզուկին խոստացած տարեդարձի հսկայ կարկանդակը բեմին վրայ է: Ընդհանուր խանդավառու-

«ԾԻԱԾԱՆ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳ-ՉԱՄՈՒՄԱՐ

ՅԱՅՏԱԳՐԻ ԵՐԳԱՅԱՆԿ

Ա. ՄԱՍ

 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ԸՆԿԵՐՆԵՐՍ ԵՒ ԵՍ 2. ԸՆԿԵՐՆԵՐՈՒՄ ՇԵՏ 3. ԵՐԲ ԺՊԻՏԸ ԵՈՂԱՅ 4. WE ARE THE YOUNG 5. ԸՆԿԵՐՆԵՐՍ ԵՒ ԵՍ 6. ՏԻԵՋԵՐԲ 7. ԽՈՒՏՈՒՏ 8. ԻՄ ԸՆԿԵՐՆԵՐ ԲԱՐԻ 9. Ո՞Ր ԿԵՐԹԱՅ ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ 10. ՇԻԱԾԱՆ-ՇԻԱԾԱՆ 	<p>Երաժշտ. Զ. ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ Մենակատարներ՝ Մանէ, Մարիան, Ռուբինա, Լորիկ</p> <p>Երաժշտ.՝ ՎԱԼՏԻՄԻՐ ԵՎԻՆՍՔԻ հօսք՝ ԹԱՆԻՉ – ՂԱՋԷԼԵԱՆ Մենակատարներ՝ Լուսածին, Վարդուհի, Մերուպ, Արեգ</p> <p>Երաժշտ.՝ ՎԱԼՏԻՄԻՐ ԵՎԻՆՍՔԻ հօսք՝ ԹԱՆԻՉ – ՂԱՋԷԼԵԱՆ Մենակատարներ՝ Մանէ, Շուրիկ, Արեգ</p> <p>Երաժշտ.՝ ՄԱՐԻ ՏՈՆՆԵԼԼԻ հօսք՝ ՄԱՐԻ ՏՈՆՆԵԼԼԻ Մեներգ՝ Մարիան</p> <p>Երաժշտ.՝ ՄԱՐԻՆԷ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ հօսք՝ ՄԱՐԻՆԷ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ Մենակատարներ՝ Թամար, Վարդուհի, Լուսածին, Ռուբինա</p> <p>Երաժշտ.՝ ԿՈՍՏԱՆՏԻՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ հօսք՝ ԱՐԱՄԱՅԻՍ ԱՄՇԷԿԵԱՆ</p> <p>Երաժշտ.՝ ՏԻԳՐԱՆ ՄԱՆՍՈՒՐԵԱՆ հօսք՝ ԵՆՈՒՐԻ ԱՄՇԷԿԵԱՆ Կատարումը կը նուիրուի Տ. ՄԱՆՍՈՒՐԵԱՆԻ ծննդեան 70-ամեակին</p> <p>Երաժշտ.՝ ԱԼԼԱ ՓՈՒԿԱԶՈՎԱ հօսք՝ ՓՈՒԿԱԶՈՎԱ – ՂԱՋԷԼԵԱՆ</p> <p>Երաժշտ.՝ ՎԱՅԿԱՆՏԻՆ ԱՂԱՍԵԱՆ հօսք՝ ՄԻՇԵԼԱՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ Մենակատարներ՝ Ռուբին, Վարդուհի</p>
--	--	---

16 **ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ**

Գնահատանքի բուն ծափահարություններով աւարտեցաւ «Ծիածան»-ի հնգամեակին նուիրուած համերգին առաջին մասը, որուն մէջ մեծ էր թիւը մեակատարներուն:

Համերգին 2-րդ մասն է:

Ծիա-Ծիա-Ծիածան,
Երկնի ծաղիկ անման,
Լուսէ հնչիւն մանկական՝
Մեր երգչախումբն է ան:

Կը հնչէ երգը «Ծիածան»-ի կատարմամբ: Երգը Սօ. Միհրան Ղազէլեան գրած է յատուկ «Ծիածան»-ին համար, որուն կը յաջորդէ մեզի ծանօթ «Մեր դասընկերը՝ Պետօն» քանթաթէն հատուածներ:

«Այսօր իմ տարեդարձն է» կ'երգէր երգչախումբը: «Բայց ի՞նչ տարեդարձ առանց կարկանդակի» կ'ըսէ քուլիսին ետեւէն յուշիկ ներս մտած մօրուսաւոր թզուկը, ու կը խոստանայ բերել մեծ կարկանդակ մը:

«Ծիածան»-ի մանուկներուն աչքերը կը փայլին...: Խմբավար Գոհար Ղազէլեանն է բեմին վրայ, որուն

թեան մէջ կարկանդակէն դուրս կ'ելլէ իսկական պուպիկ մը: Ծափահարություններ եւ ուրախություն:

Զիչ անց երգչախումբի անդամները դարձեալ իրենց տեղերն են ու ղեկավարին ցուցմունքին հետեւելով կը սկսին երգել:

Երկնակամարի աստղերուն պէս բիւր
Յիրուցան հայեր, հոգով բոց ու հուր
ՀԱՅ ԱՊՐԻՆԸ, ՀԱՅ ԱՊՐԻՆԸ

Յայտագիրին պատգամն է ուղղուած բոլորին:

Ու ապա՝ յայտագրին վերջին երգը՝ խնդրանք՝ որ երազանքներու «բարի փերին» կատարէ մանուկներուն վառ երազները ու անհամար երգեր եւ ուրախ օրեր պարգէւէ անոնց:

«Ծիածան»-ի հնգամեակի յայտագրին երգացանկը այս անգամ եւս ցոյց կու տար, թէ ինչպիսի բծախնդրութեամբ կ'ընտրուին երգերը որպէսզի կարելի ըլլայ թրծել վաղուայ կիրթ, ազգասեր ու հայրենասէր հայր:

Հնգամեակի համերգը նոյնպէս ի յայտ բերաւ այն մեծ, ականջ շոյող երգելաոճի յառաջդիմութիւնը որ ձեռք բերած է հնգամեայ «Ծիածան»-ը շնորհիւ իր գե-

դարուեստական ղեկավար Սօ. Միհրան Ղազելեանի հմտութեան ու լուրջ աշխատանքին ու խմբավարին Տիկին Գոհար Ղազելեանի մանկավարժական տաղանդին: Ո՛չ, չենք մոռցած բեմին խորքը դրուած դաշնամուրին առջեւ համեստօրէն նստած, բարի ժպիտը դեմքին Նանօր Արիկեան դաշնակահարուհին, որ անբաժանելի մասն է «Ծիածան»-ին:

«Ծիածան»-ը քայլ առ քայլ յառաջդիմած էր ո՛չ միայն որակով, այլ նաեւ քանակով. 16 մանուկներով ծնունդ առած Գահիրէի ՅԲԸՄ-ի «Ծիածան» երգչախումբը այժմ ունէր 38 անդամ: Այս մանուկներուն՝ որոնցմէ շատերը այժմ պատանիներ, եկած էին միա՛նալու նոր մանուկներ:

Տան մէջ, նաեւ 5 անգամ մասնակցած է Հայ Գեղարուեստասիրաց Միութեան երիտասարդական ամենամեայ Փառատօններուն:

«Ծիածան»-ը իր նախավերջին ելոյթը ունեցաւ Հալեպի ՅԲԸՄ-ի Կեդրոնի «Նաճարեան» հանդիսասրահին մէջ 29 Օգոստոս 2009-ին:

Կը շնորհաւորենք «Ծիածան»-ի բոլոր անդամները եւ երգով, խօսքով ու պարով հանդէս եկած մենակատարները նման որակի համերգին համար, շնորհաւորութիւն եւ բարի երթ նորաստեղծ «Ծիածան» պատանեկան երգչախումբին եւ անհուն կորով ու անկոտորում կամք Միհրան եւ Գոհար Ղազելեան զոյգին եւ դաշնակահարուհի Նանօր Արիկեանին:

«ՆԱԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ»

Բ. ՄԱՍ

1. ԾԻԱԾՆ	Երաժշտ.՝ ԸՄԹԿԻԾՆՏ ԱՂԱՍԵԱՆ	Խօսք՝ ՄԻՇՐԱՆ ՂԱԶԷԼԵԱՆ
2. ՄԵՐ ԴԱՍԸԿԵՐԸ՝ ՊԵՏՈՆ	Երաժշտ.՝ ԱԼԵԲՍԱՆԻԿ ԹԱՆԵԻ (Շատուածներ «ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵՅՈՒԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆԻՆ ԱՌՋԵՆ» քանթատէն) Մենակատարներ՝ Ռուբինա, Մեսրոպ	Խօսք՝ ՄԻՇՐԱՆ ՂԱԶԷԼԵԱՆ
3. ԻՄ ՏԱՐԿԱՐՁՆ Է	Երաժշտ.՝ ԱՆԱԸՇԻՏ ԵՆՇԱԿԷՅԵԱՆ Մենակատարներ՝ Արիւն, Գարէն, Նարայի	Խօսք՝ ԱՆԱԸՇԻՏ ԵՆՇԱԿԷՅԵԱՆ
4. ԸՄՄԱՐԱՐՁՈՒՄ ԵՆՁԼԱ	Երաժշտ.՝ ԱՐՄԷՆ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ Կատարումը կը նուիրուի ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ ծննդեան 140 է. ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ ծննդեան 730-ամեակներուն	Խօսք՝ ՅՈՎՀԸՆՆԷՍ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ
5. ՔԵԼԷ-ՔԵԼԷ	Երաժշտ. եւ խօսք՝ ԺՂՈՎՐԴԱԿԱՆ Կատարումը կը նուիրուի ԿՈՄՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ծննդեան 140-ամեակին	Մշակ.՝ ԿՈՄՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ
6. ԳՆԱ-ԳՆԱ	Երաժշտ. եւ խօսք՝ ԺՂՈՎՐԴԱԿԱՆ Կատարումը կը նուիրուի ԿՈՄՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ծննդեան 140-ամեակին	Մշակ.՝ ԿՈՄՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ
7. ԵՐԵՒԱՆԻ ԶՈՒՐ	Երաժշտ.՝ ԽԱԶԱՏՈՒՐ ԱՆԵՏԻՍԵԱՆ Մենակատարներ՝ Գոհար, Արմէն	Երաժշտ.՝ Լուսինի Իսրեան
8. ԱՆՈՒԵ ԽԱՂՈՂ	Երաժշտ.՝ ԱՆԱԸՇԻՏ ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ Մենակատարող՝ Մարիան	Խօսք՝ ԱՆԱԸՇԻՏ ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ
9. ԸՄՅ ԱՊՐԻՔ	Երաժշտ.՝ ԸՄԹԿԻԾՆՏ ԱՂԱՍԵԱՆ	Խօսք՝ ՄԻՇՐԱՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ
10. ԵՐԱԶԱՔ	Երաժշտ.՝ ՄԱՐԻԱՆՆԱ ԶԱՆԱԽԵԱՆ	Խօսք՝ ՍԱՐԳԻՍ ՄՋԻԿԵԱՆ

«ԾԻԱԾՆ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳ-ՉԱՄԻՈՒՄ

17

«Ծիածան»-ի համերգային գործունեութիւնը եւս հարստացած է: Ան ամենամեայ իր ունեցած հինգ համերգներէն բացի համերգային միացեալ երեք ելոյթ ունեցած է Յուսաբերի «Ծաղկաստան» մանկական երգչախումբին հետ, հայոց Գիրքուր Գիւտի 1600-ամեակին առթիւ, որոնցմէ առաջինը համերգային ելոյթ է (30 Հոկտեմբեր 2005), իսկ երկրորդը՝ մանկական թատերականացուած քանթաթ մը՝ «Մայրենի Լեզուի Դատաստանին Առջեւ» 8 Յունիս 2006-ին:

Այս զոյգ հանդիսութիւնները, ինչպէս նաեւ «Ղարաբաղեան Շարժման 20-ամեակի նշման համերգային ելոյթը (13 Մարտ 2008), տեղի ունեցած են կազմակերպութեամբ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանին:

«Ծիածան»-ը բարեգործական համերգային ելոյթներ ունեցած է Գահիրէի Մանկական Ուռուցքաբանական Հիւանդանոցին մէջ, կազմակերպութեամբ Եգիպտոսի մօտ ՀՀ դեսպանութեան եւ Առաջին Տիկին Սիւզան Մուպարաբի Հելիոպոլսոյ «Ամբողջական Հոգատարութեան Ընկերակցութեան» մշակութային կեդրոնին մէջ նոյնպէս, «Այծեմիկ» Միութեան կազմակերպութեամբ, Կարապետ Աղա Արիկեան Հանգստեան

Յուսանք, որ «Ծիածան»-ի մանուկներուն երազանքները կ'իրականանան ու «Բարի Փերին» կ'իրականացնէ նաեւ մե'ր երազանքը՝ յառաջիկայ տարի տեսնել Պըլլըքտանեան սրահը օտուած թատերասրահի մը բոլոր յարմարութիւններով, մենակատարներու կուրծքին ազուցուած գտնել յատուկ բարձրախօսներ եւ ամենակարեւորը՝ ունենալ հանդիսատես, որ գնահատելով տարուած ամիսներու աշխատանքը բեմահարթակին վրայ ելոյթ ունեցող մեծերուն թէ փոքրիկներուն եւ քուլիսներուն տոն աշխատող տիկիններուն, օրիորդներուն եւ այրերուն, յետաձգեն իրենց խօսակցութիւնները մի քանի ժամով ու ԼՈՒԲ հետեւին հանդիսութեան:

Պատիւ Գահիրէի ՅԲԸՄ-ի անցեալի եւ ներկայի վարչութիւններուն իրենց իրագործած մշակութային, հայրենասիրական, կրթական եւ բարեսիրական գործունեութիւններուն համար:

Յարգանք Սաթեմիկ Ճանիկ Չազըրի յիշատակին:

Արաքսի Տօլլէթեան

«ԾԻԱԾԱՆ»Ի ՀՆԳԱՄԵԱԿԻ ԵԼՈՅԹ-Ը ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

Գահիրեի ՅԲԸՄ-ի «Ծիածան» մանկական երգ-չախումբը բաւական զբաղած էր այս տարի: Ան համերգներ ունեցաւ մեր գաղութէն ներս եւ դուրս: Երգչախումբը իր հինգերորդ տարեդարձին առթիւ զբօսապտոյտ մը ունեցաւ Օգոստոսին դէպի Յալէպ, ուր յաջող ելոյթով մը հանդէս եկաւ: Սակայն հինգերորդ տարեդարձի տօնակատարութիւնը պիտի չամբողջանար, եթէ ան չհարուսակուէր Գահիրեի մէջ:

«Ծիածան»-ի հնգամեակին նուիրուած ելոյթը Գահիրեի մէջ տեղի ունեցաւ Շաբաթ 18 Յոկտեմբեր 2009-ի երեկոյեան ժամը 8:30-ին Պըլըքտանեան սրահին մէջ: Երգչախումբը հանդէս եկաւ դեկավարութեամբ Սօ. Միհրան Ղազէլեանի, խմբավարութեամբ Տիկին Գոհար Ղազէլեանի եւ դաշնակի ընկերակցութեամբ Տիկին Նանօր Աբիկեանի: Համերգին առթիւ յատուկ գումար էր պատկերազարդ յայտագիր մը պատրաստուած էր, որ

կը փաստագրէր «Ծիածան»-ի հնգամեայ գործուներթիւնը:

Ներկայ էին գաղութէն պաշտօնական անձինք, Գահիրեի ՅԲԸՄ-ի վարչականները եւ անդամները, Ծիածանցիներուն ծնողները, բարեկամներ եւ երաժշտասերներ: Յայտագիրը կը կոչուէր «Մենք Արդէն Յինգ Տարեկան Ենք» եւ ան կ'ընդգրկէր հին եւ նոր, հայկական ետրատային եւ ժողովրդական կատարումներ, առաւել կարճ ասմունքներ եւ պարեր:

Համերգին ընթացքին բերուեցաւ երեք յարկանի հսկայ կարկանդակ մը որմէ դուրս ելաւ «Ծիածան»-ի ամենակրտսէր անդամներէն մին:

Յայտագրի աւարտին բոլորս ծափողջոյններով շնորհաւորեցինք «Ծիածան»-ը:

Շնորհաւոր տարեդարձ եւ նորանոր յաջողութիւններ «Ծիածան»-ին:

Արփի Խաչերեան

«ԾԻԱԾԱՆ»Ի ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ

ՅԲԸՄ-ի վարչութիւնը «Ծիածան»-ի հինգերորդ տարեդարձին առթիւ յատուկ տօնախմբութիւն մը կազմակերպեց ի պատիւ երգչախումբին 38 անդամներուն, երաժշտական դեկավարներուն եւ ծնողներուն: Տօնախմբութիւնը տեղի ունեցաւ ՅՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի սրահին մէջ Յինգշաբթի 22 Յոկտեմբեր 2009-ին:

ՅԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Ծիգմեճեանի բարի գալուստի ու շնորհաւորական կարճ ելոյթէն ետք, նախ «Ծիածան»-ի Յալէպի շրջապտոյտին DVD-ին ցուցադրուեցաւ որ կ'ընդգրկէր մասեր՝ Յալէպի մէջ եւ Յալէպէն դուրս տեսարժան վայրերու այցելութիւններէն, խրախճանքներէն եւ անշուշտ «Ծիածան»-ի համերգէն: Տեսաֆիլմէն ետք խօսք առին մի քանի Ծիածանցիներ յայտնելով իրենց տպաւորութիւնները պտոյտին մասին: Ապա խօսք

առին Տիկին Նանօր Աբիկեան եւ Տիկին Գոհար Ղազէլեան որոնք շնորհաւորելով «Ծիածան»-ի հնգամեակը յարատեւութիւն մաղթեցին անոր: Սօ. Միհրան Ղազէլեան իր խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց ՅԲԸՄ-ին որ կը հովանաւորէ «Ծիածան»-ը եւ նշեց թէ երգչախումբին կարեւոր դերն է հայերէն լեզուն եւ ընկերասիրութիւնը պահպանելը: Ի վերջոյ Միութեան ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Ծիգմեճեան «Ծիածան»-ին մաղթեց բարի տարեդարձ եւ յայտնեց թէ ժամանակը եկած է տարեդարձի կարկանդակը հաստելու: Ներկաները միասնաբար երգեցին «Շնորհաւոր Տարեդարձ» եւ յետոյ վայելեցին ճոխ ընդունելութիւն մը:

Յտեսութիւն մինչ «Ծիածան»-ի տասներորդ տարեդարձը:

Արփի Խաչերեան

ԿԱՂԱՆՂ ՊԱԿԱՆ Կ'ԱՅՅԵԼԷ «ԾԻԱԾԱՆ»ՑԻՆԵՐՈՒՆ

«Կաղանղ Պապա, Կաղանղ Պապա, սարերուն վրայէն կու գայ: Լայն բացեք ձեր դռները, Կաղանղ Պապան թող ներս գայ» երգելով դիմաւորեցին «Ծիածան»ցիները Կաղանղ Պապային, որ յատուկ այցելութիւն մը տուաւ «Ծիածան»-ի աշխատասեր եւ պարտաճանաչ փոքրիկներուն եւ պատանիներուն 24 դիկտեմբեր 2009-ին:

«Ծիածան» երգչախումբը Ձմեռ Պապիկին նուիրուած մի քանի այլ երգեր կատարեց հայերէն եւ անգլերէն լեզուներով: Փոքրիկները Կաղանղ

Պապային հետ պարեցին եւ նկարուեցան: Խրախճանքէն ետք Կաղանղ Պապան մէկ մէկ կանչեց մանուկները, կրտսերները ապա երեցները, եւ անոնց քաջալերական խօսքեր ըսաւ ու ամենակարեւորը՝ նուերներ բաշխեց:

Իր առաքելութիւնը կատարելէ ետք, Կաղանղ Պապան «Ծիածան»-էն հրաժեշտ առաւ մինչեւ յաջորդ տարի:

Շնորհաւոր Նոր տարի եւ Սուրբ Ծնունդ բոլորին:

Արփի Խաչերեան

ՀԲԸՄ-Ի ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԱՍՆԱԾԻՈՂԻ «ԾԻԱԾԱՆ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄՔԻՆ ԵԼՈՅԹ-Ը ԱՂԵՔԱՆԴՐԻՈՅ ՄԷՋ

ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի մանկական «Ծիածան» երգչախումբը այս տարի թելակոխեց իր հիմնադրութեան 5-րդ տարեդարձը:

Հալեպի եւ Գահիրեի մէջ մեծ յաջողութիւն արձանագրած իր ելոյթներէն ետք, ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի վարչութեան կազմակերպութեամբ, «Ծիածան»-ը ելոյթ ունեցաւ Լատի Աղեքսանդրիոյ Պօղոսեան Ազգային վարժարանի հանդիսասրահին մէջ, 6 Նոյեմբեր 2009-ին, ծանօթ արուեստագետ, Մօ. Միիրան Ղազէլեանի գեղարուեստական ղեկավարութեամբ, խմբավարութեամբ Տիկին Գոհար Ղազէլեանի եւ դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Տիկին Նանօր Աբիկեանի:

Բացման պատշաճ խօսքով ելոյթ ունեցաւ տողերս գրող ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի երկարամեայ վարչական անդամ Նազարէթ Գարթալեան, որ անդրադառնալէ ետք «Ծիածան»-ի անցած հնգամեայ ուղիին, շնորհաւորեց անոր տարեդարձը, յիշատակեց 1980-ական թուականներուն գործող ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի եւ Աղեքսանդրիոյ «Կռունկ» եւ «Գուսան» երգչախումբներուն ելոյթները ու դրուատելով ՀԲԸՄ-ի տարած աշխատանքը, շնորհակալական խօսք ուղղեց անոնց ու բոլոր այն պատասխանատուներուն ու կամաւոր աշխատողներուն, որոնք

սատարած էին կայացնելու «Ծիածան»-ի համերգը:

«Ծիածան»-ի այս ելոյթին բնաբանն էր «Մենք Արդէն Հինգ Տարեկան Ենք»: ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղը «Ծիածան»-ի հնգամեակին առթիւ գեղեցիկ գրքոյկ մը պատրաստած էր, որ բաժնուեցաւ հանդիսատեսներուն: Գրքոյկը կը բաղկանայ 32 էջերէ, ուր տեղ գտած են ամփոփ տեղեկութիւն մը ՀԲԸՄ-ի մասին, խմբավար Մօ. Ղազէլեանի խօսքը, «Ծիածան»-ի հնգամեայ պատմութիւնը կարճ խօսքերով ու յիշատակի նկարներով, «Ծիածան»-ի անդամներուն նկարները եւ «Ծիածան»-ի հնգամեակին նուիրուած յայտագրին ծրագիրը: Վերջին էջերը կը ներկայացնեն կատարուելիք երգերուն բառերը, եւ ապա՝ «Ծիածան»-ի համերգային հնգամեայ (2004-2009) գործունեութեան ցանկը՝ 18 համերգ հինգ տարուայ ընթացքին:

«Ծիածան»-ի հնգամեակին նուիրուած գրքոյկին կողքին երեսը, խորքին՝ կը պատկերէ մեծ եւ փոքր Մասիսները, որոնց առջեւ պատկերուած են եգիպտական բուրգերը, որպէս խորհրդանշիչ հայ եւ եգիպտացի ժողովուրդներու բարեկամութեան, իսկ կողքին կռակը՝ ՀԲԸՄ-ի խորհրդանշանին տակ նշուած է թէ գրքոյկին համակարգչային ձեւաւորումը կատարած է Շահէ Լուսարարեան, բեմայար-

դարումը՝ Քարոլին Արսլանեան եւ Սաատ Նեկիպ, իսկ ձայնային սարքաւորումներու պատասխանատուն է Այգ Գալաճեան:

«Ծիածան»-ի անդամները ելոյթ ունեցան երգով, պարով եւ խօսքով, ներկայացնելով իրենց հնգամեայ պատմութիւնը եւ արտայայտուելով ընկերասիրութեան, հայրենասիրութեան ու իրենց երազներուն մասին: Բոլոր մասնակիցներն ալ հանդէս եկան ինքնավստահութեամբ եւ լաւ առողջանութեամբ, ապացուցելով, որ երբ համբերութեամբ եւ գուրգուրանքով, ազգային ոգիով ու շունչով կը թրծեն մանուկները, անպայման անոնք կը ջանան տալ իրենց լաւագոյնը ու կը դառնան մեր գաղութի վաղուայ երիտասարդները, որոնք պիտի ստանձնեն ազգային պարտականութիւններ:

Օրուայ յայտագրի առաջին մասին ավարտել ետք, դադարին տեղի ունեցաւ Աղեքսանդրիոյ 2008-2009 տարեշրջանի գերազանցիկ աշակերտներու մրցանակներու տուչութիւնը: *(Նկարները տեսնել յաջորդ էջին վրայ)*

Գերազանցիկ ուսանողները ստացան Գահիրէի ԶԲԸՄ-ի Սաթենիկ Ճանիկ Զագրր ֆոնտի տրամադրած նիւթական մրցանակը եւ վարչութեան կողմէ պատրաստուած գնահատական վկայագրերը եւ նուէրը, ձեռամբ՝ ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Ճիզմէճեանի, ԶԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի ատենապետ Տիար Սարգիս Վարձպետեանի եւ ԶԲԸՄ-ի Երոպայի Յանձնաժողովի անդամուհի եւ Եգիպտոսի մօտ Աւստրիոյ ընդհանուր հիւպատոս

Տիկին Աստղիկ Ալեքսանեան- Փափագեանի: «Ծիածան»-ի յայտագրին երկրորդ մասը եւս բովանդակալից էր, 10 երգեր, որոնցմէ իւրաքանչիւրը խլէց գնահատանքի ծափեր ժողովուրդին կողմէ:

Աւարտին՝ Աղեքսանդրահայոց Առաջնորդական Փոխանորդ Արժ. Տ. Գրիգոր քնյ. Մուրատեան ունեցաւ շնորհաւորական ու գնահատանքի իր խօսքը եւ Տէրունական Աղօթով ու պահպանիչով փակեց հանդիսութիւնը:

Նշենք թէ օրուայ հանդիսավարն էր ԶԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի վարչութեան տորընտիր երիտասարդ անդամուհի Մարի Մազլումեան:

«Ծիածան»-ի հնգամեակին առթիւ գնահատանքի եւ շնորհաւորական ծաղկեկողովներ դրկուած էին Աղեքսանդրիոյ Ազգային Իշխանութեան, Աղեքսանդրիոյ ԶՍԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Աղեքսանդրիոյ ԶԲԸՄ-ի Մասնաճիւղին կողմէ:

«Ծիածան»-ի հնգամեակին առթիւ շերմապէս կը շնորհաւորենք ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի վարչութիւնը, «Ծիածան»-ի անդամները եւ նորանոր յաջողութիւններ ու յարատեւութիւն կը մաղթենք իրենց:

Մեր մասնայատուկ շնորհաւորութիւններն ու շնորհակալութիւնը «Ծիածան»-ի ղեկավար Սօ. Միհրան Ղազէլեանի, խմբավարուհի Տիկին Գոհար Ղազէլեանի եւ դաշնակահարուհի Տիկին Նանոր Աբիկեանի:

Նազարէթ Գարթալեան
Աղեքսանդրիա

ԱՂԵՔԱՆԱՂԻՈՅ ԳԵՐԱՉԱՆՑԻԿ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ կը ստանան իրենց Գևահատական Վկայագիրներն ու Սրցանակները ձեռամբ ԶԲԸՄ-ի պատասխանատուներու, ձախէն աջ՝ ԶԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի ատենապետ Տիար Սարգիս Վարձպետեանի, ԶԲԸՄ-ի Երոպայի Յանձնաժողովի անդամուհի Տիկին Աստղիկ Ալեքսանեան-Փափագեանի եւ ԶԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղի ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Ժիգմեճեանի:

Սիլվա Գավուքճեան- համալսարան

Ռաֆֆի Գալայճեան - Նախապատրաստական

Սարոն Խունկանեան- Գ. պատրաստական

Ալին Գալայճեան - համալսարան

Մանուէլ Խունկանեան- IGSE

Նորայր Պէսոհանեան- համալսարան

Ալին Գավուքճեան- Նախապատրաստական

Ջրանդ Գավուքճեան- համալսարան

ԳԱԿԻՐԵԻ ԳԵՐԱԶԱՆՑԻԿ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒՄ

Ինչպես ամեն տարի, Գահիրեի ՀԲԸՄ-ը կազմակերպեց եգիպտահայ գաղութի գերագանցիկ աշակերտներու պատուին ընդունելութիւն մը:

2008-2009 տարեշրջանի գերագանցիկ ուսանողներու մրցանակաբաշխումը կատարուեցաւ 12 Դեկտեմբեր 2009-ին Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանին մէջ:

Ընդունելութեան սկիզբը խօսք առաւ ՀԲԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի ատենապետ Տոքթ. Վիգէն Ճիգմեճեան: Ան շնորհաւորեց ուսանողներն ու իրենց ծնողները եւ անոնց յայտնեց քաջալերական խօսքեր եւ լաւագոյն մաղթանքներ: Ապա կարճ տեսաերիզ մը ցուցադրուեցաւ որ կ'ընդգրկեր Մայր

Հայրենիքի Նորքի Հայորդաց Տան պատանիներուն ունեցած ելոյթներէն հատուածներ, որոնք շատ տպաւորիչ էին:

Այս տարի ինը գերագանցիկ ուսանողներ պարգեւատրուեցան, երեք համալսարանական, երեք երկրորդական IGCSE եւ երեք նախակրթարան:

Մրցանակաբաշխութենէն ետք ինչպէս միշտ տեղի ունեցաւ կոկիկ թէյաստեղան ընդունելութիւն մը:

Շնորհաւորութիւններ բոլոր գերագանցիկներուն եւ իրենց ծնողներուն:

Արփի Խաչերեան

2008-2009 տարեշրջանի Գահիրեի գերագանցիկ ուսանողները ՀԲԸՄ-ի Վարչութեան կարգ մը անդամներուն եւ զոյգ Ազգային վարժարաններու տնօրէններուն հետ

Տոքթ. Վիգէն Ճիգմեճեան ելոյթի պահուն

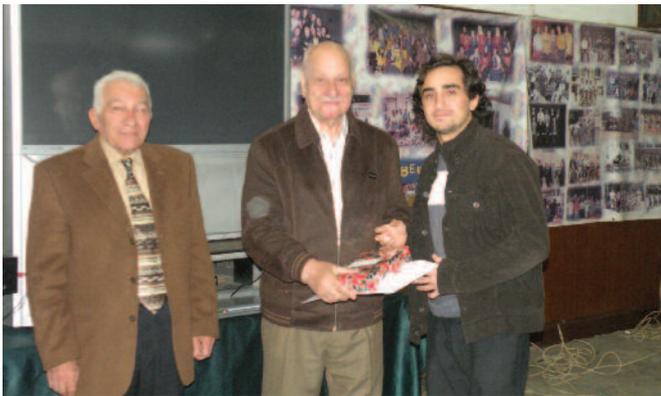
Չախէն աջ՝ Օր. Ռուբինա Ասլանեան, Տոքթ. Վիգէն Ճիգմեճեան, տնօրէններ՝ Տիար Սիմոն Չամբերթեան եւ Տիկին Անի Կապեան, Տիար Սիսաք Չէչճեան

Տոթթ.Վիգեն Ճիգմեճեան մրցանակն ու վկայագիրը կը
յանձնէ Նայրի Յակոբեանի

Տիար Միսաք Չէջճեանն ճոզէֆին ճորճ Էլեասի
մրցանակն ու վկայագիրը յանձնած պահուն

Տիար Նորայր Տեովլթեան Նորք Չաքարեանին կը
յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը

Տիար Օննիկ Պըլըքտանեան Յորի Կապեանին կը
յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը

Տիար Միմոն Չամբերթեանն Արի Երզնկացեանին
մրցանակն ու վկայագիրը յանձնած պահուն

Տիկին Անի Կապեան կը շնորհաւորէ Այլին Թրայեանը

Վարդան Ճուշանեան մրցանակն ու վկայագիրը
ստանալէ ետք

Տիար Նորայր Տեովլթեան Մարի Պոյաճեանի
վկայագիրն ու մրցանակը յանձնելէ ետք

ԲԱՐԵՐԱՐ - ՇԱՅՐԵՆԱՍԵՐ - ՅԱԿԵՐԺՈՒԹԻՒՆ

Եկեղեցին հայկական՝ ծովուն դիմաց ավելյոժ
Նաւահանգիստ մ'է խաղաղ. ցուրտ գիշերին՝ հուր եւ բոց:

Վ. ԹԵՒԵԱՆ

Սրբութիւն սրբոց. Աստուծոյ տուն, հոգեւոր տաճար, եկեղեցի...

Այս խօսքերով կը կոչենք յաճախ ճարտարապետական այն կոթողը, որն իր շուրջ կը համախմբէ մարդկանց խումբերը, որ հաւատացեալ կը կոչուին:

Անգամ ճարտարապետական մեծ արժեք ներկայացնող շինութիւնը չի կրնար եկեղեցի դառնալ, եթէ հոն չկան մարդիկ՝ հաւատացեալներ: Մարդիկ՝ ժողովուրդն է, որ պարզ շինութիւնը եկեղեցի կը դարձնէ՝ Աստուծոյ տուն: Քանզի Աստուած այն կը կոչէ հոգիի ծննդավայր, հաւատքի բերդ, ավելյոժ ծովուն մէջ խաղաղ նաւահանգիստ մը, դէպի երկինք բարձրացող ճամբու մը սկիզբ...

Այո՛, աղէքսանդրահայութեան համար Պօղոս Պետրոս եկեղեցին իրա՛ւ խաղաղ նաւահանգիստ մը եղաւ ավելյոժ եւ փոթորկուն ծովուն մէջ:

Երբ խառնակ էր աշխարհը եւ փոթորկած Յայոց Երկիրը, Եգիպտոսի բարի արեւն ու տաքուկ հողը խաղաղ հանգրուան եղան իզմիրցի, պոլսեցի, կեսարացի, թոքատցի եւ այլ տեղերէ գաղթած՝ մագապուրծ հայերու համար:

1915-ի ջարդերէն հազիւ ճողոպրած՝ շուրջ 1500-2000 հայ որբեր սիրով ընդունած է այս հիւրընկալ հողը:

Եգիպտոսի պատուիրակը կը յայտնէ թէ 1914-18-ի Յամաշխարհային Առաջին Պատերազմէն ետք Եգիպտոս 12000 հայ գաղթականներ ընդունած էր, դիրացնելով փափաքողներուն եգիպտահպատակութիւն ընդունիլը»: (Ալպոյաճեան, «Եգիպտոսի Նահանգը եւ Յայերը»):

Ընդունեց Եգիպտոսը, բայց երկիրն օտար է, արեւը շատ տաք, բայց ջերմութիւնը պակաս է կարծես: Կը ժպտան մարդիկ, բայց հոգիին չի հասնիր: Բարեբեր է հողը, բայց համա այն չէ: Պաղ է ջուրը, բայց սիրտ չի պաղեցներ: Իսկ լեռները՝ մեր գետերը՝ զընգուն, աղբիւրները՝ զուլալ...

Եւ իւրաքանչիւր հայու երազներուն մէջ առկայ էր ի՛ր քաղաքը, ի՛ր գիւղը, ի՛ր եկեղեցին, ուր աչքը զոց աղօթք կ'ընէր... Բայց չկայ իր եկեղեցին, ուր իր այրած սրտին կսկիծը յայտնէ Ամենակարողին: Եւ Աղէքսանդրահայ գաղութը, բարերար Պօղոս Պէյ Եուսուֆեանի նուիրատուութեամբ, 1830-էն սկսեալ ունեցաւ իր եկեղեցին՝ «Ս. Պօղոս Պետրոս» անուով:

Թէեւ եկեղեցին փայտաշէն էր, ընդարձակ տունի կը նմանէր, բայց Աստուծոյ տունն էր տնաւեր, բնաւեր հայերու համար:

Յայ մարդը աշխարհի որ ծայրին ալ գտնուեցաւ, նախ իր լոյսի եւ հաւատքի տաճարները կառուցեց: Ինչպէս Սրբազան Յայրն ըսաւ իր խօսքին մէջ, «կա-

ռուցեց իր եկեղեցին՝ իբրեւ նոր՝ Նոյեան Տապան մը, եւ սերունդները այդ տապանին միջոցաւ նոր կեանք առին եւ տակաւին քանի սերունդներ պիտի առաջնորդուին դէպի փրկութիւն»:

«1884 թ. դեկտեմբեր 9-ին մեծ հանդիսութեամբ տեղի կ'ունենայ նորաշէն Ս. Պօղոս-Պետրոս Եկեղեցւոյ օծումը: Այս արարողութեան ներկայ կ'ըլլան Նուպար Փաշան Նուպարեան եւ Տիկինը, Թագուր Փաշա Յակոբեան եւ Տիկինը, Թաղական Ժողովի անդամներն ու գաղութի մեծամեծերը:» (Ա. Գարտաշեան. «Նիւթեր Եգիպտոսի Յայոց Պատմութեան համար»):

Այդ օրուրէն սկսեալ Աղէքսանդրիոյ երախտապարտ ժողովուրդն ամէն տարի Դեկտեմբերին մեծ շուքով կը նշէ Պօղոս Պետրոսի տօնը, Պօղոս Պետրոս եկեղեցւոյ տօնը, մեծ բարերար՝ եկեղեցիի եւ Ազգային Վարժարանի հիմնադիր, Պօղոս Պէյ Եուսուֆեանի յիշատակի օրը:

Տարիներու ընթացքին, բազմաթիւ եկեղեցասեր ազգայիններու սրտաբուխ նուիրատուութիւններով եկեղեցին քանիցս վերակառուցուեցաւ, նորոգութիւններու ենթարկուեցաւ ու մեծապէս ճոխացաւ:

Բարեգործութիւնը՝ հրաշալի է: Աւելի հրաշալի է, երբ ան կը գնահատուի...

Աղէքսանդրիոյ Պօղոս Պետրոս եկեղեցին 125 տարեկան է:

Պարզ նախադասութիւն մը, որուն ենթատեքստը կ'ըսէ մեզի, թէ երկու դարէն աւելի է, որ հայերը կ'ապրին այս հողին վրայ, այս պայծառ արեւին տակ, կը կերտեն իրենց պատմութիւնը, հայկական թերթեր ու վարժարաններ ունին, անհաղորդ չեն մնար նաեւ երկրի գիտական ու մշակութային կեանքին: Եւ 125 տարի այս եկեղեցին ներս իրենց աղօթքը կը յղեն առ Աստուած:

Նորէն եկեղեցիին տարեդարձն է: Նորէն յիշատակի ու երախտագիտութեան տօն:

Սրտի անհուն ուրախութեամբ եւ հոգեւոր բերրութեամբ Աղէքսանդրահայերը այս տարի եւս 26 եւ 27 Դեկտեմբեր 2009-ին կը տօնախմբեն այս տօնը: Երկու օր շարունակ բոլորը մէկ մարդու նման, կը կազմակերպեն ու կը մասնակցին հոգեւոր երաժշտութեան համերգներու, որուն ելոյթ ունեցան նաեւ հայրենիքէն հրաւիրուած երգչուհիներ:

Տօնին առթիւ հրատարակուած գիրքի շնորհանդէս, գիտաժողով՝ «Եկեղեցին որպէս ճարտարապետական կառոյց», տօնական Սուրբ Պատարագ, եւ այլ հանդիսութիւններ, որոնք սովորաբար կ'աւարտին լիառատ սեղաններով, խինդ ու ծիծաղով, բարձր տրամադրութեամբ: Այս ամէն հանդիսութիւններուն մէջ կար նաեւ պարզեւատրման արարո-

«ԱՐԱՔՍ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԸ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ԸՈԳԵՒՈՐ ԵՐԳԻ ԳԱՇԻՐԷԻ ՅՐԴ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ

Գահիրեի Ազգային Առաջնորդարանի «Արաքս» երգչախումբը Մօ. Միհրան Ղազելեանի ղեկավարությամբ երրորդ անգամ ըլլալով մասնակցած է Գահիրեի մէջ գործող Ուղղափառ Եկեղեցիներու հոգեւոր երգի միջ-համայնքային փառատօնին, որ նուիրւած էր Յիսուս Թրիստոսի Հրաշափառ Յարութեան:

Հինգշաբթի, 17 Դեկտեմբերին Ղպտի Եկեղեցիի նախկին Պատրիարքարանին մէջ կայացած փառատօնը կազմակերպուած էր Ղպտի Ուղղափառ Եկեղեցիին կողմէ եւ կը վայելէր հովանաւորութիւնը Շնուտա Գ. Պատրիարքին:

Ս. Մարկոս Եկեղեցիին մէջ կայացած բացման արարողութեան ընթացքին բարձրացուած են մասնակից բոլոր եկեղեցիներու պետական դրօշակները եւ հնչած՝ ազգային քայլերգները:

Փառատօնին առընթեր պատրաստուած էր մասնակից երգչախումբերուն երգացանկը եւ երգերուն խօսքերը բովանդակող գրքոյկ մը բնագրային եւ անգլերէն ու արաբերէն լեզուներու թարգմանութեամբ, որուն մէջ տեղ տրուած էին նաեւ մասնակից

եկեղեցիներու պատմութիւնը ներկայացնող հակիրճ գրութիւններու:

«Արաքս» երգչախումբը կատարած է հինգ երգ եւ շարական, իսկ երգացանկէն դուրս Հոգշ. Գաբրիէլ Աբեղայ Սարգսեանի «Բաց Մեզ Տեր Դուռն Ողորմութեան» շարականի կատարումը եղած է օրուան անակնկալը:

Երգչախումբին ելոյթէն ետք Առաջնորդ Սրբազան Հօր հանդիսութեան եւ Ս. Յարութեան մասին, արտասանած խօսքին թարգմանութիւնը երգչախումբի անդամներէն Տիկին Մարի Գամպերեան ընթերցած է արաբերէն լեզուով:

Ելոյթի աւարտին Փառատօնի կազմակերպիչ Ռաֆայէլ Եպիսկոպոսի ուղղած շնորհաւորական խօսքէն ետք, յատուկ յուշանուէր մը յանձնուած է Առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ ապա փոքր յուշանուէրներ՝ «Արաքս»-ի անդամներուն:

«Տ.»

դուքսն, որուն ժամանակ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսէն Կոնդակ եւ «Ս. Ներսէս Շնորհալի» շքանշան ստացան մերօրեայ բարերարներ:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսէն Օրինութեան Գիր ստացան երկար տարիներ սիրայօժար եկեղեցւոյ ծառայած խումբ մը ազգայիններ: Աղէքսանդրիոյ Ազգային Խշխանութեան կողմէ մետալներով պարգեւատրուեցան՝ Տ. Գրիգոր քիւյ, Մուրատեան, հոգաբարձութեան երկարամեայ անդամներ, եկեղեցւոյ «Լուսաւորիչ» երգչախումբին անդամները, դպիրներ, ժամկոչներ:

Լա՛ն է երբ կը գնահատուի, կը քաջալերուի մարդու արարքը:

Ազգի պատմութիւնն ու յառաջընթացը միշտ ալ կ'ապահովեն անհատները՝ հերոսներ, բարերարներ, ազգանուէր եւ հայրենասէր մարդիկ: Մարդիկ,

որոնց համար անանձնականը բարձր է նեղ անձնականէ: Բոլորին շահը, աւելի ճիշդ՝ ազգին շահը առաջնային է, գերադասելի:

Մեր ազգին մէջ միշտ ալ կը յայտնուին մարդիկ, որոնք հայրենասիրութեան օրինակ կու տան շուրջիներուն...

Մարդը կ'ապրի այնքան՝ քանի դեռ կը յիշեն զինք: Իսկ ազգային աւանդոյթի վերածուած այս տօնը միշտ յիշեցնել կու տայ Պօղոս Պէյ Եւսուֆեանի, Նուպար Փաշայ Նուպարեանի, Թագւոր Փաշա Յակոբեանի եւ այլ բարերարներու անմահ գործը: Եւ անոնք կ'ապրին՝ քանի դեռ կա՛յ այս եկեղեցին, կայ այս ժողովուրդը:

Ամօիկ Կանիմեան
Աղէքսանդրիա

ՏՈՔԹ. ԳԵՈՐԳ ՊԱՐՏԱՔԾԵԱՆԻ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԳԱՇԻՐԷԻ ԵՒ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻՈՅ ՄԷՋ

Գահիրեի Համալսարանի Հայագիտական Ուսումնասիրություններու Կեդրոնին հրավերով, 5-20 Նոյեմբեր 2009-ին Եգիպտոս այցելեց Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Միջիկընի Համալսարանի Հայ Լեզուի եւ Գրականութեան Մարի Մանուկեան Ամպիոնի դասախօս Տոքթ. Գեորգ Պարտաքճեանը, որ հանդես եկաւ երեք դասախօսություններով:

Դասախօսություններուն առաջինը տեղի ունեցաւ Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին մէջ Շաբաթ 7 Նոյեմբերին հետեւեալ սիւթով, «Հպանցիկ ակնարկ մշակոյթի եւ գիտելիքներու տարածման արաբական եւ հայկական գրականություններուն մէջ»: Երկրորդը կայացաւ Գահիրեի Համալսարանի բանասիրական ամպիոնին մէջ, Երկուշաբթի 10 Նոյեմբերին, որուն սիւթն էր «Արաբերէն բառերու փոխառութիւնը հայերէն լեզուի մէջ եւ անոնց ազդեցութիւնը հայկական գրականութեան վրայ»:

Երրորդ վայրը Գահիրեի Ամերիկեան Համալսարանի անգլերէնի եւ ժամանակակից գրականութեան բաժինն էր, ուր ան Երկուշաբթի, 16 Նոյեմբերին դասախօսեց, այս անգամ անգլերէն լեզուով, նշենք որ նախորդները արաբերէն լեզուով էին, սիւթ ունենալով «Անհետացած մուսաներու վերադարձը: Ակնարկ ժամանակակից Հայաստանի գրականութեան մասին»:

Բոլոր երեք դասախօսություններուն ներկայ

եղած է եգիպտացի, օտար եւ հայ, տարեց եւ երիտասարդ հասարակութիւն մը: Իւրաքանչիւր դասախօսութեան աւարտին յարգելի դասախօսը ներկաներուն հետաքրքրութիւնը յագեցուցած է ուղղուած հարցումներուն տալով սպառնիչ տեղեկություններ:

Անկախ այս երեք դասախօսություններէն, Տոքթ. Գեորգ Պարտաքճեան յատուկ հայ համայնքին համար դասախօսութիւն մը տուած է Կիրակի, 15 Նոյեմբերին, Գահիրեի Ազգային Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ «Հայ-Թուրք Յարաբերությունները (Հայաստանի Անկախութենէն ի վեր)» սիւթին շուրջ:

Ի հարկէ սիւթը այժմեական էր եւ հետաքրքրական բոլորին համար: Յարգելի դասախօսը երկու ժամ տեւած իր խօսքին մէջ հանրութեան հասանելի դարձուցած է մօտ վերջին 100 տարուայ կարեւոր դէպքերը, իրադարձութիւններն ու հայ-թուրք յարաբերությունները եւ հասած Թուրքիոյ հետ վերջերս կնքուած զոյգ համաձայնագրերուն, որմէ ետք եղած են հարցումներ, տրուած՝ պատասխաններ, անհատական զրոյցներ... Եւ տակաւին զրոյցը շարունակել փափաքողներ ու այսպէս ակամայ աւարտեցաւ՝ հետաքրքրաշարժ եւ բովանդակալից այս դասախօսություններու շարքը:

«Տ.»

Ձախէն երրորդը՝ Տոքթ. Գեորգ Պարտաքճեան Գահիրեի Համալսարանի բանասիրական ամպիոնին մէջ ելոյթի պահուըն

ՇԱՅ ԳԵՂԱՐՈՒԷՏԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱԲԱՆԴԱԿԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆԸ

Արդեն կես դար է ՅԳ Միութիւնը կը կազմակերպէ իր աւանդական երիտասարդական փառատօնը: Վերջին քանի մը տարիներուն, Վահան Թէքէեան Երիտասարդաց Յանձնախումբը ստանձնած է փառատօնին կազմակերպութիւնը որ տեղի կ'ունենայ ամէն տարի Յունուար 6-ին, Սուրբ Ծննդեան օրը:

Այս տարի փառատօնը նուիրուած էր Կոմիտաս Վարդապետի ծննդեան 140-ամեակին, Երեւանի հիմնադրութեան 2791-ամեակին ինչպէս նաեւ ՅԳ Միութեան 90-ամեակին: Փառատօնը կը վայելէր հովանաւորութիւնը Աշոտ Ս. Եպսկ. Մնացականեանի եւ նախագահութիւնը՝ Գահիրէի Թեմական Ժողովի ատենապետ Տիար Անդրանիկ Մետրոպեանի եւ տիկնոջ:

Այս տարուայ յայտագրին գեղարուեստական ղեկավարն էր Մօ. Միհրան Ղազէլեանը: Փառատօնի յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերելու համար հրաւեր ղրկուած էր բոլոր միութիւններուն:

Օրուան յայտագիրը սկսաւ ՅԲԸՄ-ի «Ծիածան» մանկապատանեկան երգչախումբին ելոյթով, ղեկավարութեամբ Մօ. Միհրան եւ Տիկին Գոհար Ղազէլեաններու եւ ինչպէս միշտ, փոքրիկներն ու պատանիները կարողացան ժպիտ գծել ներկաներուն երեսներուն վրայ: Ապա շարունակեցաւ յայտագիրը մասնակցութեամբ Գալուստեան եւ Նուպարեան Ազգային Վարժարաններու աշակերտներուն, որոնք ելոյթ ունեցան երգով ու նուագով: Ամփոփելով ելոյթ ունեցան Յուսաբերի Պատանեկան Յանձնախումբի անդամուհիները, իսկ Կոկանեան Սրահի «Չանգեզուր» պարախումբի անդամները իրենց պարով խանդավառեցին ներկաները:

Վերջին քանի մը տարիներուն, ՅԳՄիութիւնը

իր ամենամեայ փառատօններուն ընթացքին սկսած է պարգեւատրել գործունեայ եւ հաւատարմոր միութենականներ: Այս տարուայ պարգեւատրեալն էր ՅԳ Միութեան երկարամեայ նախկին վարչական անդամ Տիար Նորայր Տեօվլէթեան որ ՅԳՄ-ի ատենապետ Տիար Գրիգոր Մարգարեանի ձեռամբ ստացաւ գնահատական գիրն ու պարգեւը:

Փառատօնի երկրորդ բաժնին մէջ ելոյթ ունեցան անհատ երիտասարդ եւ պատանի արուեստասերներ, Գահիրէի Երաժշտանոցի ուսանող Յակոբ Մազլումեան դաշնամուրի վրայ կատարեց իր յօրինումներէն երկուքը եւ Երեւանի Կոմիտասի Անուան Երաժշտանոցի ուսանողուհի Ալիս Ժամկոչեան ներկայացուց 2 երգ: Ապա ելոյթ ունեցան պատանիներ Արիագատ Գազանճեան դաշնակ, Մկրտիչ Աւետանեան եւ Ծովինար Գազանճեան կիթառ եւ վերջինը՝ փոքրիկն Մետրոպ Ղազէլեան ջութակ, դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Մօ. Միհրան Ղազէլեանի:

Պէտք է ըսել որ մեծ գնահատանքի արժանի էին գրեթէ բոլոր ելոյթ ունեցողները որոնց մօտ ակնյայտ էր սերը հանդէպ իրենց նախասիրութեան ու տարած լուրջ աշխատանքը: Յարատեւութիւն ու յաջողութիւն բոլորին:

Վերջաւորութեան Վահան Թէքէեան Երիտասարդաց Յանձնախումբի անդամները կատարեցին ընթերցումներ նուիրուած Երեւանին, որոնց ընթացքին Ռուբէն Սաատ կատարեց «Երեւան» եւ «Երեւան-Էրեբունի» երգերը: Վերջին երգին հոգեթով հնչիւններով աւարտեցաւ ՅԳՄ-ի 2010-ի փառատօնը որ իր արդար գնահատականը ստացաւ հանդիսատեսին բուն ծափահարութիւններով:

Անի Պողոսեան

ԱՅԳ ԶԱՔԱՐԵԱՆԻ ԴԱՍԱՆՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈԿԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀԷՆ ՆԵՐՍ

«Ղարաբաղի Հանգոյցը, արգելքներ եւ լուծումի հնարաւորութիւններ»: Այս էր այն նիւթը, որ համեմատաբար մեծ թիւով լսարան մը հաւաքած էր 19 Դեկտեմբեր 2009-ի երեկոյեան, Կոկանեան Սրահին մէջ:

Երիտասարդ դասախօսը, Այգ Չաքարեան, 2009-ին պաշտպանած է վերոնշեալ խորագիրը կրող աւարտաճառը եւ Գահիրէի Համալսարանէն ստացած քաղաքական գիտութեան Մագիստրոսի աստիճան (MA):

Այգ Չաքարեան կրցաւ կարճ ժամանակի մը մէջ իր պատմական հենք եւ այժմեականութիւն ունեցող նիւթը մատչելի դարձնել ներկաներուն,

զայն ներկայացնելով ժամանակաշրջան առ ժամանակաշրջան, պաստառի վրայ ցոյց տալով համապատասխան քարտեսներ, կարելոր հանգրուաններ ու թուականներ, պայմանագիր եւայլն:

Կարելոր եւ գնահատելի աշխատանք է մղել երիտասարդութիւնը, իրենց մայրենիով արտայայտուելու հանրութեան առջեւ ու քաջալերել զանոնք:

Այդ երեկոյ «Արեւ»-ի շրջանակն էր որ ձեռնարկած էր Այգի ելոյթը, որուն աւարտին ան պատասխանեց նիւթին մասին իրեն ուղղուած հարցումներուն:

«Տ.»

ԳԱՇԻՐԵԻ ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-Ի ՊԱՍՔԵԹՊՈՒԼԻ ՏՂՈՑ ԵՒ ԱՂՋԿԱՆՑ Ա. ԽՈՒՄԲԵՐՈՇ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Հարիւրաւոր մարզասերներու ու ակումբի համակիրներու ներկայութեան, Ուրբաթ, 9 Յոկտեմբերի երեկոյեան ժամը 8:00-ին բացումը կատարեցաւ Գահիրէի ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի պասքեթպոլի եռօրեայ տարեկան մրցաշարքին, հովանաւորութեամբ Գերշ. Աշոտ Ս. Եպսկ. Մնացականեանի, բարեխնամ առաջնորդ Եգիպտոսի Հայոց Թեմի եւ նախագահութեամբ Գահիրէի պատկարելի Թեմական Ժողովի ատենապետ Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Մետրոպեանի:

Սոյն մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը բերին Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ հայկական հինգ ակումբները: Բացառիկ երեւոյթ էր Գահիրէի ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղոց Բ. խումբի մասնակցութիւնը այս մրցաշարքին:

Հակառակ որ հրաւեր ուղղուած էր չորս ակումբներուն իրենց աղջիկներու խումբերով եւս մասնակցելու մրցաշարքին, տեսակ-տեսակ ոչ թէ համոզիչ պատճառաբանութիւններ տալով անոնք նախընտրած էին չմասնակցիլ: Միայն Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ը ընդառաջած էր հրաւերին ու թէպէտ սակաւաթիւ ու ոչ շատ զօրաւոր, սակայն մարզական ոգիով տոգորուած, անոնք իրենց մասնակցութիւնը բերին, որուն համար մեծապէս գնահատելի են:

Ուրեմն օրուայ առաջին մրցումը Գահիրէի ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի Բ եւ Ս. Թերեզա խումբերուն միջեւ էր: Տոքթ. Ճորճ Սիմոնեան, յանուն ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան բարի գալուստ մաղթեց բոլորին ու հանդիսատեսներուն ծափահարութիւններուն ընկերակցութեամբ, մէկ-մէկ դաշտ հրաւիրեց երկու խումբերու մարզիկները ու ներկայացուց մարզիչներն ու պատասխանատուները: Եւ այսպէս, Տոքթ. Ճորճ, 3 օրերուն ընթացքին, ամէն մրցումէ առաջ մի քանի խօսք ըսելէ ետք ժողովուրդին ներկայացուց օրուան մրցումներուն մասնակից մարզիկները:

Հակառակ որ պատանիներէ բաղկացած Գա-

հիրէի ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի Բ. խումբը առաջին մրցումն էր որ պիտի խաղար հայ հոծ հանրութեան առջեւ, ան բաւական լաւ խաղարկութիւն ցուցաբերեց: Սակայն փորձառութեան պակասը մեծ արգելք հանդիսացաւ յաղթանակի հասնելու: Մրցումը ավարտեցաւ 65-45 ի նպաստ Ս. Թերեզայի:

Նախքան օրուայ երկրորդ մրցումին սկսիլը, ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի կրտսեր աղջիկները Ռուբինա Սաատ, Թերեզ Ասլանեան, Լորիկ Տրդատեան, Թալիա Թութիւնճեան, Մանէ Ճիգմեճեան, Ճուլիա Աւանեան, Մարիան Աբիկեան, Ռիթա Աբիկեան, Մոնիքա Գումրուեան, Ռիթա Կոտոլոշեան եւ Բեռլա Աւանեան ՀՄԸՍ-ի դէղին եւ կապոյտ համագգեստները հագած եւ ձեռքերնուն համագոյն մեծ «բօլբօլներ»-ով դաշտ իջան եւ DJ Ռոպեր Թաշճեանի հնչեցուցած եղանակին ընկերակցութեամբ մեծ աշխուժութեամբ ու ներդաշնակութեամբ ներկայացուցին շատ յաջող cheer girls -ի մարզապար մը: Այս ներկայացումը յղացումն էր պարմանուհիներ Ասփէ Ճիգմեճեանի եւ Մարիան Սիմոնեանի, օժանդակութեամբ՝ Գաթօ Իրատեանի որոնք անցեալ մէկ ամսուայ ընթացքին մեծ եռանդով պատրաստած ու սորվեցուցած էին այս պարը:

Օրուայ երկրորդ մրցումը ՀՄԸՍ Արարատի եւ ՀՄԸՍ Կամքի միջեւ էր, որ ուժերու անհամեմատ տարբերութեան պատճառով չկրցաւ գրաւել հանդիսատեսներուն ուշադրութիւնը ու վերջացաւ ի նպաստ առաջին խումբին 67-31 արդիւնքով:

Շաբաթ 10 Յոկտեմբերի յայտագիրը բաւական ճոխ էր քանի որ երեք մրցում ծրագրուած էր ժամը 7:30- էն սկսեալ: Օրուայ առաջին մրցումը զոյգ ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ներու աղջիկներու խումբերուն միջեւ էր: Այս անգամ աղջիկները «պահեստի» նըստարաններուն վրայ մնացին եւ առիթը տուին պարմանուհիներուն որպէսզի լման մրցումը խաղան Աղեքսանդրիոյ խումբին դէմ: Թիւի եւ ուժի անհաւասարութեան պատճառով մրցումը ավար-

տեցաւ 65-10 արդիւնքով ի նպաստ Գահիրէի աղջիկներուն որոնք ստացան Տոքթ. եւ Տիկին Վիզէն Ճիզմէճեանի նուիրած բաժակը:

Երկրորդ մրցումը Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի Ա. խումբին եւ Ս. Թերեզայի միջեւ էր որը աւարտեցաւ ի նպաստ առաջինին 76-55 արդիւնքով:

Վերջին մրցումը Աղեքսանդրիոյ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ ՅՄԸՄ Արարատի միջեւ էր, բաւական միակողմանի մրցում մը որ աւարտեցաւ ի նպաստ ՅՄԸՄ Արարատի 67-39 արդիւնքով:

Կիրակի 11 Յոկտեմբերի առաջին մրցումը Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի աղջիկներուն եւ Ալ Չուհուր ակումբի Ա. կարգի խումբերուն միջեւ բարեկամական մրցում մըն էր, պարզապէս առիթը տալու համար Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի աղջիկներուն ցուցաբերելու իրենց իսկական խաղն ու մակարդակը: Երկու խումբերն ալ իրենց լաւ խաղարկութեամբ գնահատուեցան ներկաներէն եւ մրցումը աւարտեցաւ ի նպաստ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի 45-37 արդիւնքով:

Նախքան աւարտական մրցումին սկսիլը, ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի cheer girls- ք, ներկաներուն փափաքին ընդառաջելով, երկրորդ անգամ ըլլալով ներկայացուցին իրենց մարզապարը:

Ամէն մարդ անհամբերութեամբ կը սպասէր Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ ՅՄԸՄ Արարատի մրցումին: Ընդունուած իրողութիւն է որ երբ այս երկու խումբերը իրարու դէմ խաղան անբացատրելի լարուածութիւն մը կը տիրէ թէ խաղացողներուն եւ թէ դիտողներուն մօտ. կարծէք մթնոլորտը այնքան շիկացած կ'ըլլայ որ որեւէ վայրկեան պայթելու ենթակայ կ'ըլլայ: Մրցումը սկսաւ սաս-

տիկ տաք ու արագ, որքան խաղը կ'արագանար այնքան խաղացողներուն ըրած ֆաուլերն ու սխալները կ'աւելնային ու արդիւնքի ցուցատախտակին վրայ գամուած կը մնային նոյն ծիծաղելի թիւերը: Առաջին 10 վայրկեանի աւարտին արդիւնքը 11-4 էր ի նպաստ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին: Եւ այսպէս քայքայուած ջիղերով խաղացին երկու խումբերն ալ, սակայն ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղաքը, ժամանակ մը վերջ, կարողացան իրենց խաղի մակարդակը բարելաւել ու ձերբագատուիլ լարուածութենէ: ՅՄԸՄ Արարատի տղաքը, կարծէք շշմած արդիւնքին մեծ տարբերութենէն, յուսալքուեցան: Իրաւարարներուն վերջին սուլոցը ամենահաճելի մեղեդին թուեցաւ մեզի ու ահաւասիկ մրցումը աւարտեցաւ 65-74 արդիւնքով: ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի յաղթական մարզիկները, ծափերու ու «պրաւօ»ներու ընկերակցութեամբ ստացան Տէր եւ Տիկին Յրաչ Սիմոնեանի նուիրած բաժակը:

Հոս կ'ուզենք աւելցնել թէ եռօրեայ մրցումներուն մասնակցող բոլոր մարզիկներն ալ ստացան մետալներ, որոնք աւանդաբար նուիրուած են Տէր եւ Տիկին Վարդ Ալեքսանեաններէ:

Մասնաւոր շնորհաւորութիւններ՝ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան այս յաջող մրցաշարքը կազմակերպելուն համար: Նորանոր յաղթանակներ կը մաղթենք Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղոց, մարզիչ՝ քաթթէն Աշուրի, օգնական մարզիչ՝ Ալաա Չահրանին նաեւ խումբին պատասխանատու՝ Յակոբ Գարակեօզեանին:

Սօսի Ներսէսեան - Յակոբեան
Յոկտեմբեր 2009

* Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղոց Բ. խումբը կազմուած է Յուլիս 2009-ին ակումբին 13-17 տարեկան պատանիներէն: Խումբին պատասխանատուն է պր. Ժիրայր Յակոբեան (վարչական անդամ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի) իսկ մարզիչն է քաթթէն Ալաա Չահրան (օգնական մարզիչը տղոց Ա. խումբին): Մարզիկներն են (տարիքի կարգով), Ալէն Ղազարեան, Կարապետ Թէլլալեան, Արմէն Իրատեան, Ժիրայր Սուլթանեան, Բօլ Թերզեան, Ալէն Գարգուր, Արմէն Անդրանիկեան, Ռաֆֆի Սուլթանեան, Վարդան Աւետիսեան, Վարդան Թերզիպաշեան, Արի-Ազատ Գազանճեան, Ռուբէն Սաատ, Ալէն Թերզեան, Ռուբէն Աւետիսեան եւ ճորճ Անդրանիկեան:

ՀԱՐԱ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄՐՑԱՀԱՐՔԻՆ ԳԱՀԻՐԵԻ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐԻ-Ի ՊԱՍՔԵԹՊՈՒԼԻ ՏՐՈՑ ԽՈՒՄԲՈ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Ուրբաթ 30, Շաբաթ 31 Յոկտեմբեր եւ Կիրակի 1 Նոյեմբեր 2009-ին տեղի ունեցաւ ՀՄԸՄ Արարատի պասքեթպոլի տարեկան մրցաշարքը հովանաւորութեամբ Գերշ. Աշոտ Ս. Եպսկ. Մնացականեանի եւ նախագահութեամբ Տեր եւ Տիկին Պետրոս Մխտիկեանի:

Ուրբաթ օրուայ առաջին մրցումը Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի խումբերուն միջեւ էր:

Հակառակ որ Գահիրեի խումբին լաւագոյն մարզիկները քիչ խաղացին եւ խաղալու առիթը տուին պահեստի մարզիկներուն, սակայն ուժի անհաւասարութեան պատճառաւ մրցումը ւարտեցաւ ի նպաստ Գահիրեի՝ 67-34 արդիւնքով: Նոյն մակարդակի վրայ էր երկրորդ մրցումն ալ, ՀՄԸՄ Արարատի եւ ՀՄԸՄ Կամքի միջեւ: Միակողմանի խաղը ւարտեցաւ 71-39 արդիւնքով ի նպաստ Արարատին: Շաբաթ օրուայ յայտագրին վրայ ալ երկու մրցում կար, առաջինը՝ ՀՄԸՄ Արարատի աղջիկներուն եւ տեղական խումբի մը միջեւ: Մեծ եղաւ զարմանքս երբ լսեցի Արարատի աղջիկներու խումբին մասին քանի որ երբ ամիս մը առաջ Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը հրաւեր ուղղեց այդ խումբին իրենց մասնակցութիւնը բերելու մրցաշարքին, մերժեցին ըսելով, թէ խումբը պատրաստ չէր:

Ինչ լաւ կ'ըլլայ եթէ բոլոր ակումբներն ալ ճիգ չինայն աղջիկներու կանոնաւոր խումբեր կազմելու եւ հայկական ակումբներու խումբերուն միջեւ մրցաշարք կազմակերպելու, փոխանակ տեղական ամենատկար խումբերու մասնակցութեան դիմելու պարզապէս բաժակին տիրանալու յոյսով:

Օրուան երկրորդ մրցումը Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Ս. Թերեզայի խումբերուն միջեւ էր: Սկիզբը խաղը բաւական հաւասարակշռուած կ'ընթանար սակայն շուտով ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի

լաւ մարզուած տղաքը իրենց բուն խաղարկութիւնը ցուցաբերեցին ու մրցումը ւարտեցաւ 88-51 արդիւնքով:

Կիրակի 1 Նոյեմբերի ւարտական մրցումը սկսաւ գիշերուայ ժամը 9:30-ին Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ ՀՄԸՄ Արարատի միջեւ: Շատ ճակատագրական մրցում մըն էր ասիկա քանի որ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղաքը եկած էին պահելու իրենց ախոյանութիւնը, իսկ Արարատի տղաքը նախորդ մրցաշարքին կրած պարտութեան յիշատակը կ'ուզէին ջնջել: Մրցումը սկսաւ, ինչպէս միշտ, տաք ու լարուած ջիղերով, մինչ Արարատի խումբը կը խաղար խիզախօրէն ՀՄԸՄ-ի տղաքը պրկուած էին ու խառնաշփոթ: Երեք քառորդախաղերուն ընթացքին Արարատը առաւելութիւն նշանակած էր: Չորրորդ քառորդախաղին էր որ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղաքը կարողացան թիւերու տարբերութիւնը պակսեցնել եւ անցնիլ ու մէկ կետով յաղթել: Այս սաստիկ հետաքրքրական մրցումը ւարտեցաւ 68-67 արդիւնքով: ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի յաղթական խումբը ստացաւ բաժակը որ նուիրուած էր Տիար Մարտիկ Կիրակոսեանի կողմէ:

Վարձքը կատար խումբին պատասխանատու Յակոբ Գարակեօզեանին որ իր անցեալի մարզիկի փորձառութիւնը ի գործ կը դնէ յաջող կերպով կառավարելու նոր սերունդի մարզիկները: Նաեւ վարձքը կատար խումբի մարզիչ քաբթէն Ամր Աշուրի եւ օգնական մարզիչ քաբթէն Ալաա Չահրանի:

Այսպէսով, այս տարուայ 4 մրցաշարքերուն 3-ին բաժակներուն տիրացած է Գահիրեի ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ը: Տարուան վերջին մրցաշարքը տեղի պիտի ունենայ 20 Նոյեմբերին Ս. Թերեզայի դաշտին վրայ:

Սօսի Ներետեան-Յակոբեան

Ս. ԹԵՐԵՉԱ ԱԿՈՒՄԲԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ ԵԳԻՊՏԱՐԱՅ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԱԿՈՒՄԲՆԵՐՈՒ 2009-Ի ՊԱՍՔԵԹՊՈՒԼԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԵՐՈՒՄ ԿԵՐՋԻՆԸ

Ուրբաթ 20, Շաբաթ 21 եւ Կիրակի 22 Նոյեմբերին տեղի ունեցաւ 2009-ի եգիպտահայ պասքէթպոլի մրցաշարքերուն վերջինը, Ս. Թերեչայի ակումբին մէջ, հովանաւորութեամբ՝ Գերշ. Յայր Գրիգոր Օգոստինոս Ս. Եպսկ. Գուսանի, Աղեքսանդրիոյ Կաթողիկէ Յայոց Թեմի առաջնորդ եւ Գերշ. Աշոտ Ս. Եպսկ. Մնացականեանի, Բարեխնամ Առաջնորդ Եգիպտոսի Յայոց Թեմի, նախագահութեամբ՝ Տեր եւ Տիկին Անթուան Գրիգոր Աշպայի:

Առաջին օրուայ մրցումները սկսան երեկոյեան 8:30-ին ՅԱԸՄ Արարատի եւ Աղեքսանդրիոյ ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի միջեւ: Երկու խումբերն ալ լաւ խաղարկութիւն ցուցաբերեցին եւ մրցումը աւարտեցաւ 61-38 ի նպաստ Արարատին:

Երկրորդ մրցումը ճակատագրական կը նկատուէր Ս. Թերեչայի համար, քանի որ եթէ յաղթէր ՅԱԸՄ Կամբին ուղղակի Կիրակի օրուայ աւարտականին մասնակցելու արժանի պիտի ըլլար: Յայտնի էր որ Ս. Թերեչայի տղաքը կը ձգտէին եթէ ոչ բաժակին տիրանալու, գէթ առնուազն երկրորդ դիրքը գրաւելու, ու այդ փափաքէն մղուած խաղացին 3 կիսախաղերը, որոնց ընթացքին միշտ առաւելութիւն ապահովեցին: Սակայն Կամբի անցեալի հրաշալի խաղացող, Չաւեն Լէյլէեանի ներկայութիւնը խումբին մէջ, ու Ս. Թերեչայի լաւ խաղացող Յրաչ Միքայէլեանի սայթաքումը խաղի ընթացքին, խաղին ճակատագիրը փոխեցին ու մրցումը աւարտեցաւ 61-54 ի նպաստ Կամբին:

Շաբաթ 21 Նոյեմբերի յայտագրին վրայ միայն մէկ մրցում կար, ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Գահիրէ ընդդէմ ՅԱԸՄ Արարատ: Եթէ արագ ակնարկ մը նետենք 2009-ի չորս մրցաշարքերու ընթացքին այս երկու խումբերուն արդիւնքներուն վրայ,

պիտի տեսնէք որ Յուլիսին Աղեքսանդրիոյ ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի դաշտին վրայ Արարատը յաղթած է ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին 1 կետի առաւելութեամբ: Անկէ ետք Օգոստոսին՝ Կամբի դաշտին վրայ 5 կետի տարբերութեամբ, ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ յաղթած է Արարատին, Յոկտեմբերին՝ իր իսկ դաշտին վրայ յաղթած է 19 կետի տարբերութեամբ եւ Նոյեմբերի սկիզբը ՅԱԸՄ Արարատի դաշտին վրայ 1 կետի տարբերութեամբ:

Մրցումը այս երկու խումբերուն միջեւ սկսաւ ինչպէս միշտ տաք ու խանդավառ: ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի տղաքը միշտ առաւելութիւն ապահոված էին սակայն մրցումին վերջին երկվայրկեանները շատ յաճախ անախորժ անակընկալներ վերապահած կ'ըլլան: Եւ այսպէս երբ իրաւարարներուն սուլիչները ինչեցին, արդիւնքը հաւասար էր 65-65: Յաւելեալ 5 վայրկեան խաղալու պէտք եղաւ: Երկու խումբերէն ալ մի քանի լաւագոյն մարզիկներ հեռացուած էին խաղէն 5 foul-ի պատճառաւ: Մեծ սրտհատնումով դիտողներուն գլուխները աջէն ձախ եւ ձախէն աջ կը դառնային: Օրինաւոր ժամանակի աւարտին արդիւնքը կրկին հաւասար էր 68-68: Եւ ահաւասիկ երկրորդ յաւելեալ 5 վայրկեանի խաղը սկսաւ: Այս անգամ ՅԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի աւելի փորձառու մարզիկներն էին որոնք դաշտ իջան խաղը հանդարտեցնելու եւ աւելի դիպուկ գնդակներ արծակելու միտումով: Արդէն յայտնի էր որ Արարատը անկարող էր դիմադրելու ու մրցու-

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈՒԿ ԵԳԻՊՏԱՐԱՅ ՄԻԱՑԵԱԼ ԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ

Համահայկական խաղերը արդեն դարձած են աւանդութիւն մեզի եւ մեր Հայաստանցի հայրենակիցներուն համար: Այս խաղերը առիթ մըն են սփիւռքահայ մեր երիտասարդներուն համար մօտէն ծանօթանալու եւ աւելի գորաւոր կապեր ստեղծելու իրենց հայրենիքին եւ հայրենակիցներուն հետ: Օգոստոս 9-էն մինչեւ 16 տեղի ունեցան 2009-ի Համահայկական խաղերը Երեւանի մէջ:

Կ'ըսեն թէ միութիւնը զօրութիւն է: Ուրեմն այս տարուայ Համահայկական խաղերուն մասնակցեցան եգիպտահայ պասքէթպօլի երկու խումբեր՝ «Գահիրէ» եւ «Աղեքսանդրիա» անուններու տակ, որոնք կ'ընդգրկէին մարզիկներ եգիպտահայ հետեւեալ մարզակումբներէն- ՅՄԸՄ Արարատ, ՅՄԸՄ Կամք, ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Աղեքսանդրիա, ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ Գահիրէ եւ Ս. Թերեզա:

Մարզիկներուն յաջող տունդարձին առթիւ, Հինգշաբթի 17 Սեպտեմբեր 2009-ին ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ եգիպտահայ պասքէթպօլի միացեալ խումբերուն ի պատիւ Ս. Թերեզայի սրահին մէջ: Կ'արժէ նշել թէ մեր տղաքը գոհացուցիչ արդիւնքներ ձեռք բերած էին այս անգամ եւս: «Գահիրէ» խումբը արժանացաւ 6-րդ դիրքին վեցէն չորս յաղթանակներէ ետք, իսկ «Աղեքսանդրիա» խումբը 11-րդ տեղը գրաւեց: Ընդամենը 16 խումբ կը մրցէին:

Այս ընդունելութիւնը կարելի դարձաւ Եգիպտոսի Հայ Կաթողիկէ եւ Հայ Առա-

քելական Առաջնորդարաններուն գործակցութեամբ: Ներկայ էին ՀՀ տրանսշանակ Դեսպան Տոքթ. Արմէն Մելքոնեան, զոյգ յարանուանութիւններու հոգեւոր պետերը, մարզակումբներու վարչականներ եւ պատասխանատուներ հովանաւոր կազմակերպութիւններէ: Արա Բեօհնէլեանի հակիրճ ելոյթէն ետք կարճ տեսաֆիլմ մը ցուցադրուեցաւ որմէ ետք խօսք առին Տեարք Պերճ Հալաճեան եւ Գրիգոր Միքայէլեան: Անոնք մարզիկներուն կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեցին բոլոր կազմակերպութիւններուն եւ փափաք յայտնեցին որ շարունակուի այս միացեալ խումբերուն գործունեութիւնը:

Արփի Խաչերեան

մը աւարտեցաւ, կէս գիշերը անց, 78-74 ի նպաստ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին: Ըստ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի մարզիկներուն ու համակիրներուն այս խաղը աւարտականը կը նկատուէր ...

Կիրակի 22 Նոյեմբերի մրցումը սկսաւ ու շարունակուեցաւ միակողմանի: Կամքի նորեկ մարզիկներու խաղարկութիւնը անհամեմատելի էր ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին հետ: Այս մրցումը լաւ պատեհութիւն ընծայեց որ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի բոլոր տղաքը, թիւով 12, դաշտ իջնեն եւ ցուցաբերեն խոստմնալի խաղարկութիւն: Մրցումը աւարտեցաւ 86-39 ի նպաստ ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին:

Յաղթական մարզիկները ստացան Տեր եւ

Տիկին Հրաչ Միքայէլեանի նուիրած բաժակը եւ բոլոր տղաքը ստացան մետալներ նուիրուած ինչպէս միշտ, Տեր եւ Տիկին Վարդ Ալեքսանեանի կողմէ: Այսպիսով վերջ գտաւ 2009-ի մրցաշարքերուն 5-րդ եւ վերջին մրցումը:

Վարձքը կատար Գահիրէի ՅՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան եւ խումբին պատասխանատու Տիար Յակոբ Գարակէօզեանի որոնց ճիգերուն շնորհիւ ակումբը կ'ապահովէ իրերայաջորդ յաղթանակներ եւ բաժակներ:

Սօսի Ներեւեան- Յակոբեան

Նոյեմբեր 2009

ՈՉԽԱՐԱՍԵՂԱՆ Ի ՊԱՏԻ ԳԱՇԻՐԷԻ ԸՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈՒԼԻ ԽՈՒՄԲԻ ՅԱՂԹԱԿԱՆ ՏՐՈՑ

Հինգշաբթի 1 Յուլիտեմբեր 2009-ին ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի պատուոյ ատենապետ Հրաչ Միմոնեան եւ վեթերան անդամ Պերճ Թուլումպաճեան հովանաւորեցին ոչխարասեղան մը ի պատիւ ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի պասքեթպոլի երեց տղոց յաղթական խումբին: Վերջինս արժանացած էր ՀՄԸՍ Կամքի մրցաշարքի բաժակին աւարտա-

կան մրցումին, յաղթելով ՀՄԸՍ Արարատի: Այս առթիւ հաւաքուած էին ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան անդամները, մարզիկները, իրենց հարազատները եւ ՀՄԸՍ-ի վեթերան մարզիկներէն մի քանին: Ցտեսութիւն մինչեւ յաջորդ յաղթանակ:

Արփի Խաչերեան

Ձախէն աջ՝ Տիար Հրաչ Միմոնեան, Տղթ. Կարո Աբգարեան, Տեարք Պերճ Թուլումպաճեան, Անդրանիկ Մեսրոպեան եւ Լեւոն Գաղթացեան, յաղթանակի կարկանդակը հատելու պահուն:

Ոչխարասեղանին ներկայ ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչականներէն ու մարզիկներէն մաս մը հաւաքուած յաղթանակի բաժակը կրող սեղանին շուրջ:

ԱՃԽԱՐԸԱՇՈՉԱԿ ԱՃՊԱՐԱՐ ՏԵՅՎԻՏ ԼԵՅ (DAVID LAI) Կ'ԱՅՑԵԼԷ ԸՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ

Աճխարհահռչակ աճպարար Տեյվիտ Լեյ (David Lai) այցելեց ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանը եւ ներկաներուն տուաւ բացառիկ ներկայացում մը Ուրբաթ 21 Օգոստոս 2009-ին: Տեյվիտ Լեյ որ կախարհութեան իմացութեան mentalism-ի մասնագետ է, ՀՄԸՍ ՆՈՒՊԱՐ-ի անդամները եւ ներկաները հիացուց իր խաղերով ինչպէս՝ միտք կարդալ, թղթախաղեր, մետաղ ծռել եւ հեռուստաշարժում (telekinesis): Բոլոր ներկաները փոքր թէ մեծահասակ գարմացած էին ի տես Տեյվիտի կարողութիւններուն:

Նշենք, թէ այս երեկոն անկարելի պիտի ըլլար իրականացնել առանց Պր. Կարո Վարժապետեանի ջանքերուն:

Աճպարար Տեյվիտ Լեյ իր ներկայացումով կլանած է ներկաները

ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ ԳԱՀԻՐԷ - ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

Իւրաքանչիւր Դեկտեմբերին եգիպտահայ գաղութին մէջ գործող մշակութային, կրթական, մարզական ու բարեսիրական միութիւններն ու վարժարանները գալիք ամանորին առթիւ իրենց կազմակերպած հանդիսութիւններուն, պազարներուն, տօնախմբութիւններուն եւ այլ ձեռնարկներուն յայտարարութիւններով կը լեցնեն մեր մամուլին վերջին գրեթէ երկու էջերը:

Հայութիւնը անսալով յայտարարութիւններուն, միշտ ալ կը գնահատէ ձեռնարկները ու իր ներկայութեամբ ու մասնակցութեամբ սատար կը հանդիսանայ մեր կազմակերպութիւններուն:

ԿԱՂԱՆԴԻ ՊԱԶԱՐ

18 Դեկտեմբեր 2009-ին, Գահիրէի ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ժրաջան վարչութիւնն ու տիկնանց յանձնախումբը կազմակերպած էին ամանորեայ ճոխ պազար մը:

Պազարը Կաղանդի պազար Է թէ Չատիկի, անպայման կ'ունենայ իր նախագահուհին, որուն տուած մկրատի հարուածը ժապաւենին, որ փակածէ մուտքը սեղաններու վրայ շարուած զանազան պիտանի պիտոյքներով եւ ուտեստղէներով լեցուն սրահին, կը կտրէ զայն, բացուած յայտարարելով պազարը: Այս տարուայ նախագահուհին էր Տիկին Շանթալ Թուլումպաճեան:

Ձախէն աջ՝ (ոտքի կանգնած) Տոքթ. Հերմինէ Վարժապետեան, Տիկիններ Սոնա Թուլումպաճեան, Շանթալ Թուլումպաճեան եւ Գոհար Առաքելեան:

Մէկ ժամը բաւարար էր որ պարպուին լեցուն սեղանները, գոհացնելով թէ՛ ներկաները եւ թէ՛ կազմակերպիչ միութիւնը:

Մէկ ժամ եւս, եւ ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի կանաչապատ ու արեւաշատ պարտեզին մէջ սպասարկուած էր պատրաստուած համեղ ճաշը, գոհացնելով նաեւ ներկաներուն նրբաճաշակ քիմքերը:

ՀԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ ԳԱՇԻՐԷ - ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

ԿԱՂԱՆԴ ՊԱՊԱ

25 Դեկտեմբերին մօտ 200 հոգի մանուկներ եւ ծնողներ, ՀԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ փութացած են, ներկայ ըլլալու Կաղանդ Պապային այցելութեան:

Սակայն Կաղանդ Պապային գալը այդքան ալ դիւրին չէ եղած: Նախ պետք եղած է երգել, պարել, խաղեր խաղալ, ճաշել եւ ապա՝ սպասել Կաղանդ Պապային: Այս բոլորին համար ՀԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան կողքին պատրաստութիւն տեսած են Օր. Արփի Ճանիկեան, Տիար Սերժ Սէտեֆճեան եւ մրցումներ ու խաղեր կազմակերպող յատուկ ընկերութիւն մը:

Այս բոլորը կարծես բաւարար չէ եղած, այս տարի Կաղանդ Պապան ալ ուզեր է որ իւրաքանչիւր պզտիկ նուէրը առնելէն առաջ որեւէ ձեւով ելոյթ ունենայ եւ ապա արժանանայ նուէրին: Հետաքրքրական եւ դաստիարակիչ ձեւ արդարեւ:

ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ ԳԱՇԻՐԷ - ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

ԿԱՂԱՆԴ

ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի եւ Կոկանեան Սրահի անդամները այս տարի եւս Նոր Տարին դիմաւորած են Կոկանեան Սրահէն ներս:

Կոկանեանի պարտեզը այս առթիւ ամբողջովին ծածկուած է սրահը կաղանդի յատուկ զարդերով, փուչիկներով եւ մոմերով յարդարուած, սեղանները ճաշակով պատրաստուած են: Այս բոլորին կողքին DJ Garo-ի ձայնասփռած հին ու Նոր երգերն ու երաժշտութիւնը, համեղ ճաշն ու գեղեցիկ սուլերներով կատարուած վիճակահանութիւնը 31 Դեկտեմբեր 2009-ի գիշերը եւ 1 Յունուար 2010-ի առաջին ժամերը դարձուցած են գեղեցիկ ու յիշարժան, իսկ ձեռնարկը բացառիկ յաջողութիւն:

ԽԹՈՒՄ

Նոր Տարուայ տօնախմբութեան յաջորդած է Խթումի տօնակատարութիւնը ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-էն ներս, ուր մօտ 100 հոգի հաւաքուած, յիշատակելի ժամեր անցուցած են լաւու սման շըտկուած սրահէն ներս, ընտանեկան մթնոլորտի մը մէջ:

ՀԱՐՄ ՆՈՒՊԱՐ-ին համար թող ամբողջ տարին ըլլայ յաջողութիւններու եւ ուրախութեան տարի:

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ

ԾՆՈՒՆԴ

Օգոստոս 7, 2009-ին լոյս աշխարհ եկած Սարգիսը մեծ խնդութիւն պատճառեց իր ծնողքին ԶԲԸՄ-ի Աղէքսանդրիոյ Մասնաճիւղի փոխ ատենապետ Տէր եւ Տիկին Զրանդ Վարձպետեանի, քոյրերուն Ալիքի եւ Արեւիկի, մեծ ծնողներուն՝ ԶԲԸՄ-ի Աղէքսանդրիոյ մասնաճիւղի ատենապետ Տէր եւ Տիկին Սարգիս Վարձպետեանի եւ Գահիրէի ԶՄԸՄ-ի նախկին մարզիկներ Տէր եւ Տիկին Վիգէն Վարժապետեանի, նաեւ մեծ մեծ ծնողներուն Տէր եւ Տիկին Անդրո Վարժապետեանի, Տիկին Շաքէ Առաքելեանի եւ Տիկին Ծիածան Յակոբեանի:

«Տեղեկատու» կը շնորհաւորէ բոլորը եւ փոքրիկն Սարգիսին կը մաղթէ առողջ եւ ուրախ կեանք:

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Գահիրէի ԶԲԸՄիութեան շնորհալի անդամուհի Օր. Էտնա Թրայեանի եւ Պր. Խոսէ Խոսէֆա Պուէրկօ Իտալկօի Սուրբ Պսակի խորհուրդը տեղի ունեցած է Սպանիոյ մէջ 20 Օգոստոս 2009-ին:

Ջերմօրէն կը շնորհաւորենք ամուսնացեալ զոյգը եւ մեր խնդակցութիւնը կը յայտնենք իրենց ծնողներուն Տէր եւ Տիկին Գեղամ Թրայեանի եւ Տիկին Մարիա Խոսէֆա Պուէրկօ Իտալկոյի, ինչպէս նաեւ մեծ ծնողներուն Տիկին Ժորժէթ Թրայեանի եւ Տիկին Սիլվա Տոլապճեանի:

Թող ամուսնացեալ զոյգին կեանքը ընթանայ յարատեւ յաջողութիւններու երթով:

ՄԱՅԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Երեքշաբթի, 17 Նոյեմբեր 2009-ին իր մահկանացուն կկրեց Գահիրեի ԶԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի ատենապետ Տոքթ. Կարո Աբգարեանի հայրը՝ Պետրոս Աբգարեան: Զանգուցեալը երկար տարիներ եղած է ԶԱԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի վարչութեան գործօն անդամներէն մէկը:

Սեր խորին վշտակցութիւնը կը յայտնենք հանգուցեալին այրիին՝ Տիկին Թերեզի, զաւակներուն Տոքթ. եւ Տիկին Կարո Աբգարեանի եւ Տէր եւ Տիկին Պերճ Զէչճեանի, թոռներուն ինչպէս նաեւ ողբացեալին բոլոր պարագաներուն:

Ցաւով կ'արձանագրենք մահը ԶԱԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի երկարամեայ անդամուհի Ժողէֆին Միքայէլեանի, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի 9 Դեկտեմբեր 2009-ին:

Զանգուցեալը այրիւն էր ԶԱԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի նախկին ատենապետ՝ ողբացեալ Ժորժ Միքայէլեանի եւ մայրը՝ Նոյն Մասնաճիւղի երկարամեայ վարչական Տիար Զրիս Միքայէլեանի:

Խորապէս կը վշտակցինք հանգուցեալին սգակիրներուն եւ մեր ցաւակցութիւնը կը յայտնենք անոր զաւակներուն Տէր եւ Տիկին Զրաջ Միքայէլեանի, Տէր եւ Տիկին Զրիս Միքայէլեանի, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Ղազէլեանի, Տէր եւ Տիկին Ռաֆֆի Միքայէլեանի, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Միքայէլեանի, թոռներուն, քրոջ՝ Տիկին Ժորժէթ Թրայեանի եւ ողբացեալին բոլոր պարագաներուն:

Թող հանգուցեալին բարի ու լաւ արարքներուն յիշատակը սփոփէ իր հարազատները:

28 Յունուար 2010-ին իր մահկանացուն կկրեց Գահիրեի ԶԱԸՄ-ի երկարամեայ անդամ Տոքթ. Զրաչեայ Ճիզմէճեան:

Զանգուցեալը հայրն է ԶԱԸՄ-ի Գահիրեի Մասնաճիւղի ատենապետ Տոքթ. Վիզէն Ճիզմէճեանի:

«Տեղեկատու» իր խորագրաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին այրիին՝ Տիկին Ալիսի, զաւակներուն՝ Տէր եւ Տիկին Չաւեն Ճիզմէճեանի (Սիտնի), Տոքթ. եւ Տիկին Վիզէն Ճիզմէճեանի, քոյրերուն՝ «Տեղեկատու»-ի թղթակցուհի Օր. Անայիս Ճիզմէճեանի եւ «Տեղեկատու»-ի նախկին խմբագիր Տիար Տիգրան Գեորգեանի եւ տիկնոջ՝ Սեդայի, ինչպէս նաեւ ողբացեալին թոռներուն ու բոլոր պարագաներուն:

Զանգուցեալին ձգած բարի անունն ու լաւ օրերու յիշատակը թող սփոփէ իր հարազատները:

2009 CHAMPIONS

Կողքին կռակի նկարը կը ներկայացնէ 2009 եղանակի եգիպտահայ մարզական ակումբներու պասքէթպոլի մրցաշարքերու ախտյեան ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ-ի երեց տղոց խումբը եւ ակումբին վարչական կազմը

Չախէն աջ՝

Ա շարք (նստած), Տիար Օննիկ Պրլրքտանեան, Տիկին Գոհար Առաքելեան, Տոքթ. Հրայր Տրդատեան, Տոքթ. Կարօ Արգարեան, Տիար Հրաչ Սիմոնեան, Տոքթ. Վիգէն Գրիգորեան, Տիար Խորեն Գալրեան, Տիար Վահէ Վարժապետեան:

Բ շարք (ոտքի), Ասլա Զահրան (Օգն. Մարզիչ), Մայր Նապիլ, Հրազդան Գալրեան, Տիար Յակոբ Գարակէօզեան (Խումբի Պատասխանատու), Տոքթ. Գեորգ Երզնկացեան, Տոքթ. Ծորն Սիմոնեան, Տիար Ժիրայր Յակոբեան, Սարօ Պրլրքտանեան, Արի Երզնկացեան, Տիար Ամր Աշուր (Մարզիչ):

Գ շարք (ոտքի), Սարօ Երզնկացեան, Սիմոն Արիկեան, Գեղամ Թերզիպաշեան, Արմէն Վարժապետեան, Կարէն Թուրումպաճեան, Սիմոն Տեփոյեան, Կարօ Վարժապետեան, Յակոբ Մազումեան, Ալէն Գարգուր, Տիար Ժիրայր Տեփոյեան: